

MEDZINÁRODNÁ ORGANIZÁCIA PRÁCE

DOHOVOR O PRÁCI V NÁMORNEJ DOPRAVE, 2006

Preambula

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce,

ktorú do Ženevy zvolala Správna rada Medzinárodného úradu práce a ktorá sa zišla na svojom deväťdesiatom štvrtom zasadnutí dňa 7. februára 2006,

vyžadujúc vytvoriť jeden súvislý dokument obsahujúci pokiaľ možno všetky súčasné normy z existujúcich medzinárodných námorných pracovných dohovorov a odporúčaní, ako aj základné zásady, ktoré sa nachádzajú v iných medzinárodných pracovných dohovoroch, ako sú najmä:

- Dohovor o nútenej práci, 1930 (č. 29);
- Dohovor o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa, 1948 (č. 87);
- Dohovor o práve organizovať sa a kolektívne vyjednávať, 1949 (č. 98);
- Dohovor o rovnakom odmeňovaní 1951 (č. 100);
- Dohovor o zrušení nútenej práce, 1957 (č. 105);
- Dohovor o diskriminácii (zamestnanie a povolanie), 1958 (č. 111);
- Dohovor o minimálnom veku, 1973 (č. 138);
- Dohovor o najhorších formách detskej práce, 1999 (č. 182),

majúc na pamäti základný mandát organizácie,¹ ktorým je podporovať dôstojné podmienky práce,

pripomínajúc Deklaráciu Medzinárodnej organizácie práce o základných zásadách a právach pri práci z roku 1998,

---

¹ Medzinárodnej organizácie práce.

majúc tiež na pamäti, že námorníci sú pokrytí ustanoveniami iných dokumentov MOP a majú ďalšie práva, ktoré sú ustanovené ako základné práva a slobody aplikovateľné na všetky osoby,

berúc do úvahy, že vzhľadom na globálnu povahu námorného priemyslu potrebujú námorníci osobitnú ochranu,

majúc na pamäti aj medzinárodné normy o bezpečnosti lodí, o zabezpečení ľudí a o kvalite lodného riadenia v Medzinárodnom dohovore pre bezpečnosť života na mori z roku 1974 v znení neskorších zmien a doplnení, v Dohovore o medzinárodných predpisoch na predchádzanie kolízií na mori z roku 1972, v znení neskorších zmien a doplnení a odbornú prípravu námorníkov a požiadavky odbornej spôsobilosti v Medzinárodnom dohovore o normách odbornej prípravy, o osvedčení a o strážnej službe pre námorníkov z roku 1978 v znení neskorších zmien a doplnení,

pripomínajúc, že Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve z roku 1982 ustanovuje všeobecný právny rámec, v rámci ktorého musia byť vykonávané všetky činnosti na oceánoch a moriach, a má strategický význam ako základ pre vnútroštátne, regionálne a globálne opatrenia a spoluprácu v námornom odvetví a že je potrebné udržiavať jeho integritu,

pripomínajúc, že článok 94 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z roku 1982 ustanovuje povinnosti a záväzky štátu vlajky, pokiaľ ide, okrem iného, o pracovné podmienky, zloženie posádok lodí a sociálne záležitosti na lodiach, ktoré plávajú pod jeho vlajkou,

pripomínajúc článok 19 odsek 8 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce,² ktorý ustanovuje, že prijatie akéhokoľvek dohovoru alebo odporúčania konferenciou alebo ratifikácia akéhokoľvek dohovoru členom³ nemá v nijakom prípade nepriaznivý dopad na akýkoľvek zákon, rozhodnutie, obyčaj alebo dohodu, ktoré zabezpečujú výhodnejšie podmienky príslušných pracovníkov, ako sú tie, ktoré ustanovuje dohovor alebo odporúčanie.

---

² XIII. časť (čl. 387 až 427) Mierovej zmluvy medzi spojenými a združenými mocnosťami a Nemeckom a protokol (podpísané vo Versailles 28. júna 1919) – č. 217/1921 Zb. a n. v znení neskorších úprav.

³ Členským štátom Medzinárodnej organizácie práce.

odhodlaná, že tento nový dokument by mal byť určený na zabezpečenie najširšej možnej prijateľnosti pre vlády, vlastníkov lodí a námorníkov zainteresovaných na zásadách dôstojnej práce, aby ho bolo možné ľahko aktualizovať a aby ho bolo možné poskytnúť na účinné uplatňovanie a presadzovanie,

rozhodnúc o prijatí určitých návrhov na realizáciu takéhoto dokumentu, ktorý je jediným bodom programu zasadnutia,

určujúc, že tieto návrhy majú formu medzinárodného dohovoru, prijíma dňa dvadsiateho tretieho februára roku dvetisícšesť tento dohovor, ktorý sa môže uvádzať ako Dohovor o práci v námornej doprave z roku 2006.

Všeobecné záväzky

Článok I

1. Každý člen, ktorý ratifikuje tento dohovor, sa zaväzuje, že vykoná jeho ustanovenia úplne, spôsobom, ktorý je ustanovený v článku VI, aby zabezpečil právo všetkých námorníkov na dôstojné zamestnanie.

2. Členovia vzájomne spolupracujú, aby zabezpečili účinné uplatňovanie a presadzovanie tohto dohovoru.

Definície a rozsah aplikácie

Článok II

1. Na účely tohto dohovoru, a pokiaľ nie je ustanovené inak v jednotlivých ustanoveniach, výraz:

a) *príslušný orgán* znamená ministra, vládne ministerstvo alebo iný úrad, alebo orgán, ktorý má právomoc vydávať a vynucovať predpisy, príkazy alebo iné pokyny, ktoré majú právnu silu zákona, pokiaľ ide o predmet daného ustanovenia,

b) *vyhlásenie o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave* znamená vyhlásenie uvedené v nariadení 5.1.3,

- c) *hrubá priestornosť lode* znamená hrubú priestornosť vypočítanú v súlade s predpismi o vymeriavaní priestornosti uvedenými v prílohe I k Medzinárodnému dohovoru o vymeriavaní priestornosti lodí z roku 1969 alebo v prípadnom následnom dohovore; v prípade lodí, na ktoré sa vzťahuje predbežný program týkajúci sa vymeriavania priestornosti lodí, ktorý prijala Medzinárodná námorná organizácia, hrubá priestornosť lode je priestornosť zaradená do stĺpca POZNÁMKY v Medzinárodnom osvedčení o priestornosti (1969),
- d) *osvedčenie o práci v námornej doprave* znamená osvedčenie uvedené v nariadení 5.1.3,
- e) *požiadavky tohto dohovoru* odkazujú na požiadavky v týchto článkoch a v nariadeniach a na A. časť kódexu tohto dohovoru,
- f) *námorník* znamená akúkoľvek osobu, ktorá je zamestnaná alebo najatá, alebo pracuje v akomkoľvek pracovnom zaradení na palube lode, na ktorú sa tento dohovor vzťahuje,
- g) *pracovná zmluva námorníka* zahŕňa nielen pracovnú zmluvu, ale aj obdobné zmluvné dojednania,
- h) *služba nábory námorníkov a služba umiestňovania námorníkov* znamená akúkoľvek osobu, spoločnosť, inštitúciu, agentúru alebo inú organizáciu, vo verejnom alebo súkromnom odvetví, ktorá sa zberá najímaním námorníkov v mene vlastníkov lodí alebo umiestňovaním námorníkov u vlastníkov lodí,
- i) *lod'* znamená loď inú ako tú, ktorá sa plaví výlučne vo vnútrozemských vodách alebo v rámci nich, alebo v tesnej blízkosti priľahlých vôd, chránených vôd alebo oblastí, kde sa aplikujú prístavné predpisy,
- j) *vlastník lode* znamená vlastníka lode alebo inú organizáciu alebo osobu, napríklad manažéra, agenta alebo nájomcu lode, ktorý prebral zodpovednosť za prevádzkovanie lode od vlastníka a ktorý pri preberaní tejto zodpovednosti súhlasil s prevzatím povinností a zodpovedností vzťahujúcich sa na vlastníkov v súlade s touto dohodou bez ohľadu na to, či akákoľvek iná organizácia alebo osoby plnia niektoré z týchto povinností v mene vlastníka lode.

2. Ak nie je výslovne uvedené inak, tento dohovor sa vzťahuje na všetkých námorníkov.

3. V prípade pochybnosti, pokiaľ ide o to, či akékoľvek kategórie osôb sú považované za námorníkov na účely tohto dohovoru, určí túto otázku príslušný orgán každého člana po

konzultácii s organizáciami vlastníkov lodí a s organizáciami námorníkov, ktoré sa zaoberajú touto záležitosťou.

4. Ak nie je výslovne uvedené inak, táto dohoda sa vzťahuje na všetky lode s verejným alebo súkromným vlastníkom riadne zapojené do obchodných aktivít s výnimkou lodí zapojených do rybníctva alebo podobných aktivít a tradičných lodí ako napríklad arabské plavidlá zvané dhou a džunky. Dohovor sa nevzťahuje na vojnové lode alebo pomocné lode vojnového námorníctva.

5. V prípade pochybnosti, pokiaľ ide o to, či sa tento dohovor vzťahuje na loď alebo osobitnú kategóriu lodí, určí túto otázku príslušný orgán každého člena po konzultácii s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a námorníkov.

6. Ak príslušný orgán určí, že by nebolo primerané alebo praktické v súčasnosti vzťahovať niektoré podrobnosti kódexu uvedené v článku VI odseku 1 na loď alebo osobitné kategórie lodí plávajúce pod vlajkou člena, príslušné ustanovenia kódexu sa nevzťahujú na predmet dohovoru, ktorý je odlišne riešený vnútroštátnymi zákonmi alebo predpismi, alebo kolektívne vyjednanými zmluvami, alebo inými opatreniami. Takéto rozhodnutie sa môže vykonať len v konzultácii s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a námorníkov a môže sa uplatniť len na lode s hrubou priestornosťou menšou ako 200 ton nevykonávajúce medzinárodné plavby.

7. Akékoľvek rozhodnutie prijaté členom podľa odseku 3, 5 alebo 6 tohto článku sa oznámi generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý to oznámi členom organizácie.

8. Ak nie je výslovne uvedené inak, odkaz na tento dohovor predstavuje zároveň odkaz na nariadenia a kódex.

Základné práva a zásady

Článok III

Každý člen zabezpečí, že ustanovenia jeho právnych predpisov rešpektujú, v kontexte tohto dohovoru, základné práva na:

- a) slobodu združovania a účinné uznanie práva na kolektívne vyjednávanie,
- b) odstránenie všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce,
- c) účinné zrušenie detskej práce a
- d) odstránenie diskriminácie, pokiaľ ide o zamestnanie a povolanie.

Zamestnanie námorníkov a sociálne práva

Článok IV

1. Každý námorník má právo na bezpečné a chránené pracovisko, ktoré spĺňa bezpečnostné normy.

2. Každý námorník má právo na spravodlivé pracovné podmienky.

3. Každý námorník má právo na dôstojné pracovné a životné podmienky na palube lode.

4. Každý námorník má právo na ochranu zdravia, zdravotnú starostlivosť, na sociálne opatrenia a iné formy sociálnej ochrany.

5. Každý člen zabezpečí, v medziach svojej pôsobnosti, že zamestnávanie námorníkov a sociálne práva ustanovené v predchádzajúcich odsekoch tohto článku sa plne uplatňujú v súlade s požiadavkami tohto dohovoru. Ak nie je v dohovore uvedené inak, toto uplatňovanie možno dosiahnuť prostredníctvom vnútroštátnych právnych predpisov, uplatniteľných dohôd o kolektívnom vyjednávaní alebo pomocou iných opatrení alebo v praxi.

Zodpovednosť za plnenie a presadzovanie záväzkov

Článok V

1. Každý člen uplatňuje a presadzuje právne predpisy alebo iné opatrenia, ktoré prijal na plnenie záväzkov podľa tohto dohovoru, pokiaľ ide o lode a námorníkov v jeho pôsobnosti.

2. Každý člen účinne vykonáva svoju pôsobnosť a kontrolu nad loďami, ktoré plávajú pod jeho vlajkou, založením systému pre zabezpečenie dodržiavania požiadaviek tohto dohovoru, zahŕňajúc pravidelné kontroly, podávanie správ, monitorovanie a právne konania podľa príslušných právnych predpisov.

3. Každý člen zabezpečí, aby lode, ktoré plávajú pod jeho vlajkou, mali so sebou Osvedčenie o práci v námornej doprave a Vyhlásenie o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave, tak ako to požaduje tento dohovor.

4. Loď, na ktorú sa vzťahuje tento dohovor, môže v súlade s medzinárodným právom byť skontrolovaná iným členom, ako je štát vlajky, pod ktorou sa loď plaví, keď sa loď nachádza v jeho prístavoch, s cieľom určiť, či loď dodržiava požiadavky tohto dohovoru.

5. Každý člen účinne vykonáva svoju pôsobnosť a kontrolu nad službami náboru a umiestňovania námorníkov, ak sú tieto služby na jeho území zriadené.

6. Každý člen zakáže porušovanie ustanovení tohto dohovoru a v súlade s medzinárodným právom zavedie sankcie alebo vyžaduje prijatie nápravných opatrení podľa svojich právnych predpisov, dostatočných na to, aby odrádzali od takéhoto porušovania.

7. Každý člen vykonáva svoje povinnosti podľa tohto dohovoru takým spôsobom, aby zabezpečil, že s plavidlami, ktoré sa plavia pod vlajkou štátu, ktorý neratifikoval tento dohovor, nie je zaobchádzané lepšie ako s plavidlami, ktoré sa plavia pod vlajkou štátu, ktorý tento dohovor ratifikoval.

Nariadenia a A. časť a B. časť kódexu

Článok VI

1. Nariadenia a ustanovenia A. časti kódexu sú povinné. Ustanovenia B. časti kódexu nie sú povinné.

2. Každý člen sa zaväzuje rešpektovať práva a zásady ustanovené v nariadeniach a uplatňovať každé nariadenie spôsobom ustanoveným v zodpovedajúcich ustanoveniach A. časti kódexu. Okrem toho člen náležite zváži, či bude uplatňovať svoje povinnosti spôsobom, ktorý je ustanovený v B. časti kódexu.

3. Člen, ktorý nie je vstave uplatňovať práva a zásady spôsobom ustanoveným v A. časti kódexu, môže, ak nie je výslovne ustanovené inak v tomto dohovore, uplatňovať A. časť prostredníctvom ustanovení svojich právnych predpisov alebo iných opatrení, ktoré sú v podstate rovnocenné s ustanoveniami A. časti.

4. Na výhradný účel odseku 3 tohto článku akýkoľvek právny predpis, kolektívna zmluva alebo iné uplatňované opatrenie sa považuje za v podstate rovnocenné v kontexte tohto dohovoru, ak člen zabezpečí, že:

- a) vedie k úplnému dosiahnutiu všeobecného predmetu a účelu ustanovenia alebo ustanovení A. časti predmetného kódexu, a
- b) vykonáva ustanovenie alebo ustanovenia A. časti predmetného kódexu.

Konzultácie s organizáciami vlastníkov lodí a organizáciami námorníkov

Článok VII

V prípadoch, ak u člena neexistujú reprezentatívne organizácie vlastníkov lodí a námorníkov, o akejkol'vek odchýlke, výnimke alebo inom pružnom uplatňovaní tohto dohovoru, na ktoré dohovor vyžaduje konzultáciu s organizáciami vlastníkov lodí a námorníkov, môže člen rozhodnúť len na základe konzultácie s výborom uvedeným v článku XIII.

Nadobudnutie platnosti

Článok VIII

1. Formálne ratifikácie tohto dohovoru sa oznámia generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce na registráciu.
2. Tento dohovor zaväzuje len tých členov Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikácie zaregistroval generálny riaditeľ.
3. Tento dohovor nadobudne platnosť dvanásť mesiacov odo dňa registrácie ratifikácií najmenej 30-tich členov spolu zastupujúcich celkový podiel svetovej hrubej priestornosti lodí vo výške najmenej 33 percent.
4. Následne, pre ktoréhokoľvek ďalšieho člena, tento dohovor nadobudne platnosť dvanásť mesiacov odo dňa registrácie jeho ratifikácie.

Vypovedanie

Článok IX

1. Člen, ktorý ratifikoval tento dohovor, ho môže vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, od ktorého dohovor prvýkrát nadobudol platnosť, aktom oznámenia generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý túto skutočnosť zaregistruje. Takéto vypovedanie nadobudne platnosť rok po dni registrácie oznámenia o vypovedaní.

2. Každý člen, ktorý nevyužije právo ustanovené v tomto článku vypovedať dohovor v priebehu roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov uvedeného v odseku 1, bude viazaný dohovorom na obdobie ďalších desiatich rokov a potom dohovor môže vypovedať po uplynutí každého nového obdobia desiatich rokov za podmienok ustanovených v tomto článku.

Účinok nadobudnutia platnosti

Článok X

Tento dohovor reviduje nasledujúce dohovory:

Dohovor o minimálnom veku (More), 1920 (č. 7)

Dohovor o odškodnení v nezamestnanosti (Stroskotanie lode), 1920 (č. 8)

Dohovor o umiestňovaní námorníkov, 1920 (č. 9)

Dohovor o lekárskej prehliadke mladých osôb (More), 1921 (č. 16)

Dohovor o ustanoveniach zmluvy pre námorníkov, 1926 (č. 22)

Dohovor o repatriácii námorníkov, 1926 (č. 23)

Dohovor o osvedčeniach o spôsobilosti dôstojníkov, 1936 (č. 53)

Dohovor o platenej dovolenke (More), 1936 (č. 54)

Dohovor o zodpovednosti vlastníkov lodí (choroba a úraz námorníkov), 1936 (č. 55)

Dohovor o poistení v chorobe (More), 1936 (č. 56)

Dohovor o pracovnom čase a o obsadzovaní posádky (More), 1936 (č. 57)

Dohovor o minimálnom veku (More) (revidovaný), 1936 (č. 58)

Dohovor o stravovaní a zásobovaní (Lodné posádky), 1946 (č. 68)

Dohovor o osvedčení lodných kuchárov, 1946 (č. 69)

Dohovor o sociálnom zabezpečení (Námorníci), 1946 (č. 70)

Dohovor o platenej dovolenke (Námorníci), 1946 (č. 72)

Dohovor o lekárskej prehliadke (Námorníci), 1946 (č. 73)

Dohovor o osvedčení spôsobilosti námorníkov, 1946 (č. 74)

Dohovor o ubytovaní posádok, 1946 (č. 75)

Dohovor o mzde, pracovnom čase a o obsadzovaní posádky (More), 1946 (č. 76)

Dohovor o platenej dovolenke (Námorníci) (revidovaný), 1949 (č. 91)

Dohovor o ubytovaní posádok (revidovaný), 1949 (č. 92)

Dohovor o mzde, pracovnom čase a o obsadzovaní posádky (More) (revidovaný), 1949 (č. 93)

Dohovor o mzde, pracovnom čase a o obsadzovaní posádky (More) (revidovaný), 1958 (č. 109)

Dohovor o ubytovaní posádok (Doplnkové ustanovenia), 1970 (č. 133)

Dohovor o predchádzaní úrazom (Námorníci), 1970 (č. 134)

Dohovor o stálom zamestnaní (Námorníci), 1976 (č. 145)

Dohovor o každoročnej platenej dovolenke námorníkov, 1976 (č. 146)

Dohovor o obchodnom loďstve (Minimálne normy), 1976 (č. 147)

Protokol z roku 1996 k Dohovoru o obchodnom loďstve (Minimálne normy), 1976 (č. 147)

Dohovor o sociálnej starostlivosti o námorníkov, 1987 (č. 163)⁴

Dohovor o ochrane zdravia a o lekárskej starostlivosti (Námorníci), 1987 (č. 164)⁵

Dohovor o sociálnom zabezpečení (Námorníci) (revidovaný), 1987 (č. 165)

Dohovor o repatriácii námorníkov (revidovaný), 1987 (č. 166)

Dohovor o inšpekcii práce (Námorníci), 1996 (č. 178)

Dohovor o nábore a umiestňovaní námorníkov, 1996 (č. 179)

Dohovor o pracovnom čase námorníkov a o obsadzovaní posádky lodí, 1996 (č.180).

---

⁴ Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o starostlivosti o námorníkov na mori a v prístave č. 163 z roku 1987. Slovenská republika je viazaná dohovorom – oznámenie č. 432/1991 Zb. a 55. bod oznámenia č. 110/1997 Z. z.

⁵ Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o ochrane zdravia a o lekárskej starostlivosti o námorníkov č. 164 z roku 1987. Slovenská republika je viazaná dohovorom – oznámenie č. 445/1991 Zb. a 56. bod oznámenia č. 110/1997 Z. z.

Funkcie depozitára

Článok XI

1. Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi všetkým členom Medzinárodnej organizácie práce registráciu všetkých ratifikácií, schválení a vypovedaní podľa tohto dohovoru.

2. Keď sa splnia podmienky ustanovené v článku VIII odseku 3, generálny riaditeľ upozorní členov organizácie na dátum, od ktorého dohovor nadobudne platnosť.

Článok XII

Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov na registráciu v súlade s článkom 102 Charty Organizácie Spojených národov úplné podrobnosti o všetkých ratifikáciách, schváleniach a vypovedaniach zaregistrovaných podľa tohto dohovoru.

Osobitný tripartitný výbor

Článok XIII

1. Správna rada Medzinárodného úradu práce sústavne preskúmava pôsobenie tohto dohovoru prostredníctvom ustanoveného výboru s osobitnou kompetenciou v oblasti námorných pracovných noriem.

2. Pre riešenie záležitostí v súlade s týmto dohovorom sa výbor skladá z dvoch zástupcov vymenovaných vládou každého člena, ktorý ratifikoval tento dohovor, zo zástupcov vlastníkov lodí a zástupcov námorníkov vymenovaných správnu radou po konzultácii so Spoločnou námornou komisiou.

3. Zástupcovia vlád členov, ktorí ešte neratifikovali tento dohovor, sa môžu zúčastňovať vo výbore, ale nemajú právo hlasovať o žiadnej záležitosti, ktorou sa výbor zaoberá v súlade s týmto dohovorom. Správna rada môže prizvať ďalšie organizácie alebo subjekty, aby boli vo výbore zastúpené pozorovateľmi.

4. Hlasy každého zástupcu vlastníkov lodí a zástupcu námorníkov vo výbore sú vážene tak, aby sa zabezpečilo, že skupina zástupcov vlastníkov lodí a skupina zástupcov námorníkov

majú každá polovicu hlasovacej sily celkového počtu vlád zastúpených na danom zasadnutí a oprávnených hlasovať.

Zmena tohto dohovoru

Článok XIV

1. Zmeny ustanovení tohto dohovoru môže prijať Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce v súlade s článkom 19 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce a pravidiel a postupov organizácie pre prijímanie dohovorov. Zmeny kódexu sa môžu prijímať aj postupom podľa článku XV.

2. Členom, ktorých ratifikácie tohto dohovoru boli zaregistrované pred prijatím určitej zmeny, sa text danej zmeny oznámi na ratifikáciu.

3. Ostatným členom organizácie sa text dohovoru v znení poslednej zmeny oznámi na ratifikáciu v súlade s článkom 19 ústavy.

4. Každá zmena sa považuje za prijatú odo dňa registrácie ratifikácie zmeny alebo dohovoru v znení zmeny, podľa okolností, najmenej 30-tich členov spolu zastupujúcich celkový podiel svetovej hrubej priestornosti lodí vo výške najmenej 33 percent.

5. Zmena prijatá podľa článku 19 ústavy zaväzuje len tých členov organizácie, ktorých ratifikácie zaregistroval generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce.

6. Pre každého člena uvedeného v odseku 2 tohto článku nadobudne zmena platnosť 12 mesiacov odo dňa akceptácie uvedenej v odseku 4 tohto článku alebo 12 mesiacov odo dňa registrácie jeho ratifikácie zmeny, podľa toho, ktoré nastane neskôr.

7. Okrem odseku 9 tohto článku pre členov uvedených v odseku 3 tohto článku dohovor v znení zmeny nadobudne platnosť 12 mesiacov odo dňa akceptácie uvedenej v odseku 4 tohto článku alebo 12 mesiacov odo dňa registrácie ich ratifikácie dohovoru, podľa toho, ktoré nastane neskôr.

8. Pre tých členov, ktorých ratifikácia tohto dohovoru bola zaregistrovaná pred prijatím zmeny, ale ktorí túto zmenu neratifikovali, zostane dohovor platný v znení bez dotknutej zmeny.

9. Každý člen, ktorého ratifikácia tohto dohovoru bola zaregistrovaná po prijatí zmeny, ale pred dňom uvedeným v odseku 4 tohto článku, môže v deklarácii, ktorá sprevádza ratifikačnú listinu, špecifikovať, že jeho ratifikácia sa vzťahuje na dohovor bez predmetnej zmeny. V prípade ratifikácie s takou deklaráciou dohovor nadobudne platnosť pre dotknutého člena 12 mesiacov odo dňa registrácie ratifikácie. Ak ratifikačná listina nie je sprevádzaná takou deklaráciou alebo ak bola ratifikácia zaregistrovaná v deň alebo po dni uvedenom v odseku 4, dohovor nadobudne platnosť pre dotknutého člena 12 mesiacov odo dňa, od ktorého bola ratifikácia zaregistrovaná, a na základe nadobudnutia platnosti zmeny v súlade s odsekom 7 tohto článku zmena zaväzuje dotknutého člena, ak zmena neustanovuje inak.

Zmeny kódexu

Článok XV

1. Kódex je možné zmeniť buď podľa postupu ustanoveného v článku XIV, alebo, ak nie je výslovne ustanovené inak, v súlade s postupom ustanoveným v tomto článku.

2. Zmeny kódexu môže generálnemu riaditeľovi navrhnúť vláda ktoréhokoľvek člena organizácie alebo skupina zástupcov vlastníkov lodí, alebo skupina zástupcov námorníkov, ktorí boli vymenovaní do výboru uvedeného v článku XIII. Zmena navrhnutá vládou musí byť navrhnutá alebo podporená od najmenej piatich vlád z členov, ktorí ratifikovali dohovor, alebo skupinou vlastníkov lodí, alebo zástupcami námorníkov uvedených v tomto odseku.

3. Po overení, že návrh zmeny spĺňa požiadavky odseku 2 tohto článku, generálny riaditeľ bez zbytočného odkladu oznámi takýto návrh spolu s pripomienkami alebo návrhmi, ktoré sa považujú za vhodné, všetkým členom organizácie, pritom ich vyzve, aby poslali svoje komentáre alebo návrhy, ktoré sa týkajú návrhu, v rámci šesťmesačnej lehoty alebo takej inej lehoty (ktorá nie je kratšia ako tri mesiace a neprekročí deväť mesiacov), ktorú určí správna rada.

4. Na konci lehoty uvedenej v odseku 3 tohto článku návrh spolu so súhrnom komentárov alebo návrhov podľa tohto odseku sa zašle výboru na posúdenie na zasadnutí. Zmena sa považuje za prijatú výborom, ak:

- (a) najmenej polovica vlád z členov, ktorí ratifikovali tento dohovor, je zastúpená na zasadnutí, na ktorom sa návrh posudzuje; a
- (b) väčšina z najmenej dvoch tretín členov výboru hlasuje v prospech zmeny; a
- (c) táto väčšina zahŕňa hlasy v prospech zmeny od najmenej polovice hlasovacej sily vlád, polovice hlasovacej sily vlastníkov lodí a polovice hlasovacej sily námorníkov z členov výboru zaregistrovaných na zasadnutí v čase, keď sa o návrhu dáva hlasovať.

5. Zmeny prijaté v súlade s odsekom 4 tohto článku sa predkladajú na nasledujúcom zasadnutí konferencie na schválenie. Takéto schválenie vyžaduje dvojtretinovú väčšinu odovzdaných hlasov prítomných delegátov. Ak sa takáto väčšina nezíska, navrhnutá zmena sa odošle naspäť výboru na opätovné posúdenie, ak tak výbor žiada.

6. Zmeny, ktoré konferencia schválila, generálny riaditeľ oznámi každému z členov, ktorých ratifikácie tohto dohovoru sa zaregistrovali pred dňom takéhoto schválenia konferenciou. Títo členovia sa ďalej označujú ako „ratifikujúci členovia“. Oznámenie obsahuje odkaz na tento článok a určí lehotu na odovzdanie akéhokoľvek formálneho nesúhlasu. Táto lehota je dva roky odo dňa oznámenia, pokiaľ v čase schválenia konferencia neurčila inú lehotu, ktorá je najmenej jeden rok. Kópia tohto oznámenia sa zašle ostatným členom organizácie na informáciu.

7. Zmena schválená konferenciou sa považuje za prijatú, ak do konca určenej lehoty generálny riaditeľ nedostal formálne vyjadrenia nesúhlasu od viac ako 40 percent z členov, ktorí ratifikovali dohovor a ktorí predstavujú najmenej 40 percent z hrubej nosnosti lodí členov, ktorí ratifikovali dohovor.

8. Zmena sa považuje za prijatú nadobudnutím platnosti šesť mesiacov po uplynutí určenej lehoty pre všetkých ratifikujúcich členov s výnimkou tých, ktorí formálne vyjadrili svoj nesúhlas v súlade s odsekom 7 tohto článku a takýto nesúhlas nestiahli v súlade s odsekom 11.

Avšak:

- (a) pred uplynutím určenej lehoty ktorýkoľvek ratifikujúci člen môže generálnemu riaditeľovi oznámiť, že zmena je pre neho záväzná len po následnom výslovnom oznámení o jej prijatí; a

(b) pred dňom nadobudnutia platnosti zmeny ktorýkoľvek ratifikujúci člen môže oznámiť generálnemu riaditeľovi, že túto zmenu nevykoná počas špecifikovanej lehoty.

9. Zmena, ktorá je predmetom oznámenia uvedeného v odseku 8 písm. a) tohto článku, nadobudne platnosť pre člena, ktorý urobí takéto oznámenie, šesť mesiacov po tom, čo člen oznámil generálnemu riaditeľovi jeho prijatie zmeny, alebo v deň, od ktorého zmena nadobudne prvýkrát platnosť, podľa toho, ktorý deň je neskorší.

10. Lehota uvedená v odseku 8 písm. b) tohto článku nepresiahne jeden rok odo dňa nadobudnutia platnosti zmeny alebo nepresiahne akúkoľvek dlhšiu lehotu určenú konferenciou v čase schválenia zmeny.

11. Člen, ktorý formálne vyjadril nesúhlas so zmenou, môže kedykoľvek stiahnuť svoj nesúhlas. Ak generálny riaditeľ dostal oznámenie o takomto stiahnutí po tom, čo zmena nadobudla platnosť, zmena nadobudne platnosť pre tohto člena po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa, v ktorom sa oznámenie zaregistrovalo.

12. Po nadobudnutí platnosti zmeny dohovor môže byť ratifikovaný len v jeho zmenenej forme.

13. V rozsahu, v akom sa osvedčenie o práci v námornej doprave vzťahuje na záležitosti, ktoré sú pokryté zmenou dohovoru, ktorá nadobudla platnosť:

a) člen, ktorý prijal túto zmenu, nie je povinný poskytnúť výhodu z dohovoru, pokiaľ ide o námorné pracovné osvedčenia vydané lodiam plávajúcim pod vlajkou iného člena, ktorý:

(i) podľa odseku 7 tohto článku vyjadril formálny nesúhlas s touto zmenou a takýto nesúhlas nestiahol; alebo

(ii) podľa odseku 8 písm. a) tohto článku oznámil, že jej prijatie podlieha následnému výslovnému oznámeniu, a ktorý zmenu neprijal; a

(b) člen, ktorý prijal zmenu, poskytne výhodu z dohovoru, pokiaľ ide o námorné pracovné osvedčenia vydané lodiam plávajúcim pod vlajkou iného člena, ktorý urobil oznámenie podľa odseku 8 písm. b) tohto článku, že nevykoná túto zmenu za obdobie špecifikované v súlade s odsekom 10 tohto článku.

Rozhodujúce jazyky

Článok XVI

Anglické a francúzske znenia textu tohto dohovoru sú rovnako záväzné.

Vysvetlenie k nariadeniam a ku kódexu Dohovoru o práci v námornej doprave

1. Toto vysvetlenie nie je súčasťou Dohovoru o práci v námornej doprave a má byť všeobecným návodom k dohovoru.

2. Dohovor sa skladá z troch odlišných ale vzájomne súvisiacich častí: články, nariadenia a kódex.

3. Články a nariadenia ustanovujú základné práva a zásady a základné záväzky členov ratifikujúcich dohovor. Články a nariadenia môže zmeniť iba konferencia v súlade s článkom 19 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce (pozri článok XIV dohovoru).

4. Kódex obsahuje podrobnosti uplatňovania nariadení. Má A. časť (povinné normy) a B. časť (nepovinné usmernenia). Kódex sa môže zmeniť prostredníctvom zjednodušeného postupu ustanoveného v článku XV dohovoru. Keďže kódex sa vzťahuje na podrobné uplatňovanie, jeho zmeny musia zostať v rámci všeobecného rozsahu článkov a nariadení.

5. Nariadenia a kódex sú usporiadané do všeobecných oblastí v piatich kapitolách:

Kapitola 1: Minimálne požiadavky pre prácu námorníkov na lodi

Kapitola 2: Pracovné podmienky

Kapitola 3: Ubytovanie, zariadenia na oddych a rekreáciu, strava a zásobovanie

Kapitola 4: Ochrana zdravia, zdravotná starostlivosť a sociálne zabezpečenie

Kapitola 5: Plnenie a presadzovanie požiadaviek na prácu v námornej doprave.

6. Každá kapitola obsahuje skupiny ustanovení týkajúce sa jednotlivého práva alebo zásady (alebo opatrenie na presadzovanie v Kapitole 5) s prepojeným číslovaním. Napríklad, prvá skupina v kapitole č. 1, pozostáva z Nariadenia 1.1, Normy A1.1 a Usmernenia B1.1 týkajúceho sa minimálneho veku.

7. Dohovor má tri zásadné účely:

(a) ustanoviť vo svojich článkoch a nariadeniach pevnú sústavu práv a zásad;

(b) umožniť prostredníctvom kódexu značný stupeň pružnosti v spôsobe uplatňovania týchto práv a zásad členmi; a

(c) zabezpečiť prostredníctvom Kapitoly 5, aby sa tieto práva a zásady riadne dodržiavali a presadzovali.

8. Pri uplatňovaní dohovoru existujú dve hlavné možnosti pružnosti: jednou je možnosť daná členovi, ak je to potrebné (pozri článok VI odsek 3), vykonať podrobné požiadavky A. časti Kódexu prostredníctvom podstatne rovnocenných opatrení (ako sú definované v článku VI odsek 4).

9. Druhá možnosť pružnosti pri uplatňovaní dohovoru je zabezpečená všeobecnou formuláciou povinných požiadaviek mnohých ustanovení v A. časti, čím sa ponecháva širší priestor pre voľnú úvahu, pri voľbe konkrétnych opatrení na vnútroštátnej úrovni. V takýchto prípadoch je usmernenie pre uplatňovanie uvedené v nepovinnej B. časti Kódexu. Týmto spôsobom môžu členovia, ktorí ratifikovali dohovor, zistiť aký typ opatrení by sa od nich mohol očakávať v zodpovedajúcom všeobecnom záväzku v A. časti, ako aj ktoré opatrenia sa nevyhnutne nevyžadujú. Napríklad, norma A4.1 vyžaduje, aby všetky lode zabezpečili včasný prístup k nevyhnutným liekom pre zdravotnú starostlivosť na palube lode (odsek 1 písm. b)) a “viezli so sebou lekárničku” (odsek 4 písm. a)). Plnenie v dobrej viere tohto druhého záväzku jasne znamená niečo viac ako iba jednoducho mať lekárničku na palube každej lode. Presnejšie označenie toho, čo má lekárnička zahŕňať je ustanovené v zodpovedajúcom usmernení B4.1.1 (odsek 4) tak, aby sa zabezpečilo, že obsah lekárničky je riadne skladovaný, používaný a udržiavaný.

10. Členovia, ktorí ratifikovali tento dohovor nie sú viazaní príslušným usmernením a, ako je uvedené v ustanoveniach v Kapitole 5 o kontrole štátu prístavu, kontroly sa mali zaoberať iba príslušnými povinnými požiadavkami tohto dohovoru (články, nariadenia a normy v A. časti). Avšak, od členov sa vyžaduje podľa článku VI odseku 2, aby náležite uvážili uplatňovanie svojich záväzkov v A. časti Kódexu spôsobom, ustanoveným v B. časti. Ak sa po náležitom uvážení príslušných usmernení člen rozhodne ustanoviť iné opatrenia, ktoré zabezpečia riadne skladovanie, používanie a údržbu obsahu lekárničky, využijúc hore uvedený príklad, ako to vyžaduje norma v A. časti, potom je to prijateľné. Na druhej strane, pridržívaním sa usmernenia, ktoré je ustanovené v B. časti si môže byť dotknutý člen, ako aj

orgány MOP zodpovedné za preskúvanie uplatňovania medzinárodných pracovných dohôrov isté, bez ďalšieho zvažovania, že opatrenia, ktoré člen prijal, sú dostatočné na uplatňovanie záväzkov v A. časti, ku ktorým sa usmernenie vzťahuje.

Nariadenia a kódex

Kapitola 1.

Minimálne požiadavky pre prácu námorníkov na lodi

Nariadenie 1.1 – Minimálny vek

Účel: Zabezpečiť, aby na lodi nepracovali osoby, ktoré nedovърšili minimálny vek.

1. Na lodi nesmie byť zamestnaná, najatá alebo nesmie pracovať osoba, ktorá nedovърšila minimálny vek.
2. Minimálny vek v čase prvého nadobudnutia platnosti tohto dohovoru je 16 rokov.
3. Vyšší minimálny vek sa vyžaduje za okolností ustanovených v kódexe.

Norma A1.1 – Minimálny vek

1. Zamestnanie, najímanie alebo práca osôb, ktoré nedovърšili vek 16 rokov na palube lode sa zakazuje.
2. Nočná práca námorníkov, ktorí nedovърšili vek 18 rokov sa zakazuje. Na účely tejto normy, „noc“ sa definuje v súlade s vnútroštátnym právom a praxou. Prekrýva sa s časovým obdobím najmenej deviatich hodín, ktoré sa začína nie neskôr ako o polnoci a končí nie skoršie ako o piatej ráno.
3. Výnimku zo striktného dodržiavania obmedzenia nočnej práce môže urobiť príslušný orgán, keď:
  - (a) by bol narušený odborný výcvik námorníkov v súlade so zavedenými programami a harmonogramami, alebo

(b) špecifická povaha služby alebo uznaného programu odbornej prípravy vyžaduje, aby námorníci, na ktorých sa vzťahuje výnimka, vykonávali služby v noci a orgán určí po konzultácii s organizáciami vlastníkov lodí a organizáciami námorníkov, že práca neškodí ich zdraviu a blahu.

4. Zamestnanie, najímanie alebo práca námorníkov, ktorí nedovŕšili vek 18 rokov sa zakazuje, ak práca môže ohroziť ich zdravie alebo bezpečnosť. Typy takejto práce vymedzujú vnútroštátne zákony alebo predpisy, alebo príslušný orgán po konzultácii s organizáciami vlastníkov lodí a organizáciami námorníkov, v súlade s príslušnými medzinárodnými normami.

Usmernenie B1.1 – Minimálny vek

1. Pri upravovaní pracovných a životných podmienok, by členovia mali venovať osobitnú pozornosť k potrebám mladých osôb, ktoré nedovŕšili 18 rokov veku.

Nariadenie 1.2 – Lekárske osvedčenie

Účel: Zabezpečiť, že všetci námorníci sú zdravotne spôsobilí vykonávať svoje povinnosti na mori.

1. Námorníci nesmú pracovať na lodi, bez osvedčenia, že sú zdravotne spôsobilí vykonávať svoje povinnosti.
2. Výnimky sa môžu povoliť len tak, ako to ustanovuje Kódex.

Norma A1.2 – Lekárske osvedčenie

1. Príslušný orgán musí vyžadovať, aby pred začatím práce na lodi mali námorníci platné lekárske osvedčenie potvrdzujúce, že sú zdravotne spôsobilí vykonávať povinnosti, ktoré budú vykonávať na mori.

2. S cieľom zabezpečiť, aby lekárske osvedčenia skutočne odrážali zdravotný stav námorníkov z hľadiska povinností, ktoré vykonávajú, príslušný orgán po konzultácii s dotknutými organizáciami vlastníkov lodí a s dotknutými organizáciami námorníkov, a po

náležitom zvážení aplikovateľných medzinárodných usmernení, uvedených v B. časti tohto Kódexu, stanoví charakter lekárskeho vyšetrenia a osvedčenia.

3. Táto norma nemá vplyv na Medzinárodný dohovor o normách výcviku kvalifikácie a strážnej služby námorníkov z roku 1978 v znení neskorších zmien a doplnení ("STCW"). Lekárske osvedčenie vystavené v súlade s požiadavkami STCW príslušný orgán na účely Nariadenia 1.2 uzná. Lekárske osvedčenie spĺňajúce vecnú podstatu týchto požiadaviek u námorníkov, na ktorých sa nevzťahuje dohovor STCW, sa takisto akceptuje.

4. Lekárske osvedčenie vystaví náležite kvalifikovaný všeobecný lekár alebo, v prípade osvedčenia týkajúceho sa výlučne zraku, osoba, ktorú príslušný orgán uznal za kvalifikovanú na vystavenie takéhoto osvedčenia. Všeobecní lekári musia mať pri lekárskejších vyšetreniach úplnú odbornú nezávislosť v uplatňovaní svojho lekárskeho úsudku.

5. Námorníci, ktorým bolo zamietnuté osvedčenie alebo ktorým bolo uložené obmedzenie pracovnej schopnosti, najmä pokiaľ ide o čas, pracovnú oblasť alebo oblasť plavby, musia dostať možnosť ďalšieho vyšetrenia iným nezávislým všeobecným lekárom alebo nezávislým lekárskeým rozhodcom.

6. Každé lekárske osvedčenie uvedie, najmä, či:

- (a) sluch a zrak dotknutého námorníka a farebné videnie u námorníka, ktorý je zamestnaný v pracovnej pozícii, v ktorej zdravotná spôsobilosť na vykonávanú prácu, môže byť ovplyvnená chybným farebným videním, sú všetky vyhovujúce, a
- (b) dotknutý námorník netrpí takým zdravotným stavom, ktorý by sa v službe na mori pravdepodobne zhoršil alebo, ktorý by mal za následok nespôsobilosť námorníka na takúto službu, alebo by ohrozil zdravie iných osôb na palube.

7. Pokiaľ sa nevyžaduje kratšia lehota z dôvodu špecifických povinností, ktoré má dotknutý námorník vykonávať alebo pokiaľ ju nevyžaduje STCW:

- (a) lekárske osvedčenie je platné maximálne dva roky, pokiaľ námorník nemá menej ako 18 rokov, kedy je maximálna lehota platnosti lekárskeho osvedčenia jeden rok,
- (b) osvedčenie o farebnom videní je platné maximálne šesť rokov.

8. V nalievavých prípadoch môže príslušný orgán povoliť námorníkovi pracovať bez platného lekárskeho osvedčenia po najbližší prístav, v ktorom loď zastavuje počas cesty, kde môže námorník získať lekárske osvedčenie od kvalifikovaného všeobecného lekára, za predpokladu že:

- (a) doba platnosti takéhoto povolenia neprevýši tri mesiace, a
- (b) dotknutý námorník má lekárske osvedčenie s uplynutou dobou platnosti z nedávneho dátumu.

9. Ak doba platnosti osvedčenia uplynie počas plavby, osvedčenie naďalej platí až po nasledujúci prístav, v ktorom loď zastavuje počas cesty, kde môže námorník získať lekárske osvedčenie od kvalifikovaného všeobecného lekára, pod podmienkou, že táto doba neprekročí tri mesiace.

10. Lekárske osvedčenia pre námorníkov pracujúcich na lodiach, ktoré pravidelne vykonávajú medzinárodné plavby musia byť minimálne vydané v angličtine.

Usmernenie B1.2 – Lekárske osvedčenie

Usmernenie B1.2.1 – Medzinárodné usmernenia

1. Príslušný orgán, všeobecní lekári, poverený vyšetrujúci lekár, vlastníci lodí, zástupcovia námorníkov a všetky ostatné dotknuté osoby, ktoré sa zaoberajú výkonom lekárskeho vyšetrenia zdravotnej spôsobilosti námorných kandidátov a slúžiacich námorníkov, by sa mali riadiť Usmernením MOP/SZO (Medzinárodnej organizácie práce/Svetovej zdravotníckej organizácie) o výkone vyšetrení pred odchodom na more a pravidelných lekárskeho prehliadkach zdravotnej spôsobilosti pre námorníkov vrátane všetkých ich revidovaných verzií, a všetkými ďalšími aplikovateľnými medzinárodnými usmerneniami publikovanými Medzinárodnou organizáciou práce, Medzinárodnou námornou organizáciou alebo Svetovou zdravotníckou organizáciou.

Nariadenie 1.3 – Odborná príprava a kvalifikácie

Účel: Zabezpečiť, že námorníci sú odborne pripravení alebo kvalifikovaní vykonávať svoje povinnosti na palube lode.

1. Námorníci nesmú pracovať na lodi, pokiaľ neabsolvovali výcvik alebo nezískali osvedčenie o spôsobilosti, alebo inú kvalifikáciu na výkon práce.

2. Námorníkom, ktorí neukončili úspešne a úplne výcvik v osobnej bezpečnosti na palube lode sa nepovoľuje pracovať na lodi.

3. Odborná príprava a osvedčenie v súlade so povinnými nástrojmi prijatými Medzinárodnou námornou organizáciou sa považujú za splňajúce požiadavky odsekov 1 a 2 tohto nariadenia.

4. Každý člen, ktorý v čase svojej ratifikácie tohto dohovoru bol viazaný Dohovorom MOP o osvedčení spôsobilosti námorníkov č. 74 z roku 1946, pokračuje v plnení záväzkov podľa uvedeného dohovoru až dovtedy, kým Medzinárodná námorná organizácia prijme záväzné ustanovenia pokrývajúce tento predmet a kým tieto nadobudnú platnosť alebo až do uplynutia piatich rokov od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru v súlade s článkom VIII odsek 3 podľa toho, ktoré nastalo skôr.

Nariadenie 1.4 – Nábor a umiestňovanie

Účel: Zabezpečiť, aby mali námorníci prístup k účinnému a dobre regulovanému systému náboru a pracovného umiestňovania námorníkov.

1. Všetci námorníci majú prístup k účinnému, dostatočnému a zodpovednému systému pre hľadanie zamestnania na palube lode bez poplatku pre námorníka.

2. Služby náboru a umiestňovania námorníkov prevádzkované na území člena vyhovujú normám ustanoveným v Kódexe.

3. Každý člen požaduje pre námorníkov, ktorí pracujú na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, aby vlastníci lodí, ktorí využívajú služby náboru a umiestňovania námorníkov so sídlom v krajinách alebo na územiach, na ktoré sa tento dohovor nevzťahuje, zabezpečili, že tieto služby vyhovujú požiadavkám uvedeným v Kódexe.

Norma A1.4 – Nábor a umiestňovanie

1. Každý člen, ktorý poskytuje verejnú službu náboru a umiestňovania námorníkov zabezpečí, aby sa táto služba poskytovala riadnym spôsobom, ktorý chráni a podporuje zamestnanecké práva námorníkov stanovené v tomto dohovore.

2. Ak na území člena pôsobia súkromné služby náboru a umiestňovania námorníkov, ktorých primárnym cieľom je nábor a umiestňovanie námorníkov alebo ktoré vykonávajú nábor a umiestňujú značný počet námorníkov, tieto služby sa poskytujú v súlade so štandardizovaným systémom licencií alebo osvedčení alebo iným spôsobom regulácie. Tento systém sa ustanoví, modifikuje alebo zmení iba po konzultácii s dotknutými organizáciami vlastníkov lodí a s organizáciami námorníkov. V prípade pochybností, či sa tento dohovor vzťahuje na súkromnú službu náboru a umiestňovania, v tejto veci rozhodne príslušný orgán každého člena po konzultácii s dotknutými organizáciami vlastníkov lodí a s organizáciami námorníkov. Neprimerané rozširovanie súkromných služieb náboru a umiestňovania námorníkov sa nepodporuje.

3. Ustanovenia odseku 2 tejto normy sa tiež vzťahujú - v rozsahu, pokiaľ sú určené príslušným orgánom v konzultácii s dotknutými organizáciami vlastníkov lodí a organizáciami námorníkov ako vhodné – v kontexte služieb náboru a umiestňovania prevádzkovanými organizáciou námorníkov na území člena pre poskytnutie námorníkov, štátnych občanov takéhoto člena na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou. Služby pokryté týmto odsekom spĺňajú tieto podmienky:

a) služba náboru a umiestňovania je prevádzkovaná podľa vyjednanej kolektívnej zmluvy medzi touto organizáciou a vlastníkom lode,

b) organizácia námorníkov a vlastník lode majú sídlo na území člena,

c) člen má vnútroštátne zákony alebo predpisy alebo postupy na schválenie alebo registráciu vyjednanej kolektívnej zmluvy, ktorá povoľuje prevádzkovanie služby náboru a umiestňovania,

a

d) služba nábora a umiestňovania je prevádzkovaná riadnym spôsobom a sú prijaté opatrenia na ochranu a podporu zamestnaneckých práv námorníkov, porovnateľné s tými ustanovenými v odseku 5 tejto normy.

4. Nič v tejto norme alebo Nariadení 1.4:

- a) nebráni členovi udržiavať bezplatnú verejnú službu nábora a umiestňovania pre námorníkov v rámci politiky na uspokojenie potrieb námorníkov a vlastníkov lodí, bez ohľadu na to, či ide o službu, ktorá je súčasťou verejných služieb zamestnanosti pre všetkých pracovníkov a zamestnávateľov alebo je s ňou koordinovaná, a
- b) neukladá členovi povinnosť založiť systém na prevádzkovanie súkromných služieb nábora alebo umiestňovania námorníkov na jeho území.

5. Člen, ktorý prijíma systém uvedený v odseku 2 tejto normy vo svojich právnych predpisoch alebo iných opatreniach, minimálne:

- a) zakáže službám nábora a umiestňovania námorníkov využívať prostriedky, mechanizmy alebo zoznamy zamýšľané na obmedzenie alebo odrádzanie námorníkov od získania zamestnania, na ktoré majú kvalifikáciu,
- b) požaduje, aby námorník neznášal, priamo alebo nepriamo, celkom alebo čiastočne, žiadne poplatky alebo iné úhrady za nábor alebo umiestňovanie námorníkov, alebo za poskytnutie zamestnania námorníkom, iné ako náklady námorníka na získanie zákonného vnútroštátneho lekárskeho osvedčenia, národnej knižky námorníka a pasu, alebo iných podobných osobných cestovných dokladov, avšak nezahŕňajúc náklady na víza, ktoré znáša vlastník lode, a
- c) zabezpečí, aby služby nábora a umiestňovania námorníkov vyvíjajúce činnosť na jeho území:
  - (i) viedli aktuálny register všetkých námorníkov, ktorí prešli náborom alebo sa umiestnili prostredníctvom nich, ktorý musí byť k dispozícii pre inšpekciu príslušným orgánom,
  - (ii) zabezpečili informovanosť námorníkov o svojich právach a povinnostiach v pracovných zmluvách už pred procesom alebo v procese prijímania do zamestnania, a aby sa prijali vhodné opatrenia na to, aby si námorníci preštudovali svoje pracovné zmluvy pred a po ich podpísaní, a aby dostali kópiu týchto zmlúv,

(iii) si preverili, že námorníci, ktorí prešli náborom alebo sa umiestnili prostredníctvom nich, sú kvalifikovaní a sú držiteľmi dokladov potrebných na danú prácu, a že pracovné zmluvy námorníkov sú v súlade s aplikovateľnými právnymi predpismi a kolektívne vyjednanými zmluvami, ktoré tvoria súčasť pracovnej zmluvy,

(iv) aby sa uistili, pokiaľ je to možné, že vlastník lode má prostriedky ochrániť námorníkov pred uviaznutím v cudzom prístave,

(v) prešetrili a odpovedali na každú sťažnosť týkajúcu sa ich činností a informovali príslušný orgán o každej nevyriešenej sťažnosti,

(vi) zaviedli systém ochrany, prostredníctvom poistenia alebo rovnocenného vhodného opatrenia, ktorý by nahradil námorníkom prípadné finančné straty, ktoré by mohli utrpieť následkom zlyhania služby náboru a umiestňovania, alebo príslušného vlastníka lode v plnení ich záväzkov voči námorníkom podľa pracovnej zmluvy.

6. Príslušný orgán dôsledne vykonáva dohľad a kontrolu nad všetkými službami náboru a umiestňovania námorníkov, ktoré vyvíjajú činnosť na území daného člena. Licencie alebo osvedčenia alebo podobné povolenia na činnosť súkromných služieb na území člena sa poskytujú alebo obnovujú až po overení toho, či konkrétna služba náboru a umiestňovania námorníkov spĺňa požiadavky vnútroštátnych právnych predpisov.

7. Príslušný orgán zabezpečí, že existujú dostatočné mechanizmy a postupy na prešetrovanie, ak je potrebné, sťažností týkajúcich sa činností služieb náboru a umiestňovania námorníkov, do ktorých sú, ak je to vhodné, zapojení zástupcovia vlastníkov lodí a zástupcovia námorníkov.

8. Každý člen, ktorý ratifikoval tento dohovor, informuje, ak je to možné, svojich občanov o možných problémoch v prípade, že vstúpia do zamestnania na loď, ktorá pláva pod vlajkou štátu, ktorý neratifikoval tento dohovor, dokiaľ nie je presvedčený, že aplikuje normy, ktoré sú rovnocenné s tými, ktoré určuje tento dohovor. Opatrenia prijaté na tento účel členom, ktorý ratifikoval tento dohovor, nie sú v protiklade so zásadou voľného pohybu pracovníkov ustanovenú zmluvami, ktorých zmluvnými stranami môžu byť dotknuté dva štáty.

9. Každý člen, ktorý ratifikoval tento dohovor vyžaduje, aby vlastníci lodí, ktoré plávajú pod jeho vlajkou a ktorí využívajú služby nábora a umiestňovania námorníkov so sídlom v krajinách alebo na územiach, na ktoré sa tento dohovor nevzťahuje, zabezpečili, pokiaľ je to možné, že tieto služby spĺňajú požiadavky tejto normy.

10. Nič v tejto norme neobmedzuje záväzky a zodpovednosti vlastníkov lodí alebo člena, pokiaľ ide o lode, ktoré plávajú pod jeho vlajkou.

Usmernenie B1.4 – Nábor a umiestňovanie

Usmernenie B1.4.1 – Organizačné a prevádzkové usmernenia

1. Pri plnení svojich záväzkov podľa odseku 1 Normy A1.4 by príslušný orgán mal zvážiť:

- a) prijatie potrebných opatrení na podporu účinnej spolupráce medzi službami nábora a umiestňovania námorníkov, či už ide o verejné alebo súkromné služby,
- b) potreby námorného priemyslu na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni pri rozvíjaní programov odbornej prípravy pre námorníkov, ktorí sú súčasťou posádky lode zodpovednej za bezpečnú plavbu lode a opatrení k zabráneniu znečisťovania, za účasti vlastníkov lodí, námorníkov a príslušných inštitúcií odbornej prípravy,
- c) vykonanie vhodných opatrení na spoluprácu reprezentatívnych organizácií vlastníkov lodí a námorníkov pri organizovaní a fungovaní verejných služieb nábora a umiestňovania námorníkov, ak existujú,
- d) určenie podmienok, za ktorých môžu služby nábora a umiestňovania námorníkov spracovávať osobné údaje námorníkov vrátane ich zberu, uchovávanía, kombinovania a postupovania týchto údajov tretím stranám, s náležitým ohľadom na právo námorníkov na súkromie a potrebu chrániť dôvernosť týchto dát,
- e) prevádzkovanie systému zberu a analýzy všetkých relevantných dát o trhu práce na mori vrátane informácií o súčasných a perspektívnych pracovných miestach pre námorníkov pracujúcich ako posádka, triedených podľa veku, pohlavia, hodnosti a kvalifikácie, ďalej informácií o regulácii námorného priemyslu, pričom zber dát o veku a pohlaví je prípustný iba

na štatistické účely alebo ak sa využíva v rámci programu predchádzania diskriminácie z dôvodu veku alebo pohlavia,

f) zabezpečenie dostatočnej odbornej prípravy pre personál zodpovedný za dohľad nad verejnými a súkromnými službami náboru a umiestňovania námorníkov, ktorí sú členmi posádky so zodpovednosťou za bezpečnú plavbu a opatrenia zabraňujúce znečisťovaniu vôd. Pričom táto príprava zahŕňa schválenú námornú prax, dostatočné vedomosti z oblasti námornej plavby vrátane znalosti príslušných medzinárodných námorných dohovorov v oblasti výcviku, kvalifikácií a pracovných noriem,

g) stanovenie prevádzkových štandardov a prijatie etických kódexov pre služby náboru a umiestňovania námorníkov, a

h) vykonávanie dohľadu nad systémom licencií a osvedčení, založenom na systéme noriem kvality.

2. Pri zavádzaní systému uvedeného v Norme A1.4, odsek 2 by mal každý člen zvážiť že bude požadovať od služieb náboru a umiestňovania námorníkov, založených na jeho území, aby zostavili a udržiavali overiteľné prevádzkové postupy. Tieto prevádzkové postupy pre súkromné služby náboru a umiestňovania námorníkov, v rozsahu aplikovateľnom aj pre verejné služby náboru a umiestňovania námorníkov, by mali upravovať tieto záležitosti:

a) lekárske prehliadky, preukazy totožnosti námorníkov a ďalšie dokumenty, ktoré možno žiadať od námorníka pre získanie zamestnania,

b) vedenie úplných a kompletných záznamov o námorníkoch, ktorí sú pokrytí systémom náboru a umiestňovania námorníkov, s náležitým ohľadom na právo na súkromie a potrebu chrániť dôvernosť dát, by mali obsahovať, ale neobmedzovať sa na:

(i) kvalifikáciu námorníkov;

(ii) záznam o zamestnaní;

(iii) osobné údaje dôležité pre zamestnanie; a

(iv) zdravotné údaje dôležité pre zamestnanie,

- c) vedenie aktualizovaných zoznamov lodí, pre ktoré služby náboru a umiestňovania námorníkov zabezpečujú pracovníkov a zabezpečiť možnosť kontaktu týchto služieb v naliehavej situácii v ktorúkoľvek hodinu,
- d) postupy na zabezpečenie toho, aby námorníci neboli zneužívaní službami náboru a umiestňovania námorníkov alebo ich personálom, v súvislosti s ponukami zamestnania na konkrétne lode alebo konkrétnymi spoločnosťami,
- e) postupy na predchádzanie príležitostiam na zneužívanie námorníkov vznikajúcim zo spájania preddavkov alebo z akýchkoľvek iných finančných transakcií medzi vlastníkom lode a námorníkmi, ktoré sú sprostredkované služby náboru a umiestňovania námorníkov,
- f) jasné zverejňovanie nákladov v procese náboru, ktorých znášanie sa od námorníka očakávajú, ak také sú,
- g) zabezpečenie aby námorníci boli oboznámení s akýmikoľvek osobitnými podmienkami vzťahujúcimi sa na prácu, ktorú budú vykonávať, a s osobitným poriadkom vlastníka lode, týkajúcim sa ich zamestnania,
- h) postupy, v záujme prirodzenej spravodlivosti, na riešenie prípadov nespôsobilosti alebo nedisciplinovanosti, ktoré sú v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou a, kde je to vhodné, aj s kolektívnymi zmluvami,
- i) postupy na zabezpečenie, pokiaľ je to možné, aby všetky záväzné osvedčenia a dokumenty predkladané v súvislosti so zamestnaním boli aktuálne a neboli získané podvodom, a aby referencie zamestnaní boli overované,
- j) postupy na zabezpečenie toho, aby sa žiadosti o informácie alebo oznámenia zo strany rodín námorníkov, pokiaľ sú námorníci na mori, vybavovali urýchlene a vhodne a zdarma, a
- k) overovanie toho, že pracovné podmienky na lodiach, na ktoré námorníkov umiestňujú, sú v súlade s platnými kolektívne vyjednanými zmluvami uzatvorenými medzi vlastníkom lode a organizáciou reprezentujúcou námorníkov, a ako záležitosť postupov sprostredkovania námorníkov iba pre tých vlastníkov lodí, ktorí ponúkajú námorníkom pracovné podmienky, ktoré sú v zhode s platnými právnymi predpismi alebo kolektívnymi zmluvami.

3. Zreteľ by mal byť daný na podporovanie medzinárodnej spolupráce medzi členmi a príslušnými organizáciami, napríklad spôsobom:

- a) systematickej výmeny informácií o námornom priemysle a trhu práce na bilaterálnej, regionálnej a multilaterálnej úrovni,
- b) výmeny informácií o námorných pracovnoprávných predpisoch,
- c) harmonizácie politík, pracovných metód a legislatívy, ktorými sa riadi nábor a umiestňovanie námorníkov,
- d) zlepšovania postupov a podmienok pre medzinárodný nábor a umiestňovanie námorníkov, a
- e) plánovania pracovných síl, zohľadňujúc ponuku a dopyt po námorníkoch a požiadavky námorného priemyslu.

Kapitola 2.

Pracovné podmienky

Nariadenie 2.1 – Pracovné zmluvy námorníkov

Účel: Zabezpečiť, aby mali námorníci riadne pracovné zmluvy.

1. Pracovné podmienky námorníka sa jasne uvedú alebo sa na ne odkáže v písomnej právne záväznej zmluve a sú v zhode s normami ustanovenými v Kódexe.

2. Námorník vyjadří súhlas s pracovnou zmluvou ak má možnosť si ju vopred preštudovať a poradiť sa o vzťahoch a podmienkach v nej uvedených a pre podpisom ich slobodne prijíma.

3. V rozsahu zlučiteľnom s vnútroštátnym právom a praxou člena sa rozumie, že pracovné zmluvy námorníkov zahŕňajú všetky príslušné kolektívne vyjednané zmluvy.

Norma A2.1 – Pracovné zmluvy námorníkov

1. Každý člen prijme zákony alebo predpisy požadujúce, aby lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, dodržiavali tieto požiadavky:

- a) námorníci pracujúci na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, musia mať pracovnú zmluvu podpísanú námorníkom aj vlastníkom lode alebo zástupcom vlastníka lode (alebo, ak nie sú zamestnancami, mať dôkaz zmluvných alebo podobných dojednaní), ktoré im zabezpečujú dôstojné pracovné a životné podmienky na palube lode, ako to vyžaduje tento dohovor,
- b) námorníci podpisujúci pracovnú zmluvu musia dostať možnosť ju preskúmať a poradiť sa pred jej podpísaním, ako aj mať vytvorené podmienky, na slobodný vstup do zmluvného vzťahu, dostatočne rozumejúc svojim právam a povinnostiam,
- c) vlastník lode a námorník majú každý podpísaný originál pracovnej zmluvy námorníka,
- d) prijímajú sa opatrenia zabezpečujúce, aby námorníci vrátane veliteľa námornej lode mali na palube lode jednoduchý prístup k informáciám o podmienkach ich zamestnania, a že takéto informácie, vrátane kópie pracovnej zmluvy námorníka, sú tiež prístupné kontrole pracovníkmi príslušného orgánu vrátane tých v prístavoch, ktoré sa ešte len navštívia, a
- e) námorníci dostanú doklad obsahujúci záznam o svojom zamestnaní na palube lode.

2. Ak je celú pracovnú zmluvu námorníka alebo jej časť tvorí dohoda o kolektívnom vyjednávaní, kópia tejto zmluvy je k dispozícii na palube lode. Ak jazykom pracovnej zmluvy námorníka a príslušnej dohody o kolektívnom vyjednávaní nie je angličtina, sú (s výnimkou lodí, ktoré sú zapojené len do domácich plavieb) k dispozícii aj v angličtine nasledovné:

- a) kópia štandardného formulára zmluvy, a
- b) časti kolektívne vyjednanej zmluvy, ktoré podliehajú inšpekcii štátu prístavu podľa Nariadenia 5.2.

3. Doklad uvedený v odseku 1 písm. e) tejto normy neobsahuje informáciu o kvalite práce námorníkov alebo o ich mzde. Forma tohto dokladu, náležitosti, ktoré sa v ňom uvádzajú, a spôsob, akým sa takéto náležitosti do neho zaznamenajú, vymedzí vnútroštátne právo.

4. Každý člen prijme právne predpisy špecifikujúce skutočnosti, ktoré sa zahŕňajú do všetkých pracovných zmlúv námorníkov, a ktoré sa riadia jeho vnútroštátnym právom. Vo všetkých prípadoch pracovné zmluvy námorníkov obsahujú tieto náležitosti:

- a) úplné meno námorníka, dátum narodenia alebo vek a miesto narodenia;

- b) meno a adresa vlastníka lode,
- c) miesto a dátum uzatvorenia pracovnej zmluvy námorníka,
- d) pracovná pozícia, v ktorej námorník je zamestnaný,
- e) výška mzdy námorníka alebo, podľa vhodnosti, vzorec použitý na jej výpočet,
- f) výmera platenej ročnej dovolenky alebo, podľa vhodnosti, vzorec použitý na jej výpočet,
- g) skončenie zmluvy a podmienky jej skončenia vrátane:

(i) ak bola pracovná zmluva uzatvorená na dobu neurčitú, podmienky umožňujúce každej zo zmluvných strán zmluvu skončiť, ako aj požadovanú dĺžku výpovednej lehoty, ktorá nie je kratšia pre vlastníka lode ako pre námorníka;

(ii) ak bola zmluva uzatvorená na dobu určitú, dátum určený na jej skončenie; a

(iii) ak bola zmluva uzatvorená na plavbu, cieľový prístav a čas, ktorý musí uplynúť po príchode do tohto prístavu dokedy by mal byť námorník prepustený;

h) zdravotnú starostlivosť a sociálne zabezpečenie, ktoré námorníkovi poskytuje vlastník lode,

i) nárok námorníka na repatriáciu,

j) odkaz na dohodu o kolektívnom vyjednávaní, ak je to vhodné, a

k) všetky ďalšie náležitosti, ktoré môže vnútroštátne právo vyžadovať.

5. Každý člen prijme právne predpisy ustanovujúce minimálne výpovedné lehoty pre námorníkov a vlastníkov lodí pri predčasnom skončení pracovnej zmluvy námorníka. Dĺžka týchto minimálnych lehôt sa určí po konzultáciách s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a s námorníkov, ale nie je kratšia ako sedem dní.

6. Kratšia ako minimálna výpovedná lehota môže byť umožnená za okolností, oprávňujúcich skončiť pracovnú zmluvu s kratšou výpoveďou alebo bez výpovede podľa vnútroštátneho práva alebo platných dohôd o kolektívnom vyjednávaní. Pri vymedzení týchto okolností každý člen zabezpečí, aby sa bral ohľad na potrebu námorníka skončiť pracovnú zmluvu bez pokuty s kratšou výpoveďou alebo bez výpovede z naliehavých rodinných dôvodov, alebo z iných naliehavých dôvodov.

Usmernenie B2.1 – Pracovné zmluvy námorníkov

Usmernenie B2.1.1 – Záznam o zamestnaní na palube lode

1. Pri vymedzení podrobností, ktoré sa uvádzajú v zázname o zamestnaní na palube lode, uvedenom v Norme A2.1, odsek 1, písm. e), by mal každý člen zabezpečiť, aby tento doklad obsahoval dostatok informácií, v preklade do angličtiny, na uľahčenie získania ďalšej práce alebo na splnenie požiadaviek na povýšenie alebo postup v námornej službe. Námorná knižka námorníka môže spĺňať požiadavky odseku 1 písm. e) tejto normy.

Nariadenie 2.2 – Mzdy

Účel: Zabezpečiť, aby boli námorníci za svoje služby odmeňovaní.

1. Všetci námorníci sú odmeňovaní za svoju prácu pravidelne a v plnej výške, v súlade so svojimi pracovnými zmluvami.

Norma A2.2 – Mzdy

1. Každý člen požaduje, aby boli mzdy splatné námorníkom pracujúcim na lodiach, ktoré plávajú pod jeho vlajkou, vyplácané nie v dlhších ako mesačných intervaloch a v súlade s príslušnou kolektívnou zmluvou.

2. Námorníci dostanú mesačné vyúčtovanie splatných platieb a vyplatených súm, obsahujúce mzdu, príplatky a použitý výmenný kurz, ak sa platba uskutočnila v mene alebo vo výmennom kurze odlišnom od toho, ktorý bol dohodnutý.

3. Každý člen vyžaduje, aby vlastníci lodí prijali opatrenia, ktoré námorníkom umožňujú posielat' celý zárobok alebo jeho časť svojim rodinám, alebo vyživovaným osobám, alebo zákonným príjemcom v zmysle odseku 4 tejto normy.

4. Opatrenia zabezpečujúce námorníkom posielat' zárobok rodinám zahŕňajú:

a) systém umožňujúci námorníkom v čase nástupu do zamestnania alebo počas neho, poukázať, ak si to želajú, časť svojej mzdy na vyplatenie v pravidelných intervaloch svojim rodinám bankovými prevodmi alebo obdobnými prostriedkami, a

b) požiadavku, aby boli námorníkom určené prostriedky poukazované včas a priamo osobe alebo osobám nimi určeným.

5. Akýkoľvek poplatok za službu podľa odseku 3 a 4 tejto normy je v primeranej výške, devízový výmenný kurz, ak nie je ustanovené inak, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, je v bežnej trhovej alebo oficiálne zverejnenej sadzbe a nie je pre námorníka nevýhodný.

6. Každý člen, ktorý prijíma vnútroštátne právne predpisy určujúce mzdy námorníkov, náležite zväži usmernenie uvedené v časti B Kódexu.

Usmernenie B2.2 – Mzdy

Usmernenie B2.2.1 – Špecifické definície

1. Na účel tohto usmernenia, výraz:

- a) *kvalifikovaný námorník* znamená námorník, ktorý je považovaný za schopného vykonávať služobné povinnosti, ktoré sa vyžadujú od námorníka ranku slúžiaceho v palubnom oddelení, okrem povinností námorníka dozorného alebo špecializovaného ranku, alebo ktorého takto definujú vnútroštátne právne predpisy, alebo prax, alebo kolektívne dohody,
- b) *základný plat alebo mzda* je plat, akokoľvek zložený, za bežný pracovný čas; nezahŕňajúci platby za odpracované nadčasy, prémie, odmeny, príplatky, platenú dovolenku, alebo akékoľvek iné doplnkové odmeňovanie,
- c) *konsolidovaná mzda* je mzda alebo plat, ktorý zahŕňa základný plat a iné platové výhody; môže zahŕňať náhradu za všetky odpracované hodiny nadčasov a všetky iné platové zvýhodnenia, alebo môže zahŕňať iba určité zvýhodnenia v čiastočnom zlúčení,
- d) *pracovný čas* je čas, počas ktorého sa od námorníkov vyžaduje vykonávanie práce na lodi,
- e) *nadčas* je čas odpracovaný navyše bežného pracovného času.

Usmernenie B2.2.2 – Výpočet a platba

1. Pri námorníkoch, ktorých odmeňovanie zahŕňa samostatnú náhradu za odpracované nadčasy:

- a) na účel výpočtu mzdy, by bežný pracovný čas na mori a v prístave nemal prevýšiť osem hodín za deň,
- b) na účel výpočtu nadčasu by počet hodín bežného pracovného času za týždeň, pokrytých základným platom alebo mzdou, mal byť ustanovený vnútroštátnymi právnymi predpismi, ak nie je vymedzený kolektívnymi zmluvami ale nemal by presiahnuť 48 hodín za týždeň; kolektívne zmluvy môžu ustanoviť odlišné, nie však menej výhodné vymedzenie pracovného času,
- c) sadzba alebo sadzby náhrad za nadčas, ktoré by nemali byť nižšie ako $1 \frac{1}{4}$ -násobku základného platu alebo hodinovej mzdy, by mali byť ustanovené vnútroštátnymi právnymi predpismi, alebo ak je to vhodné kolektívnymi zmluvami a
- d) záznamy všetkých odpracovaných nadčasov by mal uchovávať veliteľ námornej lode alebo ním poverená osoba, potvrdzované podpisom námorníka v nie dlhších ako mesačných intervaloch.

2. Pri námorníkoch, ktorých mzdy sú úplne alebo čiastočne konsolidované:

- a) by mala pracovná zmluva námorníka jasne špecifikovať, ak je to vhodné, počet pracovných hodín, ktorých odpracovanie sa od námorníka očakáva za danú odmenu a všetky doplňujúce príplatky, ktoré môžu patriť navyše ku konsolidovanej mzde a za akých podmienok,
- b) ak sa platia hodinové nadčasy za hodiny odpracované navyše hodín pokrytých konsolidovanou mzdou, hodinová sadzba by nemala byť nižšia ako $1 \frac{1}{4}$ -násobku základnej sadzby, ktorá zodpovedá bežnému pracovnému času definovanému v odseku 1 tohto usmernenia; tá istá zásada by sa mala aplikovať na hodiny nadčasov zahrnuté do konsolidovanej mzdy,
- c) odmeňovanie za tú časť úplne alebo čiastočne konsolidovanej mzdy, ktoré reprezentuje bežný pracovný čas, definovaný v odseku 1 písm. a) tohto usmernenia, by nemala byť nižšia ako platná minimálna mzda, a
- d) pri námorníkoch, ktorých mzda je čiastočne zlúčená, záznamy o všetkých odpracovaných nadčasoch by mali byť vedené a potvrdzované tak, ako to ustanovuje odsek 1 písm. d) tohto usmernenia.

3. Vnútroštátne právne predpisy, alebo kolektívne zmluvy môžu ustanoviť náhradu za nadčas, alebo za prácu vykonávanú v deň pracovného pokoja v týždni a v deň štátnych sviatkov poskytnutím najmenej ekvivalentného pracovného voľna a opustenia lode, alebo dodatkovej dovolenky namiesto odmeňovania, alebo akoukoľvek inou takto poskytnutou náhradou.

4. Vnútroštátne zákony a predpisy prijaté po konzultáciách s organizáciami vlastníkov lodí a s organizáciami námorníkov alebo, ak je to vhodné, kolektívne zmluvy by mali zohľadniť nasledujúce zásady:

- a) rovnaké odmeňovanie za prácu rovnakej hodnoty by sa malo vzťahovať na všetkých námorníkov zamestnaných na tej istej lodi bez diskriminácie na základe rasy, farby pleti, pohlavia, náboženstva, politického názoru, národnostného pôvodu alebo sociálneho pôvodu,
- b) pracovná zmluva námorníka presne špecifikujúca prislúchajúcu mzdu alebo mzdové tarify by mala byť na palube lode; informácie o výške mzdy alebo mzdových taríf by mali byť prístupné každému námorníkovi buď poskytnutím najmenej jednej podpísanej kópie príslušných informácií námorníkovi v jazyku, ktorému námorník rozumie, alebo vystavením výťažku zmluvy na mieste prístupnom námorníkom alebo iným vhodným spôsobom,
- c) mzda by sa mala vyplácať v mene, ktorá je zákonným platidlom; podľa vhodnosti môže sa vyplácať bankovým prevodom, bankovým šekom, poštovým šekom alebo poštovou poukážkou,
- d) pri skončení zamestnania by sa mala vyplatiť všetka splatná odmena bez zbytočného odkladu,
- e) príslušný orgán by mal ukladať dostatočné pokuty alebo iné vhodné prostriedky nápravy, ak vlastníci lodí príliš meškajú alebo nevykonajú platbu celej splatnej odmeny,
- f) mzda by sa mala vyplácať priamo na určené bankové účty námorníkov, ak písomne nepožiadajú o jej vyplácanie inak,
- g) s výhradou uvedenou v písmene h) tohto odseku vlastníci lodí by nemali klásť žiadne obmedzenia námorníkom v slobodnom nakladaní s ich odmenou,
- h) zrážky z odmeny by sa mali dovoliť iba ak:

- i) existuje výslovné ustanovenie vo vnútroštátnych právnych predpisoch alebo v platnej kolektívnej zmluve a námorník bol informovaný o podmienkach takýchto zrážok spôsobom, ktorý príslušný orgán považuje za najvhodnejší; a
  - ii) celkové zrážky neprevyšujú hranicu, ktorú môžu určiť vnútroštátne právne predpisy alebo kolektívne zmluvy alebo rozhodnutia súdov o takýchto zrážkach,
- i) z námorníkovej odmeny by sa nemali robiť žiadne zrážky v súvislosti so získaním alebo udržaním zamestnania,
- j) finančné pokuty voči námorníkom iné ako tie, ktoré povoľujú vnútroštátne zákony alebo predpisy, kolektívne zmluvy, alebo iné opatrenia, by mali byť zakázané,
- k) príslušný orgán by mal mať právomoc kontrolovať obchody a služby poskytované na palube lode s cieľom zabezpečiť používanie spravodlivých a primeraných cien v prospech námorníkov, a
- l) v rozsahu, v akom mzdové nároky námorníkov a iné dlhujúce sumy zo zamestnania nie sú zabezpečené v súlade s ustanoveniami Medzinárodného dohovoru o námornom záložnom práve a hypotékach z roku 1993, mali by takéto nároky byť chránené v súlade s Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o ochrane nárokov pracovníkov (platobná neschopnosť zamestnávateľa) z roku 1992 (č. 173).

5. Každý člen by mal po konzultácii s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí a s organizáciami zastupujúcimi námorníkov prijať postupy na prešetrovanie sťažností týkajúcich sa ktorejkoľvek záležitosti obsiahnutej v tomto usmernení.

Usmernenie B2.2.3 – Minimálna mzda

1. Bez toho, aby bola dotknutá zásada slobodného kolektívneho vyjednávania, každý člen by mal, po konzultácii s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí a s organizáciami zastupujúcimi námorníkov, ustanoviť postupy na určenie minimálnej mzdy pre námorníkov. Organizácie zastupujúce vlastníkov lodí a námorníkov by sa mali zúčastňovať na vykonávaní takýchto postupov.

2. Pri prijímaní takýchto postupov a určovaní minimálnej mzdy by sa mali náležite zohľadniť medzinárodné pracovné normy o určovaní minimálnej mzdy, ako aj tieto zásady:

- a) úroveň minimálnej mzdy by mala zohľadňovať povahu práce na mori, úroveň zloženia posádok lodí a bežného pracovného času námorníkov, a
- b) úroveň minimálnej mzdy by sa mala prispôsobovať, zohľadňujúc zmeny v životných nákladoch a potrebách námorníkov.

3. Príslušný orgán by mal zabezpečiť:

- a) prostredníctvom systému dohľadu a sankcií, aby boli mzdy vyplácané nie v nižšej ako určenej tarife alebo tarifách, a
- b) aby námorníci, ktorým bola vyplatená tarifa nižšia ako je minimálna mzda, mali možnosť získať nenákladným a promptným súdnym alebo iným postupom sumu, o ktorú boli ukrátení.

Usmernenie B2.2.4 – Minimálny základný mesačný plat alebo suma mzdy pre kvalifikovaných námorníkov

1. Základný plat alebo mzda za kalendárny mesiac služby pre kvalifikovaného námorníka by nemali byť nižšie ako suma, pravidelne určovaná Spoločnou námornou komisiou alebo iným orgánom, ktorý je splnomocnený Správnou radou Medzinárodného úradu práce. Po rozhodnutí správnej rady, generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi každú revidovanú sumu členom organizácie.

2. Nič v tomto usmernení sa nedotýka dojednaní odsúhlasených medzi vlastníkami lodí alebo ich organizáciami a organizáciami námorníkov, pokiaľ ide o úpravu štandardov pre minimálne podmienky zamestnania, za predpokladu, že takéto podmienky sú uznané príslušným orgánom.

Nariadenie 2.3 – Pracovný čas a čas odpočinku

Účel: Zabezpečiť, aby mali námorníci upravený pracovný čas a čas odpočinku.

1. Každý člen zabezpečí, že pracovný čas alebo čas odpočinku pre námorníkov je upravený.

2. Každý člen ustanoví maximálny pracovný čas alebo minimálny čas odpočinku pre dané obdobie, v súlade s ustanoveniami Kódexu.

Norma A2.3 – Pracovný čas a čas odpočinku

1. Na účel tejto normy výraz:

a) *pracovný čas* znamená čas, v priebehu ktorého sa od námorníkov vyžaduje vykonávanie práce na lodi,

b) *čas odpočinku* znamená čas mimo pracovného času; tento výraz nezahŕňa krátke prestávky.

2. Každý člen, v rámci limitov uvedených v odsekoch 5 až 8 tejto normy, určí buď maximálnu dĺžku pracovného času, ktorú v danom období nemožno prekročiť, alebo minimálny čas odpočinku, ktorý sa poskytne v danom období.

3. Každý člen rešpektuje, že norma bežného pracovného času pre námorníkov, podobne ako pre iných pracovníkov, vychádza z osemhodinového pracovného času, s jedným dňom odpočinku v týždni a odpočinkom počas sviatkov. Avšak toto nebráni členovi, aby prijal postupy na schválenie alebo zaregistrovanie kolektívnej zmluvy, ktorá vymedzuje nie menej výhodný bežný pracovný čas námorníkov ako táto norma.

4. Pri vymedzovaní vnútroštátnych noriem každý člen zohľadní nebezpečenstvo, ktoré predstavuje únava námorníkov, a to najmä tých, ktorých povinnosti zahŕňajú bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky lode.

5. Limity pracovného času alebo odpočinku sú nasledovné:

a) maximálny pracovný čas nesmie presiahnuť:

i) 14 hodín v každom 24 hodinovom období, a

ii) 72 hodín v každom sedemdňovom období;

alebo

(b) minimálny čas odpočinku nesmie byť kratší ako:

(i) desať hodín v každom 24 hodinovom období, a

(ii) 77 hodín v každom sedemdňovom období.

6. Čas odpočinku sa môže rozdeliť na maximálne dve časti, pritom jedna z nich je minimálne šesť hodín a interval medzi dvoma za sebou nasledujúcimi dobami odpočinku nesmie presiahnuť 14 hodín.

7. Nácvik zhromažďovania, protipožiarnej ochrany a použitia záchranných člnov a cvičenia, ktoré ustanovujú vnútroštátne zákony a predpisy a medzinárodné dokumenty, sa vykonávajú tak aby sa minimalizovalo narušenie času odpočinku a zabránilo únave.

8. Keď má námorník pohotovostnú službu, napríklad keď je strojovňa bez obsluhy, dostane primeraný náhradný čas odpočinku, ak je bežný čas odpočinku narušený tým, že námorník je privolaný na výkon práce.

9. Ak neexistuje žiadna kolektívna zmluva alebo rozhodcovské rozhodnutie alebo ak príslušný orgán určí, že ustanovenia zmluvy alebo rozhodnutia týkajúce sa narušenia času odpočinku v odseku 7 alebo 8 tejto normy sú nedostatočné, príslušný orgán zabezpečí dotknutým námorníkom dostatočný odpočinok prijatím vhodných predpisov.

10. Každý člen vyžaduje, aby bol prehľad organizácie práce na palube lode umiestnený na ľahko prístupnom mieste, a aby obsahoval pre každú pozíciu minimálne:

(a) rozvrh služieb na mori a služby v prístave; a

(b) maximálny pracovný čas alebo minimálny čas odpočinku vyžadovaný vnútroštátnymi právnymi predpismi, alebo platnými kolektívnymi zmluvami.

11. Prehľad, uvedený v odseku 10 tejto normy, sa vypracuje v štandardizovanom formáte, v pracovnom jazyku alebo jazykoch lode a v angličtine.

12. Každý člen požaduje, aby sa uchovávali záznamy o dennom odpracovanom čase námorníkov alebo o čase ich odpočinku tak, aby bolo možné monitorovať súlad s odsekmi 5 až 11 tejto normy. Záznamy sú v štandardizovanom formáte, stanovenom príslušným orgánom, pričom sa zohľadnia všetky dostupné usmernenia Medzinárodnej organizácie práce, alebo v inom štandardizovanom formáte pripravenom organizáciou. Sú v jazykoch, ktoré predpisuje odsek 11 tejto normy. Námorníci dostanú kópiu záznamov, ktoré sa ich týkajú, potvrdené podpisom veliteľa námornej lode alebo osoby ním poverenej a námorníkom.

13. Nič v odsekoch 5 a 6 tejto normy nebráni členovi prijať vnútroštátne právne predpisy alebo postup pre príslušný orgán na povolenie alebo zaregistrovanie kolektívnej zmluvy umožňujúcej výnimky z uvedených obmedzení. Takéto výnimky, pokiaľ je to možné, dodržiavajú ustanovenia tejto normy ale môžu zohľadniť častejšie alebo dlhšie obdobia voľna alebo poskytnutia náhradného voľna námorníkom v strážnej službe alebo námorníkom pracujúcim na palube lodí na krátkych plavbách.

14. Nič v tejto norme neoslabuje právo veliteľa námornej lode požadovať od námorníka, aby vykonával časovo neobmedzenú prácu potrebnú v záujme bezpečnosti lode, osôb alebo nákladu na palube, alebo poskytol pomoc iným lodiam, alebo osobám, ktoré sa na mori nachádzajú v núdzovej situácii. Na základe toho môže veliteľ námornej lode pozastaviť harmonogram pracovného času alebo času odpočinku a požadovať od námorníka, aby vykonával akúkoľvek prácu potrebnú na obnovenie normálnej situácie. Len čo sa obnoví normálna situácia, veliteľ námornej lode zabezpečí, aby námorníci, ktorí vykonávali prácu v plánovanom čase odpočinku, dostali dostatočný čas na odpočinok.

Usmernenie B2.3 – Pracovný čas a čas odpočinku

Usmernenie B2.3.1 – Mladí námorníci

1. Na mori a v prístave by sa mali aplikovať pre všetkých mladých námorníkov do 18 rokov tieto ustanovenia:

- a) pracovný čas by nemal presiahnuť osem hodín za deň a 40 hodín za týždeň a práca nadčas by sa mala vykonať iba ak je to nevyhnutné z bezpečnostných dôvodov,
- b) mal by byť poskytnutý dostatočný čas na všetky jedlá by a na hlavné jedlo dňa by sa mala zabezpečiť najmenej hodinová prestávka a
- c) mala by sa umožniť 15-minútová doba odpočinku, hneď ako je to možné, po vykonaní každej dvojhodinovej nepretržitej práce.

2. Výnimočne sa nemusia aplikovať ustanovenia odseku 1 tohto usmernenia, ak:

a) sú nerealizovateľné pre mladých námorníkov na palube, v strojovni a v stravovacom oddelení, ktorí sú zaradení do povinností strážnej služby alebo pracujú v systéme rozpisu práce na zmeny, alebo

b) by bola narušená účinná odborná príprava mladých námorníkov podľa stanovených programov a rozvrhov.

3. Takéto výnimočné situácie by sa mali zaznamenať s uvedením dôvodov a mal by ich podpisovať veliteľ námornej lode.

4. Odsek 1 tohto usmernenia nevyníma mladých námorníkov zo všeobecnej povinnosti uloženej všetkým námorníkom vykonávať prácu počas akejkoľvek núdzovej situácie, ako to upravuje odsek 14 normy A2.3.

Nariadenie 2.4 – Nárok na dovolenku

Účel: Zabezpečiť, aby mali námorníci primeranú dovolenku

1. Každý člen vyžaduje, aby bola námorníkom zamestnaným na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, poskytnutá platená ročná dovolenka za primeraných podmienok, v súlade s ustanoveniami v Kódexe.

2. V záujem zdravia a dobrého celkového stavu a s prihliadnutím na prevádzkové požiadavky vyplývajúce z ich pozície sa námorníkom poskytne možnosť vychádzky na pevninu.

Norma A2.4 – Nárok na dovolenku

1. Každý člen prijme právne predpisy určujúce minimálne normy pre ročnú dovolenku pre námorníkov slúžiacich na lodiach, ktoré plávajú pod jeho vlajkou, pritom riadne zohľadní osobitné potreby námorníkov, pokiaľ ide o dovolenku.

2. Podľa kolektívnej zmluvy alebo právneho predpisu upravujúceho príslušnú metódu výpočtu dovolenky zohľadňujúcu osobitné potreby námorníkov, za základ výpočtu nároku na ročnú platenú dovolenku sa považuje minimálne 2,5 kalendárneho dňa dovolenky za mesiac zamestnania. Spôsob, výpočtu dĺžky služby určí príslušný orgán alebo sa určí prostredníctvom

príslušného mechanizmu v každej krajine. Odôvodnené absencie z práce sa nepovažujú za dovolenku v roku.

3. Zakazuje sa akákoľvek dohoda vzdať sa minimálnej platenej ročnej dovolenky, ktorú určuje táto norma, s výnimkou prípadov, ktoré upraví príslušný orgán.

Usmernenie B2.4 – Nárok na dovolenku

Usmernenie B2.4.1 – Výpočet nároku

1. Za podmienok určených príslušným orgánom alebo prostredníctvom príslušného mechanizmu v každej krajine, praxe mimo služby (služba mimo zmluvu) by sa mali započítavať ako súčasť doby zamestnania.

2. Za podmienok vymedzených príslušným orgánom alebo v platnej kolektívnej zmluve, pracovná absencia z dôvodu účasti na schválenom námornom kurze odbornej prípravy alebo z dôvodov ako sú choroba, úraz alebo materstvo by sa mali započítavať ako súčasť doby zamestnania.

3. Výška platu počas ročnej dovolenky by mala zodpovedať najmenej bežnej úrovni odmeňovania námorníka, upravenej vnútroštátnymi právnymi predpismi, alebo v platnej pracovnej zmluve námorníka. Námorníkom, ktorí sú zamestnaní kratšie obdobie ako jeden rok alebo v prípade skončenia pracovného pomeru, by mal patriť nárok na pomernú dovolenku.

4. Do platenej ročnej dovolenky by sa nemali započítavať:

a) štátne a tradičné sviatky, ktoré za také považuje štát vlajky, bez ohľadu na to, či spadajú do doby platenej ročnej dovolenky alebo nie,

b) doby práceneschopnosti vyplývajúce z choroby, úrazu alebo materstva, za podmienok vymedzených príslušným orgánom alebo prostredníctvom príslušných mechanizmov v každej krajine,

c) časovo obmedzené povolenie vychádzky na pevninu poskytnuté námorníkovi, keď má uzatvorenú pracovnú zmluvu,

a

d) náhradné voľno akéhokoľvek druhu, za podmienok vymedzených príslušným orgánom alebo prostredníctvom príslušných mechanizmov v každej krajine.

Usmernenie B2.4.2 – Čerpanie ročnej dovolenky

1. Čas, v ktorom sa má čerpať ročná dovolenka, pokiaľ nie je určený právnym predpisom, kolektívnou zmluvou, rozhodcovským rozhodnutím alebo iným spôsobom v zhode s vnútroštátnou praxou, by mal vymedziť vlastník lode po konzultácii a, pokiaľ je to možné, so súhlasom, dotknutých námorníkov alebo ich zástupcov.

2. Námorníci by mali v zásade mať právo čerpať ročnú dovolenku v mieste, s ktorým majú podstatné spojenie, ktoré by bolo bežne tým istým miestom, do ktorého majú právo byť repatriovaní. Od námorníkov by sa nemalo vyžadovať bez ich súhlasu, aby čerpali ročnú dovolenku, ktorá im patrí, v inom mieste, pokiaľ to nie je upravené v pracovnej zmluve námorníka alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

3. Ak sa od námorníkov žiada čerpať každoročnú dovolenku z iného miesta než z miesta, ktoré pripúšťa odsek 2 tohto usmernenia, mali by mať nárok na bezplatné dopravenie sa do miesta, v ktorom boli najatí alebo získaní náborom, podľa toho, ktoré je bližšie k ich domovu; stravné a iné priame náklady súvisiace s ich návratom do takého miesta by mali ísť na účet vlastníka lode, čas súvisiaci s cestovaním by sa nemal odpočítavať z platenej ročnej dovolenky, ktorá námorníkovi patrí.

4. Námorník, ktorý čerpá ročnú dovolenku, by mal byť povolaný späť do práce iba v prípadoch mimoriadnej núdzovej situácie a so súhlasom námorníka.

Usmernenie B2.4.3 – Rozdelenie a akumulácia

1. Rozdelenie platenej ročnej dovolenky na časti alebo akumuláciu dovolenky patriacej za jeden rok spolu s nasledujúcim obdobím dovolenky môže povoliť príslušný orgán, alebo prostredníctvom príslušného mechanizmu v každej krajine.

2. Podľa odseku 1 tohto usmernenia, a pokiaľ nie je ustanovené inak, v príslušnej zmluve vlastníka lode a dotknutého námorníka, by mala ročná platená dovolenka odporúčaná v tomto usmernení predstavovať neprerušené obdobie.

Usmernenie B2.4.4 – Mladí námorníci

1. Mali by sa zväžiť osobitné opatrenia pre mladých námorníkov vo veku do 18 rokov, ktorí vykonávali službu šesť mesiacov alebo kratšie obdobie, podľa kolektívnej zmluvy alebo pracovnej zmluvy námorníka, bez dovolenky na palube lode, plávajúcej v zahraničí, ktorá sa v tom čase nevrátila do krajiny ich bydliska a ani sa nevráti v nasledujúcich troch mesiacoch plavby. Takéto opatrenia by mohli zahŕňať bezplatnú repatriáciu pre námorníkov do miesta ich prijatia do zamestnania v krajine ich bydliska na účel čerpania dovolenky, patriacej za odslúženú plavbu.

Nariadenie 2.5 – Repatriácia

Účel: Zabezpečiť, aby sa mohli námorníci vrátiť domov.

1. Námorníci majú právo byť repatriovaní bezplatne za okolností a podmienok, ktoré sú špecifikované v Kódexe.

2. Každý člen vyžaduje, aby lode plaviace sa pod jeho vlajkou poskytli finančné zabezpečenie na zaistenie toho, aby boli námorníci riadne repatriovaní v súlade s Kódexom.

Norma A2.5.1 – Repatriácia

1. Každý člen zabezpečí, aby námorníci na lodiach, plaviacich sa pod jeho vlajkou, mali nárok na repatriáciu za nasledujúcich okolností:

- a) ak námorníkovi skončí pracovná zmluva v čase, keď sa loď nachádza v cudzine,
- b) keď sa ukončí pracovná zmluva námorníka
  - (i) zo strany vlastníka lode alebo
  - (ii) zo strany námorníka z oprávnených dôvodov, a tiež

c) keď už námorníci nie sú dlhšie schopní vykonávať svoje povinnosti vyplývajúce z pracovnej zmluvy alebo nemožno od nich očakávať, aby ich vykonávali za osobitných okolností.

2. Každý člen zabezpečí, že jeho právne predpisy alebo iné opatrenia, alebo kolektívne vyjednané zmluvy obsahujú ustanovenia predpisujúce:

a) okolnosti, za ktorých námorníci majú nárok na repatriáciu v súlade s odsekom 1 písm. b) a písm. c) tejto normy,

b) maximálne trvanie obdobia služby na palube lode, po uplynutí ktorých má námorník nárok na repatriáciu – takéto obdobia trvajú menej ako 12 mesiacov, a

c) presné nároky na repatriáciu, dohodnuté s vlastníkami lodí, vrátane nárokov, týkajúcich sa cieľových miest repatriácie, spôsobu dopravy, pokrytých výdavkových položiek a iných opatrení zabezpečených vlastníkami lodí.

3. Každý člen zakáže vlastníkom lodí žiadať od námorníkov, aby zaplatili v predstihu náklady repatriácie na začiatku ich zamestnania a tiež získavať späť náklady repatriácie zo mzdy námorníkov alebo z iných nárokov, s výnimkou, keď sa zistí, že v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, alebo inými opatreniami, alebo platnými kolektívnymi zmluvami, námorník závažne porušil svoje pracovné povinnosti.

4. Vnútroštátne právne predpisy nepriaznivo neovplyvnia právo vlastníka lode získať späť náklady repatriácie podľa zmluvných dojednaní s tretími stranami.

5. Ak vlastník lode nezabezpečí alebo neuhradí náklady repatriácie námorníkov, ktorí majú nárok byť repatriovaní:

a) príslušný orgán člena, pod vlajkou ktorého sa loď plaví, zariadi repatriáciu dotknutých námorníkov; ak tak neurobí, štát, z ktorého majú byť námorníci repatriovaní, alebo štát, ktorého sú občanmi, môže zariadiť ich repatriáciu a spätne získať náklady od člena, pod ktorého vlajkou sa loď plaví,

b) náklady vzniknuté pri repatriácii námorníkov sa získavajú späť od vlastníka lode členom, pod ktorého vlajkou sa loď plaví,

c) výdavky repatriácie sa v žiadnom prípade nepripisujú na ťarchu námorníkov, s výnimkou uvedenou v odseku 3 tejto normy.

6. S prihliadnutím na uplatniteľné medzinárodné nástroje vrátane Medzinárodného dohovoru o zadržaní lodí z roku 1999, člen, ktorý zaplatil náklady repatriácie podľa tohto Kódexu, môže zadržať alebo požadovať zadržanie lodí dotknutého vlastníka lode až do uhradenia nákladov repatriácie v súlade s odsekom 5 písm. a) tejto normy.

7. Každý člen uľahčí repatriáciu námorníkov slúžiacich na lodiach, ktoré vplávajú do jeho prístavov, alebo prechádzajú cez jeho teritoriálne alebo vnútroštátne vody, ako aj ich nahradenie na palube lode.

8. Konkrétne, člen neodmietne právo na repatriáciu žiadnemu námorníkovi z dôvodov finančných pomerov vlastníka lode alebo pretože vlastník lode nie je schopný alebo ochotný nahradiť námorníka.

9. Každý člen požaduje, aby lode, ktoré plávajú pod jeho vlajkou, mali so sebou a sprístupnili námorníkovi kópiu platných vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa repatriácie napísaných v príslušnom jazyku.

Norma A2.5.2 – Finančné zabezpečenie

1. Pri uplatňovaní nariadenia 2.5 odsek 2, táto norma zavádza požiadavky na zabezpečenie poskytovania rýchleho a efektívneho systému finančného zabezpečenia, ktorý má pomôcť námorníkovi v prípade ich zanechania.

2. Na účely tejto normy sa za námorníka, ktorý bol zanechaný, považuje námorník slúžiaci na lodi, vlastník ktorej:

- (a) neuhradí náklady repatriácie tohto námorníka; alebo
- (b) zanechá námorníka bez poskytnutia potrebnej podpory a pomoci; alebo
- (c) akýmkoľvek iným spôsobom preruší väzby s týmto námorníkom, vrátane nevyplatenia zmluvne dohodnutej mzdy najmenej počas dvoch mesiacov.

3. Každý členský štát zabezpečí, že systém finančného zabezpečenia podľa požiadaviek tejto normy sa bude vzťahovať na všetky lode plaviace sa pod vlajkou tohto štátu. Systém finančného zabezpečenia môže mať podobu schémy sociálneho zabezpečenia alebo poistenia, národného fondu, alebo iný podobný charakter. Na jeho podobe sa členský štát dohodne spolu s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí a námorníkov.

4. Systém finančného zabezpečenia poskytne priamy prístup, dostatočné krytie a urýchlenú podporu námorníkom v súlade s touto normou, každému zanechanému námorníkovi na lodi plaviacej sa pod vlajkou členského štátu.

5. Na účely odseku 2 (b) tejto normy sa za potrebnú podporu a pomoc považuje: primeraná strava, ubytovanie, zásoby pitnej vody, palivo potrebné na prežitie a nevyhnutná zdravotná starostlivosť.

6. Každý členský štát zabezpečí, že lode plaviace sa pod jeho vlajkou a na ktoré sa vzťahuje odsek 1 alebo 2 nariadenia 5.1.3, majú na palube k dispozícii osvedčenie alebo iný listinný dôkaz o finančnom zabezpečení vydaný poskytovateľom finančného zabezpečenia. Jeho kópia je umiestnená na viditeľnom mieste na palube lode, na ktoré majú prístup všetci námorníci. V prípade ak je finančného zabezpečenie poskytované viacerými poskytovateľmi, dokumentácia vydaná každým z týchto poskytovateľov sa nachádza na palube lode.

7. Osvedčenie alebo listinný dôkaz o finančnom zabezpečení obsahuje údaje uvedené v prílohe A2-I. Je v anglickom alebo v inom jazyku, pričom anglický preklad je pripojený.

8. Podpora zo systému finančného zabezpečenia sa poskytuje bezodkladne na základe požiadavky námorníka alebo námorníkom určeného zástupcu a je doplnená zdôvodnením nároku v súlade s odsekom 2 vyššie.

9. S ohľadom na nariadenie 2.2 a 2.5, je pomoc poskytovaná zo systému finančného zabezpečenia dostatočná na pokrytie:

(a) nevyplatených miezd a ďalších nárokov námorníkov voči vlastníkovi lodi v súlade s ich pracovnou zmluvou, príslušnou kolektívnou zmluvou alebo vnútroštátnym právnym predpisom štátu vlajky, najviac však za štyri mesiace, počas ktorých nebola námorníkovi vyplatená mzda a štyri mesiace za iné nároky;

(b) všetkých oprávnených výdavkov námorníkov, vrátane nákladov na repatriáciu podľa odseku 10; a

(c) predmetov nevyhnutnej potreby pre námorníka, ako sú: primeraná strava, ubytovanie, zásoby pitnej vody, palivo potrebné na prežitie a nevyhnutná zdravotná starostlivosť a iné oprávnené náklady vyplývajúce zo zanechania námorníka až do jeho návratu domov.

10. Náklady repatriácie zahŕňajú primeranú a rýchlu dopravu námorníka, najmä leteckú, ako aj poskytnutie stravy a ubytovania pre námorníka od momentu opustenia lode až do príchodu do miesta pobytu námorníka, vrátane nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti, doručenia predmetov osobnej potreby a akýchkoľvek iných primeraných nákladov vyplývajúcich zo zanechania.

11. Finančné zabezpečenie nezanikne pred skončením obdobia jeho platnosti, pokiaľ poskytovateľ finančného zabezpečenia túto skutočnosť neoznámí príslušnej inštitúcii štátu vlajky aspoň 30 dní vopred.

12. V prípade ak vyplatil poskytovateľ poistenia alebo iného finančného zabezpečenia námorníkovi sumu v súlade s touto normou, získa prevzatím, postúpením, alebo iným spôsobom, tento poskytovateľ v súlade s právnymi predpismi práva, ktoré by inak patrili tomuto námorníkovi, až do výšky sumy, ktorú tento poskytovateľ námorníkovi vyplatil.

13. Žiadne ustanovenie tejto normy nemá vplyv na právo poskytovateľa poistenia alebo finančného zabezpečenia uplatniť si regresné právo voči tretím stranám.

14. Ustanovenia tejto normy sa nepovažujú za výhradné a nie sú v rozpore s inými právami, nárokmi alebo opravnými prostriedkami, ktoré by mohli mať zanechaní námorníci k dispozícii. Vnútroštátne právne predpisy a nariadenia môžu ustanoviť, že akékoľvek sumy splatné podľa tejto normy môžu byť započítané oproti sumám získaným z iných zdrojov vyplývajúcimi z akýchkoľvek práv, nárokov alebo opravných prostriedkov, ktoré môžu byť predmetom náhrady podľa tejto normy.

Usmernenie B2.5 – Repatriácia

Usmernenie B2.5.1 – Nárok

1. Námorníci majú mať nárok na repatriáciu:

- (a) v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje odsek 1(a) normy A2.5, po uplynutí výpovednej lehoty výpovede danej v súlade s ustanoveniami pracovnej zmluvy námorníkov;
- (b) v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje odsek 1(b) a (c) normy A2.5:

  - (i) v prípade choroby alebo úrazu alebo zmeny zdravotného stavu, ktorý si vyžaduje ich repatriáciu, ak sú uznaní za zdravotne spôsobilých cestovať;
  - (ii) v prípade stroskotania lode;
  - (iii) v prípade, že vlastník lode nie je schopný naďalej plniť právne alebo zmluvné záväzky ako zamestnávateľ námorníkov z dôvodov platobnej neschopnosti, predaja lode, zmeny registrácie lode alebo z akéhokoľvek iného podobného dôvodu;
  - (iv) v prípade lode smerujúcej do vojnovnej zóny, ako ju definujú vnútroštátne právne predpisy alebo pracovné zmluvy námorníkov, s plavbou do ktorej námorník nesúhlasí; a
  - (v) v prípade ukončenia alebo prerušenia zamestnania v súlade s arbitrážnym výnosom alebo kolektívnou zmluvou alebo ukončením zamestnania z akéhokoľvek iného podobného dôvodu.

2. Pri určovaní maximálnej dĺžky obdobia služby na lodi, po ktorom má námorník nárok na repatriáciu v súlade s týmto Kódexom, mali by sa zohľadniť faktory ovplyvňujúce pracovné prostredie námorníkov. Každý člen by sa mal snažiť, vždy keď je to možné, skrátiť tieto obdobia vo svetle technologických zmien a výdobytkov, pričom by ho mohli viesť odporúčania Spoločnej námornej komisie v tejto veci.

3. Náklady repatriácie, ktoré má znášať vlastník lode podľa normy A2.5, by mali zahŕňať minimálne nasledovné:

- (a) cestu loďou do miesta určenia zvoleného pre repatriáciu v súlade s odsekom 6 tohto usmernenia;
- (b) ubytovanie a stravu od momentu, kedy námorníci opustia loď až pokým dosiahnu cieľové miesto repatriácie;

(c) plat a príspevky od momentu, kedy námorníci opustia loď, až pokým dosiahnu cieľové miesto repatriácie, ak ich upravujú vnútroštátne zákony alebo predpisy alebo kolektívne dohody;

(d) prepravu 30 kg osobnej batožiny námorníkov do cieľového miesta určenia; a

(e) liečbu, ak je potrebná, až pokiaľ sú námorníci zdravotne spôsobilí cestovať do cieľového miesta repatriácie.

4. Čas strávený čakaním na repatriáciu a čas cestovania pri návrate do vlasti by sa nemal zrážať z platenej dovolenky, nárok na ktorú námorníkom vzniká.

5. Od vlastníkov lodí by sa malo požadovať, aby pokračovali v uhrádzaní nákladov repatriácie až pokiaľ dotknutí námorníci nepristanú v cieľovom mieste, určenom podľa tohto Kódexu, alebo pokiaľ nedostanú vhodné zamestnanie na palube lode, ktoré pokračuje do jednej z cieľových destinácií.

6. Každý člen by mal požadovať, aby vlastníci lodí prevzali zodpovednosť za zariadenie repatriácie vhodnými a rýchlymi prostriedkami. Obvyklým spôsobom by mala byť letecká doprava. Člen by mal určiť destinácie, do ktorých môžu byť námorníci repatriovaní. Destinácie by mali byť krajinami, u ktorých je možné predpokladať, že s nimi majú námorníci podstatné spojenie, vrátane:

(a) miesta, v ktorom námorník súhlasil nechať sa najat';

(b) miesto, určené kolektívnou zmluvou;

(c) krajina bydliska námorníka; alebo

(d) ďalšie také miesto, ktoré sa môže vzájomne dohodnúť v čase uzatvárania zmluvy.

7. Námorníci by mali mať právo vybrať si spomedzi určených destinácií miesto, do ktorého majú byť repatriovaní.

8. Nárok na repatriáciu môže prepadnúť, ak si ho dotknutí námorníci neuplatnia v rámci primeranej lehoty, ktorú určia vnútroštátne právne predpisy alebo kolektívne zmluvy.

Usmernenie B2.5.2 – Vykonávanie členmi

1. Námorníkom, ktorí boli zanechaní v cudzích prístavoch, by sa pred repatriáciou mala poskytnúť každá možná praktická pomoc a v prípade oneskorenia repatriácie námorníkov by príslušný orgán v zahraničnom prístave mal zabezpečiť, okamžité informovanie konzulárneho alebo miestneho zástupcu štátu vlajky.

2. Každý člen by mal venovať pozornosť tomu, či je vhodne zabezpečený:

(a) návrat námorníkov zamestnaných na lodi, ktorá sa plaví pod vlajkou cudzieho štátu, ktorí sú vyložený na pevninu v cudzom prístave z dôvodov, za ktoré nezodpovedajú, do:

(i) prístavu, v ktorom bol dotknutý námorník najatý na prácu na lodi; alebo

(ii) prístavu v krajine námorníkovej štátnej príslušnosti alebo v krajine jeho pobytu; alebo

(iii) iného prístavu, na ktorom sa dohodli námorník a veliteľ námornej lode alebo vlastník lode; so súhlasom príslušného orgánu alebo za dodržania inej vhodnej zábezpeky;

(b) zdravotná starostlivosť a zaopatrenie námorníkov zamestnaných na lodi, ktorá sa plaví pod vlajkou cudzieho štátu, ktorí sú vyložený na pevninu v cudzom prístave v dôsledku ochorenia alebo úrazu, ktoré utrpeli v službe na lodi a nie z dôvodu úmyselného vlastného nevhodného správania.

3. Ak potom, čo mladí námorníci vo veku do 18 rokov odslúžili na lodi najmenej štyri mesiace počas svojej prvej zahraničnej plavby, je zrejmé, že sa nehodia pre život na mori, mali by dostať možnosť bezplatnej repatriácie z prvého vhodného prístavu, v ktorom loď zastavuje, v ktorom sú konzulárne služby krajiny, pod vlajkou ktorej sa loď plaví, alebo krajiny štátnej príslušnosti mladého námorníka. Každá takáto repatriácia, aj s jej dôvodmi, by sa mala oznámiť orgánu, ktorý vydal dokumenty umožňujúce dotknutým mladým námorníkom prijať zamestnanie na mori.

Usmernenie B2.5.3 – Finančné zabezpečenie

1. Ak sa pri uplatňovaní odseku 8 normy A2.5.2 zistí, že na overenie oprávnenosti určitých aspektov žiadosti námorníka alebo námorníkovho určeného zástupcu je potrebný dlhší

čas, táto skutočnosť nesmie brániť tomu, aby bola námorníkovi okamžite poskytnutá oprávnená pomoc, ak o ňu požiadal.

Nariadenie 2.6

Náhrada škody námorníkom pri strate alebo stroskotaní lode

Účel: Zabezpečiť, aby boli námorníci odškodnení, ak sa loď stratí alebo stroskotá

Námorníci majú nárok na primerané odškodné v prípade úrazu, ujmy alebo nezamestnanosti, ktorá vznikne stratou lode alebo jej stroskotaním.

Norma A2.6 – Náhrada škody pre námorníkov v prípade straty alebo stroskotania lode

1. Každý člen stanoví pravidlá zabezpečujúce, aby v každom prípade straty alebo stroskotania lode vlastník lode zaplatil každému námorníkovi na palube zabezpečenie proti strate zamestnania, ktorá vznikne z takejto straty alebo stroskotania.

2. Pravidlá uvedené v odseku 1 tohto normy neovplyvnia iné práva, ktoré môže mať námorník podľa vnútroštátneho práva člena za straty alebo úrazy spôsobené stratou alebo stroskotaním lode.

Usmernenie B2.6 – Náhrada škody pre námorníkov v prípade straty alebo stroskotania lode

Usmernenie B2.6.1 – Výpočet výšky odškodného pre prípad straty zamestnania

1. Odškodné v prípade straty zamestnania spôsobenej stroskotaním alebo stratou lode by sa malo námorníkovi vyplatiť za dni, počas ktorých zostane skutočne nezamestnaný, v rovnakej sadzbe ako mzda, ktorá sa mu má vyplácať na základe pracovnej zmluvy, pričom celkové splatné odškodné jednému námorníkovi sa môže obmedziť na dvojmesačnú mzdu.

2. Každý člen by mal zabezpečiť, aby námorníci mali rovnaké právne prostriedky nápravy na získanie tohto odškodného, aké majú pri získavaní nedoplatkov mzdy zarobenej počas výkonu služby.

Nariadenie 2.7

Úroveň personálnej obsadenosti námornej lode

Účel: Zabezpečiť, aby námorníci pracovali na námorných lodiach s posádkou dostatočnou pre bezpečnú, efektívnu a spoľahlivú prevádzku lode

Každý člen vyžaduje, aby všetky lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, mali dostatočný počet námorníkov zamestnaných na palube na zabezpečenie toho, aby boli lode prevádzkované bezpečne, efektívne a s patričnou pozornosťou venovanou bezpečnosti za všetkých okolností, so zreteľom na únavu námorníkov a osobitnú povahu a podmienky plavby.

Norma A2.7 – Úroveň personálnej obsadenosti námornej lode

1. Každý člen vyžaduje, aby všetky lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, mali dostatočný počet námorníkov na palube na zabezpečenie toho, aby boli lode prevádzkované efektívne a s patričnou pozornosťou venovanou bezpečnosti. Každá loď bude obsadená personálom, ktorý je dostatočný z hľadiska počtu členov posádky a ich kvalifikácie za všetkých prevádzkových podmienok, aby sa zaistila bezpečnosť lode a jej posádky, v súlade s dokumentom o bezpečnej minimálnej personálnej obsadenosti lode alebo ekvivalentným dokumentom vydaným príslušným orgánom a aby sa zaistilo plnenie noriem tohto dohovoru.

2. Pri určovaní, schvaľovaní alebo zmenách úrovni personálnej obsadenosti, príslušný orgán zohľadňuje potrebu odstraňovať alebo minimalizovať nadmernú dĺžku pracovného času, aby sa zabezpečil dostatočný odpočinok a obmedzila únava, ako aj zásady obsiahnuté v platných medzinárodných nástrojoch (najmä nástrojoch Medzinárodnej námornej organizácie) o úrovniach personálnej obsadenosti.

3. Pri určovaní úrovni personálnej obsadenosti príslušný orgán zohľadňuje všetky požiadavky podľa nariadenia 3.2 a normy A3.2 – Strava a zásobovanie

Usmernenie B2.7 – Úroveň personálnej obsadenosti námornej lode

Usmernenie B2.7.1 – Urovnávanie sporov

1. Každý člen by mal zaviesť alebo sa presvedčiť, že funguje účinný mechanizmus na prešetrovanie a riešenie sťažností alebo sporov týkajúcich sa úrovne personálnej obsadenosti lode.

2. Zástupcovia organizácií vlastníkov lodí a organizácií námorníkov, prípadne ďalšie osoby alebo orgány by sa mali zúčastňovať na riadení takéhoto mechanizmu.

Nariadenie 2.8

Kariérny a kvalifikačný rozvoj a možnosti zamestnania pre námorníkov

Účel: Podporovať kariérny a kvalifikačný rozvoj a možnosti zamestnania pre námorníkov

Každý člen by mal mať vnútroštátnu politiku na podporu zamestnávania v námornom sektore a na podporu kariérneho a kvalifikačného rozvoja a väčších možností zamestnania sa námorníkov s trvalým bydliskom na jeho území.

Norma A2.8 – Kariérny a kvalifikačný rozvoj a možnosti zamestnania pre námorníkov

1. Každý člen by mal zaviesť vnútroštátnu politiku, ktorá podporuje kariérny a kvalifikačný rozvoj a možnosti zamestnania sa pre námorníkov, aby zabezpečil námornému sektoru stabilnú a schopnú pracovnú silu.

2. Cieľom politiky, uvedenej v odseku 1 tejto normy, je pomôcť námorníkom rozšíriť svoju spôsobilosť, kvalifikáciu a príležitosti zamestnať sa.

3. Príslušný orgán, po konzultácii s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a organizáciami námorníkov, určuje jasné ciele profesijného poradenstva, vzdelávania a výcviku námorníkov, ktorých povinnosti na palube lode sa primárne týkajú bezpečnej prevádzky a navigácie lode, vrátane sústavného vzdelávania.

Usmernenie B2.8 – Kariérny a kvalifikačný rozvoj a možnosti zamestnania pre námorníkov

Usmernenie B2.8.1 – Opatrenia na podporu kariérneho a kvalifikačného rozvoja a možnosti zamestnania pre námorníkov

1. Opatrenia na dosiahnutie cieľov uvedených v norme A2.8 by mohli obsahovať:

- (a) dohody zabezpečujúce kariérny rozvoj a výcvik zručností u vlastníka lode alebo organizácie vlastníkov lodí; alebo
- (b) zabezpečenie na podporu zamestnávania prostredníctvom zavádzania a udržiavania registrov alebo zoznamov podľa kategórií kvalifikovaných námorníkov; alebo
- (c) podpora príležitostí na lodi aj na pevnine na ďalšiu prípravu a vzdelávanie námorníkov na zabezpečenie rozvoja zručností a prenosných spôsobilostí v záujme zabezpečenia alebo udržania dobrej práce, zlepšenia zamestnaneckých vyhliadok pre jednotlivcov a uspokojenia meniacich sa technologických podmienok a podmienok trhu práce námorného priemyslu.

2. Každý člen by po konzultácii s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a príslušnými organizáciami námorníkov mal stanoviť jasné ciele pre poradenstvo pre voľbu povolania, vzdelávanie a výcvik námorníkov, ktorí sú v posádke zodpovední za bezpečnú prevádzku a navigáciu lodí, vrátane sústavného vzdelávania.

Usmernenie B2.8.2 – Register námorníkov

1. Ak sa zamestnávanie námorníkov riadi registrami alebo zoznamami, mali by tieto registre alebo zoznamy obsahovať všetky kategórie zamestnaní námorníkov podľa vzoru určeného vnútroštátnym právom alebo praxou alebo kolektívnou dohodou.

2. Námorníci nachádzajúci sa v takomto registri alebo zozname by mali mať prednosť prijatia na námornú plavbu.

3. Od námorníkov nachádzajúcich sa v takomto registri alebo zozname by sa malo žiadať, aby boli k dispozícii na prácu spôsobom, ktorý určí vnútroštátne právo alebo prax alebo kolektívna zmluva.

4. Pokiaľ to vnútroštátne zákony alebo predpisy umožňujú, počet námorníkov v takýchto registroch alebo zoznamoch by sa mal pravidelne prehodnocovať, aby sa dosiahla úroveň prispôsobená potrebám námorného priemyslu.

5. Ak nastane potreba znižovať počet námorníkov v takom registri alebo zozname, mali by sa prijať všetky náležité opatrenia na odstránenie alebo minimalizovanie škodlivých následkov pre námorníkov po zohľadnení ekonomickej a sociálnej situácie konkrétnej krajiny.

Kapitola 3.

Ubytovanie, zariadenia na oddych a rekreáciu, strava a zásobovanie

Nariadenie 3.1 – Ubytovanie a zariadenia na oddych a rekreáciu

Účel: Zabezpečiť, aby mali námorníci na lodi slušné ubytovanie a zariadenia na oddych a rekreáciu

1. Každý člen zabezpečí, aby lode, ktoré plávajú pod jeho vlajkou, poskytovali a udržiavali dobré ubytovacie priestory a zariadenia na oddych a rekreáciu pre námorníkov, ktorí pracujú alebo žijú alebo pracujú a žijú na lodi, ktoré by podporovali ich zdravie a pohodu.

2. Požiadavky v Kódexe vykonávajúcom toto nariadenie, ktoré súvisia s konštrukciou a vybavením lode sa vzťahujú iba na lode postavené v čase nadobudnutia alebo po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru pre konkrétneho člena.

3. Pokiaľ nie je výslovne ustanovené inak, požiadavka podľa zmeny a doplnenia Kódexu súvisiaca so zabezpečením ubytovania a zariadení na oddych a rekreáciu námorníkov sa vzťahuje iba na lode postavené v čase nadobudnutia alebo po nadobudnutí účinnosti zmeny a doplnenia pre konkrétneho člena.

Norma A3.1 – Ubytovanie a zariadenia na oddych a rekreáciu

1. Každý člen prijme právne predpisy požadujúce, aby lode, plaviace sa pod jeho vlajkou:

(a) spĺňali minimálne štandardy pre bezpečné a dobré ubytovacie priestory a zariadenia na oddych a rekreáciu pre námorníkov, ktorí musia žiť na lodi; a

(b) boli kontrolované, aby sa zabezpečilo počiatočné a sústavné dodržiavanie týchto štandardov.

2. Pri tvorbe a uplatňovaní zákonov a predpisov na plnenie tejto normy príslušný orgán:

(a) zohľadní nariadenie 4.3 a súvisiace ustanovenia Kódexu týkajúce sa ochrany zdravia, bezpečnosti a prevencie úrazov z pohľadu osobitných potrieb námorníkov, ktorí pracujú aj bývajú na palube lode, a

(b) dostatočne zohľadní usmernenie, ktoré je uvedené v časti B tohto Kódexu, po konzultácii s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a príslušnými organizáciami námorníkov.

3. Inšpekcie, ktoré sa vyžadujú v nariadení 5.1.4 sa vykonajú:

(a) pri registrácii lode alebo pri zmene registrácie; alebo

(b) keď boli ubytovacie priestory na lodi podstatne upravované.

4. Príslušný orgán venuje osobitnú pozornosť zabezpečeniu dodržiavania požiadaviek tohto dohovoru, týkajúcich sa:

(a) veľkosti izieb a iných ubytovacích priestorov;

(b) kúrenia a ventilácie;

(c) hluku a vibrácií a iných faktorov prostredia;

(d) zariadení na osobnú hygienu;

(e) osvetlenia; a

(f) priestorov na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

5. Príslušný orgán každého člena bude požadovať, aby lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, spĺňali minimálne štandardy ubytovania a zariadení na oddych a rekreáciu na lodi sú uvedené v odsekoch 6 až 17 tejto normy.

6. Rešpektujúc všeobecné požiadavky na ubytovacie priestory:

(a) vo všetkých ubytovacích priestoroch pre námorníkov musí byť dostatočná svetlá výška; minimálna povolená svetlá výška vo všetkých priestoroch, kde je potrebný úplný a voľný pohyb, nemá byť menej ako 203 centimetrov; príslušný orgán môže povoliť určité obmedzené

zníženie svetlej výšky v ktoromkoľvek priestore alebo jeho časti v takom bývaní, ak sa presvedčí, že toto zníženie:

(i) je primerané; a

(ii) nebude viesť k nepohodliu námorníkov;

(b) ubytovacie priestory majú byť dostatočne izolované;

(c) na lodiach iných ako osobných majú byť priestory na spanie umiestnené nad nákladovou čiarou ponoru uprostred lode alebo na korme, až na výnimočné prípady nevhodnosti akéhokoľvek iného umiestnenia z dôvodu veľkosti, typu alebo zamýšľanej služby lode, kedy môžu byť miestnosti na spanie umiestnené v prednej časti lode, ale v žiadnom prípade nie pred kolíznym priedelom;

(d) na osobných lodiach a špeciálnych lodiach konštruovaných v súlade s Kódexom bezpečnosti pre lode na osobitné účely, ktorý prijala Medzinárodná námorná organizácia v roku 1983 a jeho následnými verziami („lode na osobitné účely“), môže príslušný orgán pod podmienkou, že sa urobia uspokojivé opatrenia pre osvetlenie a ventiláciu, povoliť umiestniť spálne pod nákladovou čiarou ponoru, ale v žiadnom prípade nesmú byť umiestnené bezprostredne pod pracovnými priečhodmi;

(e) do spální nesmú ústiť žiadne priame otvory z nákladných priestorov a priestorov strojného zariadenia alebo z kuchýň, skladovacích priestorov, sušiarň, alebo spoločných sanitárnych priestorov; táto časť priedelu oddeľujúceho takéto miesta od spální a vonkajšie priedely musia byť konštruované efektívne, z ocele alebo iného schváleného materiálu a musia byť vodotesné a plynutesné;

(f) materiály používané na konštrukciu vnútorných priedelov, obloženie a oplechovanie, podlahy a spoje majú byť vhodné na svoj účel a majú pomáhať zabezpečiť zdravé prostredie;

(g) zabezpečí sa vhodné osvetlenie a dostatočný odtokový systém;

(h) ubytovacie a rekreačné a stravovacie priestory majú spĺňať požiadavky nariadenia 4.3 a súvisiacich ustanovení v Kódexe o ochrane zdravia a bezpečnosti a prevencii úrazov, pokiaľ ide o predchádzanie rizika vystavenia nebezpečným úrovniam hluku a vibrácií a iných faktorov

okolia a chemických látok na lodiach, a zabezpečovať prijateľné pracovné a životné prostredie na lodi pre námorníkov.

7. Vo vzťahu k požiadavkám na ventiláciu a kúrenie:

- (a) spálne and spoločné jedálne majú byť dostatočne ventilované;
- (b) lode majú byť vybavené vzduchotechnikou v priestoroch pre námorníkov, pre každú samostatnú rádiovú miestnosť a pre každú riadiacu miestnosť centralizovaného strojného vybavenia, s výnimkou tých, ktoré sa bežne podieľajú na výmene tovaru v miernych klimatických podmienkach, ktoré to nevyžadujú;
- (c) všetky hygienické priestory majú mať ventiláciu vedúcu na čerstvý vzduch, nezávisle od ktorejkoľvek inej časti priestorov;
- (d) dostatočné teplo sa musí zabezpečovať vhodným vykurovacím systémom okrem lodí, ktoré sú výlučne na plavbách v tropických podnebiach.

8. Vo vzťahu k požiadavkám na osvetlenie, s výhradou špeciálnych opatrení, ktoré sa umožňujú na osobných lodiach, spálne a jedálne majú byť osvetľované prirodzeným svetlom a vybavené dostatočným umelým osvetlením.

9. Tam, kde sa vyžaduje ubytovanie pre spanie námorníkov, uplatňujú sa tieto požiadavky na spálne:

- (a) na lodiach iných ako osobných má mať každý námorník zabezpečenú samostatnú spálňu; v prípadoch lodí s hrubou priestornosťou menšou ako 3.000 ton alebo v prípadoch lodí na osobitné účely, môže príslušný orgán udeliť výnimku z tejto požiadavky po konzultácii s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí a organizáciami zastupujúcimi námorníkov;
- (b) zabezpečujú sa oddelené spálne pre mužov a ženy;
- (c) spálne musia byť navrhnuté a vybavené tak, aby sa zabezpečilo primerané pohodlie pre ich užívateľov a aby sa uľahčilo udržiavanie čistoty a poriadku;
- (d) za každých okolností musí byť zabezpečené samostatné lôžko pre každého námorníka;
- (e) minimálne vnútorné rozmery lôžka sú 198 centimetrov na 80 centimetrov;
- (f) v jednoposteľových spálňach pre námorníkov nesmie byť podlahová plocha menšia ako:
- (i) 4,5 štvorcových metrov na lodiach s menšou hrubou priestornosťou ako 3 000 ton;

(ii) 5,5 štvorcových metrov na lodiach s hrubou priestornosťou 3 000 ton alebo viac no menej ako 10 000 ton;

(iii) 7 štvorcových metrov na lodiach s hrubou priestornosťou 10 000 ton alebo viac;

(g) avšak s cieľom zabezpečiť jednoposteľové spálne na lodiach s menšou hrubou priestornosťou ako 3 000 ton, na osobných lodiach a lodiach na osobitné účely, môže príslušný orgán povoliť nižšiu podlahovú plochu;

(h) na lodiach s menšou hrubou priestornosťou ako 3 000 ton, iných ako osobných lodiach a lodiach na osobitné účely, môžu byť spálne obývané maximálne dvoma námorníkmi; podlahová plocha takýchto spální nesmie byť menšia ako 7 štvorcových metrov;

(i) na osobných lodiach a lodiach na osobitné účely, nesmie byť podlahová plocha spální pre námorníkov, ktorí nevykonávajú povinnosti lodných dôstojníkov, menej ako:

(i) 7,5 štvorcových metrov v izbách pre dve osoby;

(ii) 11,5 štvorcových metrov v izbách pre tri osoby;

(iii) 14,5 štvorcových metrov v izbách pre štyri osoby;

(j) na lodiach na osobitné účely môžu spálne poskytovať ubytovanie pre viac ako štyri osoby, podlahová plocha takýchto spální nesmie byť menšia ako 3,6 štvorcových metrov na osobu;

k) na lodiach iných ako osobných lodiach a lodiach na osobitné účely, spálne pre námorníkov, ktorí vykonávajú funkcie lodných dôstojníkov, v prípade že nie je zabezpečená žiadna súkromná obývacia izba alebo denná izba, nemajú mať podlahovú plochu na osobu menšiu ako:

(i) 7,5 štvorcových metrov na lodiach s hrubou priestornosťou do 3.000 ton;

(ii) 8,5 štvorcových metrov na lodiach s hrubou priestornosťou 3.000 ton alebo viac no menej ako 10 000 ton;

(iii) 10 štvorcových metrov na lodiach s hrubou priestornosťou 10.000 ton a viac;

(l) na osobných lodiach a lodiach na osobitné účely, v prípade že nie je zabezpečená žiadna súkromná obývacia izba alebo denná izba, podlahová plocha pre námorníkov, ktorí vykonávajú funkcie junior lodných dôstojníkov, nemá byť menšia ako 7,5 štvorcových metrov na osobu,

pre námorníkov, ktorí vykonávajú funkcie senior lodných dôstojníkov, nemá byť menšia ako 8,5 štvorcových metrov na osobu; pričom sa rozumie, že „junior dôstojníci“ sú na operatívnej úrovni a „senior dôstojníci“ na úrovni manažmentu;

(m) veliteľ námornej lode, prvý strojník a prvý palubný dôstojník majú mať okrem svojej spálne susediacu obývaciu izbu, spoločenskú miestnosť alebo podobný ďalší priestor; lode s menšou hrubou priestornosťou ako 3.000 ton, môže príslušný orgán vyňať z tejto požiadavky po konzultácii s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí a námorníkov;

(n) nábytok pre každého užívateľa tvorí dostatočne priestranná uzamykateľná skrinka na šatstvo, (minimálne 475 litrov) a zásuvka alebo rovnocenný priestor s objemom minimálne 56 litrov; ak je zásuvka súčasťou uzamykateľnej skrinky na šatstvo, potom bude kombinovaný minimálny objem skrinky na šatstvo 500 litrov; vybavená je poličkou a užívateľ ju môže uzamykať, aby si zabezpečil súkromie;

(o) každá spálňa má stolík alebo písací stolík, ktorý môže byť pevný, sklápací alebo vysúvací a podľa potreby pohodlný priestor na sedenie.

10. Vo vzťahu k požiadavkám na jedáľenské miestnosti:

(a) jedálne sú umiestnené bokom od spální a čo najbližšie ku kuchyni; lode s menšou hrubou priestornosťou ako 3.000 ton môže príslušný orgán vyňať z tejto požiadavky po konzultácii s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí a námorníkov; a

(b) jedálne majú byť dostatočne priestranné a pohodlné a vhodne vybavené nábytkom a zariadením (vrátane stálych zariadení na občerstvenie), zohľadňujúc počet námorníkov, ktorí ich budú pravdepodobne v určitom čase využívať; podľa vhodnosti sa zabezpečujú oddelené alebo spoločné jedáľenské zariadenia.

11. Vo vzťahu k požiadavkám na zariadenia na osobnú hygienu:

(a) všetci námorníci musia mať pohodlný prístup k zariadeniam na osobnú hygienu na lodi spĺňajúcim minimálne štandardy zdravia a hygieny a primeraný štandard pohodlia, pričom sa zabezpečujú oddelené zariadenia pre mužov a ženy;

(b) zariadenia na osobnú hygienu sú ľahko prístupné z navigačného mostíka a strojovne alebo sú v blízkosti centrálného stanovišťa ovládania strojov; lode s menšou hrubou priestornosťou ako 3.000 ton môže príslušný orgán vyňať z tejto požiadavky po konzultácii s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí námorníkov;

(c) na všetkých lodiach je na vyhovujúcom mieste zabezpečená minimálne jedna toaleta, jedno umývadlo, jedna vaňa alebo sprcha alebo oboje na každých šesť osôb a menej, ktoré nemajú osobné zariadenia;

(d) vynímajúc osobné lode, každá spálňa musí byť vybavená umývadlom s čistou horúcou a studenou tečúcou vodou, okrem prípadu keď sa takéto umývadlo nachádza v súkromnej kúpeľni;

(e) pri osobných lodiach, ktoré sa zvyčajne vykonávajú plavby nie dlhšie ako štyri hodiny, môže príslušný orgán zväziť osobitné zabezpečenie alebo zníženie počtu požadovaných zariadení; a

(f) čistá teplá a studená tečúca voda musí byť zabezpečená vo všetkých umyvárňach.

12. Vo vzťahu k požiadavkám na priestory na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, lode, ktoré vezú 15 a viac námorníkov a sú najímané na plavbu trvajúcu viac ako tri dni, zabezpečia oddelené priestory na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ktoré sa budú využívať iba na účely poskytovania zdravotnej starostlivosti; príslušný orgán môže zmierniť túto požiadavku pre lode zapojené do pobrežného obchodu; pri schvaľovaní priestorov na palube príslušný orgán zabezpečí, aby bol priestor ľahko prístupný za každého počasia, umožňoval pohodlné bývanie pre členov posádky a napomáhal k tomu, aby dostali rýchlu a riadnu pozornosť;

13. K dispozícii majú byť vhodne umiestnené a vybavené práčovne.

14. Všetky lode majú priestor alebo priestory na otvorenej palube, kde sa môžu námorníci zdržovať, keď sú mimo služby, a ktoré sú dostatočne veľké z hľadiska veľkosti lode a počtu námorníkov na palube.

15. Všetky lode majú byť vybavené samostatnými kancelárkami alebo spoločnou kanceláriou na lodi, ktorú využívajú oddelenia paluby a strojovne; príslušný orgán môže lode s

hrubou priestornosťou menšou ako 3 000 ton vyňať z tejto požiadavky po konzultácii s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a s príslušnými organizáciami námorníkov.

16. Obchodné lode, ktoré sa pravidelne plavia do prístavov zamorených komármi, majú podľa požiadaviek príslušného orgánu byť vybavené vhodnými zariadeniami.

17. Na lodi sú zabezpečené vhodné zariadenia na oddych a rekreáciu, zariadenia na spríjemnenie života a služby, ktoré zohľadnia nariadenie 4.3 a súvisiace ustanovenia Kódexu týkajúce sa ochrany zdravia, bezpečnosti a prevencie úrazov a ktoré sa prispôbujú tak, aby spĺňali osobitné potreby námorníkov, ktorí musia na lodiach pracovať a žiť.

18. Príslušný orgán vyžaduje, aby boli na námorných lodiach vykonávané časté kontroly veliteľom námornej lode alebo pod jeho vedením, ktoré zabezpečujú, aby bolo ubytovanie námorníkov čisté, slušne obývatel'né a udržiavané v dobrom fyzickom stave. Výsledky každej takejto kontroly sa zaznamenávajú a sú k dispozícii na preskúmanie.

19. V prípade lodí, kde je potrebné bez diskriminácie zohľadniť záujmy námorníkov, ktorí majú rozdielne a osobité náboženské a sociálne zvyky, môže príslušný orgán po konzultácii s organizáciami vlastníkov lodí a s organizáciami námorníkov povoliť regulárne využívané odchýlky z tejto normy pod podmienkou, že takéto odchýlky nebudú mať za následok poskytnutie menej výhodných zariadení pre námorníkov, než sú tie, ktoré by boli výsledkom uplatnenia tejto normy.

20. Každý člen môže, po konzultácii s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a s organizáciami námorníkov, vyňať lode s menšou hrubou priestornosťou ako 200 ton, kde je to rozumné, berúc do úvahy rozmer lode a počet osôb na palube, z uplatňovania požiadaviek nasledujúcich ustanovení tejto normy:

(a) odseky 7(b), 11(d) a 13; a

(b) odsek 9(f) a (h) až (l) vrátane, iba v súvislosti s podlahovou plochou.

21. Akékoľvek oslobodenia od požiadaviek tejto normy sa môžu robiť iba, ak ich táto norma výslovne povoľuje, a iba z dôvodu osobitných podmienok, v ktorých je možné takéto oslobodenia jasne obhájiť presvedčivým zdôvodnením a pokiaľ ochraňujú zdravie a bezpečnosť námorníkov.

Usmernenie B3.1 – Ubytovanie a zariadenia na oddych a rekreáciu

Usmernenie B3.1.1 – Dizajn a konštrukcia

1. Vonkajšie lodné steny spální a jedální by mali byť dostatočne izolované. Všetky steny strojovne a všetky obvodové steny kuchýň a iných priestorov, v ktorých sa vytvára teplo, by mali byť dobre izolované, tam kde je možnosť vzniku tepelných efektov v susediacich obytných priestoroch alebo spojovacích chodbách. Je potrebné prijať aj opatrenia na zabezpečenie ochrany pred tepelnými účinkami parných alebo teplovodných potrubí alebo oboch typov prevádzkových potrubí.

2. Spálne, jedálne, rekreačné miestnosti a priechody v ubytovacom priestore by mali byť dobre izolované aby sa predchádzalo kondenzácii alebo prehriatiu.

3. Povrchová plocha stien a stropov by mala byť z materiálu, ktorého povrch sa dobre udržiava v čistote. Nemala by sa používať žiadna forma konštrukcie, ktorá môže ukrývať drobných škodcov.

4. Povrchová plocha stien a stropov v spálnach a jedálnach by sa mala dať ľahko udržiavať v čistote a mala by byť svetlej farby, s trvácnu a netoxickou povrchovou úpravou.

5. Povrchová plocha podláh vo všetkých ubytovacích priestoroch by mala byť zo schváleného materiálu a schválenej konštrukcie a mala by zabezpečovať povrch, ktorý je odolný voči vlhkosti a ktorý sa ľahko udržiava v čistote.

6. Ak ide o skladacie podlahové krytiny, bočné spoje by mali mať taký profil, aby nevytváral štrbiny.

Usmernenie B3.1.2 – Ventilácia

1. Systém ventilácie pre spálne a jedálne by mal byť riadený tak, aby udržiaval vzduch v dobrom stave a zabezpečoval dostatočný pohyb vzduchu za všetkých podmienok počasia a podnebia.

2. Klimatizačné systémy, či už sú typu centralizovanej alebo individuálnej jednotky, by mali byť konštruované tak, aby:

(a) udržiavali vzduch vyhovujúcej teploty a relatívnej vlhkosti v porovnaní s vonkajším ovzduším, zabezpečovali dostatočnú výmenu vzduchu vo všetkých klimatizovaných priestoroch, zohľadňovali osobitný charakter operácií na mori a nespôsobovali nadmerný hluk alebo vibrácie;

(b) uľahčovali bezproblémové čistenie a dezinfekciu pre prípad prevencie alebo kontroly šírenia chorôb.

3. Energia na prevádzku vzduchotechniky a iných prístrojov na ventiláciu, ktoré požadujú predchádzajúce odseky tohto usmernenia, by mala byť k dispozícii vždy, keď námorníci bývajú alebo pracujú na lodi a podmienky si to vyžadujú. Avšak táto energia sa nemusí poskytovať zo záložného zdroja.

Usmernenie B3.1.3 – Kúrenie

1. Systém vykurovania ubytovacích priestorov námorníkov by mal byť v prevádzke vždy, keď námorníci bývajú alebo pracujú na lodi a podmienky si vyžadujú ich využívanie.

2. Na všetkých lodiach, kde je potrebný systém vykurovania, kúrenie by malo byť zabezpečené pomocou horúcej vody, horúceho vzduchu, pary a podobne. Avšak v ubytovacích priestoroch by sa nemala využívať para ako médium na prenos tepla. Vykurovací systém by mal byť schopný udržiavať teplotu v ubytovacích priestoroch námorníkov na vyhovujúcej úrovni za normálnych podmienok počasia a podnebia, ktoré sa vyskytuje pri činnosti, ktorú loď vykonáva. Príslušný orgán by mal určiť štandardy kúrenia, ktoré je potrebné zabezpečiť.

3. Radiátory a iné vykurovacie prístroje by mali byť umiestnené a, ak je to potrebné, zakryté tak, aby sa predišlo riziku požiaru alebo nebezpečenstvu alebo nepohodliu pre nájomníkov.

Usmernenie B3.1.4 – Osvetlenie

1. Na všetkých lodiach by malo byť zabezpečené elektrické osvetlenie v ubytovacích priestoroch námorníkov. Ak nie sú dva nezávislé zdroje elektriny na osvetlenie, malo by byť

zabezpečené ďalšie osvetlenie vhodne konštruovanými lampami alebo osvetľovacím zariadením pre prípad núdze.

2. V spálňach by mali byť namontované elektrické stolové lampy pri záhlaví každého lôžka.

3. Príslušný orgán by mal určiť príslušné štandardy prirodzeného a umelého osvetlenia.

Usmernenie B3.1.5 – Spálne

1. Na palube lode by malo byť vhodné umiestnenie lôžok, umožňujúce čo najväčšie pohodlie námorníkovi a partnerovi, ktorý môže námorníka sprevádzať.

2. Ak je to primerané a možné z hľadiska veľkosti lode, činnosti, ktorú vykonáva, a jej situačnej dispozície, mali by byť spálne plánované a vybavené kúpeľňami, vrátane toalety, aby zabezpečovali primerané pohodlie svojim obyvateľom a uľahčovali údržbu.

3. Pokiaľ je to uskutočniteľné, mali by byť spálne námorníkov usporiadané tak, aby boli hliadky oddelené, a aby žiadni námorníci pracujúci v dennej zmene nezdíľali izbu s námorníkmi v strážnej službe.

4. V prípade námorníkov vykonávajúcich službu poddôstojníkov, nemali by byť v jednej spálni viac než dve osoby.

5. Ak je to možné, malo by sa zväziť rozšírenie možnosti, uvedenej v odseku 9(m) normy A3.1, aj na druhého strojného dôstojníka.

6. Priestor, ktorý zaberajú lôžka a uzamykateľné skrine, skrinky so zásuvkami a kreslá by mal byť zahrnutý do celkového merania podlahovej plochy. Malé priestory alebo priestory nepravidelného tvaru, ktoré v skutočnosti nerozširujú priestor na voľný pohyb a ktoré nie je možné využiť na umiestnenie nábytku, by sa mali z merania vylúčiť.

7. Lôžka by nemali byť umiestnené vo viac ako dvoch líniách nad sebou; lôžka umiestnené pozdĺž boku lode by mali byť iba v jednej línii, ak je bočné svetlo situované nad lôžkom.

8. Spodné lôžko poschodovej postele by nemalo byť menej ako 30 cm nad podlahou; horné lôžko by malo byť umiestnené približne uprostred medzi dnom spodného lôžka a spodnou stranou trámov čela paluby.

9. Kostra a bočný kryt lôžka, ak ho lôžko má, by mali byť zo schváleného materiálu, tvrdého a hladkého, ktorý nekoroduje, a v ktorom sa nedržia drobní škodcovia.

10. Ak sa používajú rúrkové konštrukcie na zhotovenie lôžok, mali by byť úplne utesnené a bez perforácií umožňujúcich prístup škodcom.

11. Každé lôžko by malo mať pohodlný matrac s vatovaným dnom alebo kombinovaný čalúnený matrac, vrátane pružinového dna alebo perového matraca. Matrac aj materiál použitého vatovania by mali byť zo schváleného materiálu. Nemala by sa používať výplň z materiálu, v ktorom by sa mohli držať škodcovia.

12. Keď sa umiestňuje jedno lôžko nad druhým, malo by sa pod spodný matrac alebo perové dno horného lôžka namontovať izolačné dno proti prachu.

13. Nábytok by mal byť z hladkého tvrdého materiálu, nepodliehajúceho deformáciám alebo korózii.

14. Spálne by mali byť vybavené závesmi alebo obdobným tienením pred postrannými svetlami.

15. Spálne by mali byť vybavené zrkadlom, malými stolíkmi na toaletné potreby, poličkou na knihy a dostatočným počtom hákových vešiakov.

Usmernenie B3.1.6 – Jedálne

1. Jedálské zariadenia môžu byť buď spoločné alebo oddelené. Rozhodovať by sa o tom malo po konzultácii so zástupcami vlastníkov lodí a námorníkov a po schválení príslušným orgánom. Mali by sa pri tom zohľadňovať faktory ako veľkosť lode a rozdielne kultúrne, náboženské a sociálne potreby námorníkov.

2. Ak sa námorníkom majú zabezpečiť oddelené jedálské zariadenia, potom by sa mali zabezpečiť samostatné jedálne pre:

(a) veliteľa námornej lode a dôstojníkov; a

(b) poddôstojníkov a ostatných námorníkov.

3. Na iných ako osobných lodiach by plocha jedální pre námorníkov nemala byť menšia ako 1,5 štvorcového metra na osobu z plánovanej kapacity miest na sedenie.

4. Na všetkých lodiach by mali byť jedálne vybavené stolmi a dostatočným počtom sedadiel, fixných alebo pohyblivých, tak, aby mohli pojať čo najvyšší počet námorníkov, ktorí môžu využívať jedáleň súčasne.

5. Vždy, keď sú na palube námorníci, mali by mať k dispozícii:

(a) chladničku, ktorá by mala byť vhodne umiestnená a mala by mať dostatočnú kapacitu na počet osôb, využívajúcich spoločnú jedáleň alebo jedálne;

(b) zariadenia na horúce nápoje; a

(c) zariadenia na chladenú vodu.

6. Ak nie je k prípravni prístup z jedální, mali by byť zabezpečené vhodné uzamykateľné skrinky na jedálenský riad a riadne zariadenia na umývanie riadu.

7. Vrchné časti stolov a sedadiel by mali byť z materiálu odolného voči vlhkosti.

Usmernenie B3.1.7 – Sanitárne časti ubytovacích priestorov

1. Umývadlá a vane by mali byť dostatočne veľké a konštruované zo schváleného materiálu, s hladkým povrchom, ktorý sa ľahko nerozbije, neolupuje alebo nekoroduje.

2. Všetky toalety by mali byť schváleného vzoru a mali by mať dostatočný prúd vody, ktorá má byť k dispozícii vždy a má byť nezávisle ovládateľná.

3. Hygienické miestnosti, ktoré sú určené na používanie viac ako jednou osobou by mali spĺňať tieto požiadavky:

(a) dlažby by mali byť zo schváleného trvácneho materiálu neprepúšťajúceho vodu a mali by byť vhodne odvodňované;

(b) steny by mali byť z ocele alebo iného schváleného materiálu a mali by byť vodotesné aspoň do výšky 23 centimetrov nad úrovňou paluby;

(c) priestory by mali byť dostatočne osvetlené, vykurované a vetrané;

(d) toalety by mali byť umiestnené vhodne, ale oddelene od spální a umyvární, bez priameho prístupu zo spální alebo z chodby medzi spálňami a toaletami, do ktorých nie je žiaden iný prístup; táto požiadavka neplatí, ak je toaleta umiestnená v časti medzi dvoma spálňami, ktoré nemajú spolu viac ako štyroch námorníkov; a

(e) ak sa nachádza v miestnosti viac ako jedna toaleta, mali by byť dostatočne clonené, aby zabezpečili súkromie.

4. Zariadenia pracovne pre použitie námorníkov by mali obsahovať:

(a) práčky;

(b) sušičky alebo dostatočne vykurované a vetrané miestnosti na sušenie; a

(c) žehličky a žehliace dosky alebo ich obdobu.

Usmernenie B3.1.8 – Priestory na poskytovanie zdravotnej starostlivosti

1. Priestory na poskytovanie zdravotnej starostlivosti by mali byť navrhnuté tak, aby uľahčovali konzultácie a poskytovanie prvej pomoci a pomáhali predchádzať šíreniu infekčných chorôb.

2. Umiestnenie vchodu, lôžka, osvetlenie, ventilácia, zásobovanie teplom a vodou by mali byť prispôsobené tak, aby poskytovali pohodlie a uľahčovali liečbu námorníkov.

3. Počet požadovaných lôžok v týchto priestoroch by mal určiť príslušný orgán.

4. Hygienické priestory by mali byť zabezpečené pre výlučné použitie osôb obývajúcich priestory na poskytovanie zdravotnej starostlivosti buď ako súčasť týchto priestorov alebo v ich tesnej blízkosti. Takéto hygienické priestory musia mať najmenej jednu toaletu, jedno umývadlo a vaňu alebo sprchu.

Usmernenie B3.1.9 – Iné zariadenia

1. ak sa zabezpečuje samostatné príslušenstvo pre pracovníkov strojovne na výmenu šiat, malo by byť:

(a) umiestnené mimo priestoru strojovne, ale ľahko k nemu dostupné; a

(b) vybavené jednotlivými uzamykateľnými skrinkami na šaty ako aj vaňami alebo sprchami alebo aj vaňami aj sprchami a umývadlami s horúcou a studenou tečúcou čistou vodou.

Usmernenie B3.1.10 – Posteľná bielizeň, jedálenský riad a rôzne ustanovenia

1. Každý člen by mal zvážiť uplatňovanie týchto zásad:

(a) čistú posteľnú bielizeň a jedálenský riad na používanie na palube by mal vlastník lode dodať všetkým námorníkom počas ich služby na lodi a títo námorníci by mali byť zodpovední za ich vrátenie v čase, ktorý určí veliteľ námornej lode a po ukončení služby na lodi;

(b) posteľná bielizeň by mala byť dobrej kvality a tanier, šálky a iný jedálenský riad by mali byť z osvedčeného materiálu, ktorý sa ľahko udržiava; a

(c) uteráky, mydlo a toaletný papier pre všetkých námorníkov by mal zabezpečovať vlastník lode.

Usmernenie B3.1.11 – Zariadenia na oddych a rekreáciu, pošta a zabezpečenie návštev na lodi

1. Zariadenia na oddych a rekreáciu a služby by sa mali často preverovať aby sa zabezpečilo, že sú vhodné z hľadiska meniacich sa potrieb námorníkov v dôsledku technického, prevádzkového a iného pokroku v lodnej preprave.

2. Nábytok zariadení na oddych a rekreáciu by mal minimálne obsahovať knižnicu a zariadenie na čítanie, písanie, a ak je to možné, aj hry.

3. V súvislosti s plánovaním zariadení na oddych a rekreáciu by mal príslušný orgán zvážiť zabezpečenie kantíny.

4. Uvažovať by sa malo, ak je to možné, aj o nasledujúcom vybavení, s bezplatným používaním pre námorníkov:

(a) fajčiareň;

(b) sledovanie televízie a príjem rozhlasového vysielania;

(c) premietanie filmov, ktorých zásoba by mala byť primeraná trvaniu plavby, a ak je to potrebné, mala by sa v rozumných intervaloch obmieňať;

- (d) športové náradie vrátane potrieb na cvičenie, stolových a kartových hier;
- (e) ak je to možné, zariadenie na plávanie;
- (f) knižnica obsahujúca odborné a iné knihy, ktorých zásoba by mala byť primeraná trvaniu plavby a v rozumných intervaloch by sa mala obmieňať;
- (g) zariadenia na rekreačné ručné práce;
- (h) elektronické zariadenia ako sú rozhlas, televízia, videoprehrávač, prehrávač DVD/CD, osobný počítač, a softvér a kazetový prehrávač /s možnosťou nahrávania;
- (i) ak je to vhodné, zabezpečenie barov na palube pre námorníkov, pokiaľ nie sú v rozpore s národnými, náboženskými alebo spoločenskými zvykmi; a
- (j) primeraný prístup k telefonickým komunikáciám medzi loďou a pevninou a k emailovým a internetovým zariadeniam, ak sú k dispozícii, pričom výška poplatkov za používanie týchto služieb by mala byť prijateľná.

5. Maximálne úsilie by sa malo vyvinúť na zabezpečenie čo možno najspoľahlivejšieho a najrýchlejšieho posielania pošty námorníkov. Zvážiť by sa malo aj to, aby sa od námorníkov nevyžadovalo platenie dodatočného poštovného, ak je potrebné presmerovať poštu z dôvodov, ktoré nemohli ovplyvniť.

6. Uvážiť by sa mali opatrenia zabezpečujúce na základe uplatniteľných vnútroštátnych a medzinárodných zákonov a predpisov, aby kedykoľvek je to možné a primerané, mohli námorníci rýchle dostať povolenie prijať na palube svojich lodí svojich partnerov, príbuzných a priateľov ako návštevy, keď je loď v prístave. Takéto opatrenia by mali vyhovovať požiadavkám bezpečnostnej previerky.

7. Zvážiť by sa mala možnosť umožniť námorníkovi, aby ich sprevádzali partneri na príležitostných plavbách, ak je to uskutočniteľné a primerané. Takíto partneri by mali byť primerane poistení pre prípad úrazu a choroby; vlastníci lode by mali námorníkovi pomôcť realizovať takéto poistenie.

Usmernenie B3.1.12 – Prevencia hluku a vibrácií

1. Ubytovanie, zariadenia na oddych a rekreáciu a stravovacie zariadenia by mali byť čo najviac vzdialené od motorov, miestností kormidelných strojov, palubných navijakov, ventilácie, vykurovacích a klimatizačných zariadení a iných hlučných strojov a zariadení.

2. Pri stavbe a konečnej úprave lodných stien, stropov a palúb by sa mala používať zvuková izolácia a iné vhodné zvuk tlmiace materiály v hlučných priestoroch, ako aj samočinne sa zatvárajúce, hluk izolujúce dvere pre strojové priestory.

3. Strojovne a iné priestory pre strojové zariadenia by mali byť vybavené podľa možnosti zvukotesnými centralizovanými riadiacimi miestnosťami pre personál strojovne. Pracovné priestory, napríklad mechanická dielňa, by mali byť izolované, pokiaľ je to uskutočniteľné, od bežného hluku strojovne a mali by sa prijať opatrenia na zníženie hluku pri prevádzke strojových zariadení.

4. Limity úrovni hluku pre pracovné a životné priestory by mali dodržiavať medzinárodné smernice Medzinárodnej organizácie práce o úrovniach vystavenia faktorom prostredia na pracovisku a, ak je to vhodné, osobitnú ochranu odporúčanú Medzinárodnou námornou organizáciou a všetky následné meniace a doplnujúce nástroje o prijateľných úrovniach hluku na námorných lodiach. Kópia uplatniteľných nástrojov v angličtine a v pracovnom jazyku lode by mala byť vždy na palube a mala by byť námorníkom prístupná.

5. Žiadne zariadenia na oddych a rekreáciu ani ubytovacie a stravovacie zariadenia by nemali byť vystavené nadmerným vibráciám.

Nariadenie 3.2 – Strava a zásobovanie

Účel: Zabezpečiť, aby mali námorníci prístup ku kvalitnej strave a pitnej vode zabezpečovanej za regulovaných hygienických podmienok

1. Každý člen zabezpečí, aby lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, mali na palube a podávali stravu a pitnú vodu primeranej kvality, výživnej hodnoty a v množstve, ktoré primerane pokrýva potreby námorníkov na lodi, s prihliadnutím na rozličné kultúrne a náboženské kontexty.

2. Námorníkom žijúcim na palube lode sa bezplatne zabezpečuje strava počas obdobia najatia.

3. Námorníci zamestnaní ako lodní kuchári, ktorí sa starajú o prípravu jedál musia byť vyučení a kvalifikovaní na svoje zaradenie na palube lode.

Norma A3.2 – Strava a zásobovanie

1. Každý člen prijme právne predpisy alebo iné opatrenia na zabezpečenie minimálnych štandardov kvantity a kvality stravy a pitnej vody a štandardov zásobovania, ktoré sa vzťahujú na jedlá poskytované námorníkom na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, a uskutočňuje vzdelávacie aktivity na podporu informovanosti a dodržiavania štandardov uvedených v tomto odseku.

2. Každý člen zabezpečí, aby lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, spĺňali tieto minimálne štandardy:

(a) Zásoby stravy a pitnej vody, musia zohľadňovať počet námorníkov na palube, ich náboženské požiadavky a kultúrne praktiky v súvislosti so stravou a so zreteľom na trvanie a charakter plavby, by mali byť vyhovujúce pokiaľ ide o kvantitu, výživovú hodnotu, kvalitu a pestrosť;

(b) organizácia a vybavenie stravovacieho zariadenia umožnia poskytovanie dostatočných, pestrých a výživných jedál námorníkom, pripravovaných a podávaných v hygienických podmienkach; a

(c) pracovníci zodpovední za stravovanie musia byť vhodne vzdelávaní a školení na svoje pracovné pozície.

3. Vlastník lode zabezpečí, aby námorníci, ktorí sú na loď prijatí ako lodní kuchári, boli vyškolení, kvalifikovaní a spôsobilí na túto pozíciu v súlade s požiadavkami stanovenými v právnych predpisoch príslušného člena.

4. Požiadavky podľa odseku 3 tejto normy obsahujú absolvovanie odborného kurzu, schváleného a uznaného príslušným orgánom, ktorý obsahuje praktické varenie, hygienu

potravín a osobnú hygienu, skladovanie potravín, kontrolu zásob a environmentálnu ochranu a zdravie a bezpečnosť pri stravovaní.

5. Na lodiach, kde je predpísaný počet pracovníkov menej ako desať a príslušný orgán nemôže vzhľadom na veľkosť posádky alebo obchodnú činnosť vyžadovať na palube lode plne kvalifikovaného kuchára, každý, kto v kuchyni pripravuje stravu, musí byť vyškolený alebo poučený v oblasti potravinovej a osobnej hygieny ako aj manipulácie s potravinami a ich skladovania na palube námornej lode.

6. Za mimoriadne naliehavých okolností môže príslušný orgán udeliť výnimku, ktorou sa povoľuje kuchárovi s neúplnou kvalifikáciou pôsobiť na konkrétnej lodi na konkrétne vymedzené obdobie až po najbližší vyhovujúci prístav zastavenia alebo na obdobie nepresahujúce jeden mesiac za predpokladu, že osoba, ktorej sa udelila výnimka, je vyškolená alebo poučená v oblasti potravinovej a osobnej hygieny ako aj manipulácie s potravinami a ich skladovania na palube lode.

7. V súlade s postupmi na zabezpečenie plnenia záväzkov podľa Kapitoly 5 príslušný orgán vyžaduje, aby boli vykonávané časté zdokumentované kontroly na námorných lodiach veliteľom námornej lode alebo z jeho právomoci, pokiaľ ide o:

- (a) zásoby jedla a pitnej vody;
- (b) všetky priestory a zariadenia používané na skladovanie a manipuláciu s potravinami a pitnou vodou; a
- (c) lodnú kuchyňu a iné zariadenia na prípravu a podávanie jedál.

8. Žiaden námorník vo veku do 18 rokov nemá byť zamestnaný, najímaný a nemá pracovať ako lodný kuchár.

Usmernenie B3.2 – Strava a zásobovanie

Usmernenie B3.2.1 – Kontrola, vzdelávanie, výskum a zverejňovanie

1. Príslušný orgán by mal v spolupráci so oprávnenými agentúrami a organizáciami zhromažďovať aktuálne informácie o výžive a o spôsoboch nákupu, skladovania, uchovávaní,

prípravy a podávania stravy s osobitným zreteľom na požiadavky stravovania na palube lode. Tieto informácie by mali byť prístupné, bezplatne alebo za primerané poplatky, výrobcom a obchodníkom s lodnými potravinovými zásobami a zariadeniami, veliteľom námorných lodí, lodným stevardom a kuchárom, organizáciám zastupujúcim vlastníkov lodí a námorníkov.

Na tento účel by sa mali využívať vhodné formy propagácie, ako sú príručky, brožúry, plagáty, grafy alebo reklamy v obchodných časopisoch.

2. Príslušný orgán by mal vydávať odporúčania na predchádzanie plytvaniu potravinami, na uľahčenie dodržiavania primeraných hygienických štandardov a na zabezpečenie maximálneho možného pohodlia pri práci.

3. Príslušný orgán by mal spolupracovať s oprávnenými agentúrami a organizáciami pri tvorbe vzdelávacích materiálov a informácií na palubu lode, týkajúcich sa spôsobov zabezpečovania primeraných zásob potravín a služieb stravovania.

4. Príslušný orgán by mal pracovať v úzkej spolupráci s organizáciami vlastníkov lodí a námorníkov a s národnými alebo miestnymi orgánmi, zaoberajúcimi sa otázkami výživy a zdravia a, ak je to potrebné, využívať služby takýchto orgánov.

Usmernenie B3.2.2 – Lodní kuchári

1. Námorníci by mali byť kvalifikovaní ako lodní kuchári, iba ak:

(a) majú na mori odslúženú minimálnu dobu, ktorú určí príslušný orgán, ktorá môže byť rôzna, tak aby zohľadňovala existujúce relevantné kvalifikácie alebo prax;

(b) zložili skúšku, ktorú určil príslušný orgán, alebo zložili inú obdobnú skúšku na schválenom kvalifikačnom kurze pre kuchárov.

2. Predpísanú skúšku by mal viesť a osvedčenie udeľovať priamo príslušný orgán alebo, pod jeho kontrolou, škola schválená pre školenie kuchárov.

3. Príslušný orgán, alebo ak je to vhodné, iný schválený orgán, by mal zabezpečiť uznávanie kvalifikačných osvedčení lodných kuchárov, vystavených inými členskými štátmi, ktoré ratifikovali tento dohovor alebo Dohovor o udeľovaní osvedčenia lodných kuchárov z roku 1946, (č. 69) .

Kapitola 4.

Ochrana zdravia, zdravotná starostlivosť a sociálne zabezpečenie

Nariadenie 4.1 – Zdravotná starostlivosť na lodi a na pevnine

Účel: Chrániť zdravie námorníkov a zabezpečiť im rýchly prístup k zdravotnej starostlivosti na lodi a na pevnine

1. Každý člen zabezpečí, aby boli všetci námorníci na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, pokrytí dostatočnými opatreniami na ochranu ich zdravia, a aby mali prístup k rýchlej a dostatočnej zdravotnej starostlivosti počas výkonu práce na palube.

2. Námorníkom sa zabezpečuje ochrana a starostlivosť podľa odseku 1 tohto nariadenia v zásade bezplatne.

3. Každý člen zabezpečí, aby mali námorníci, ktorí potrebujú okamžitú zdravotnú starostlivosť na lodiach na jeho území, prístup k zdravotníckym zariadeniam člena na pevnine.

4. Požiadavky na ochranu zdravia a zdravotnú starostlivosť na palube uvedené v kódexe zahŕňajú štandardy pre opatrenia zamerané na zabezpečovanie ochrany zdravia námorníkov a zdravotnú starostlivosť, ktorá je čo najviac porovnateľná so starostlivosťou všeobecne prístupnou pracovníkom na pevnine.

Norma A4.1 – Zdravotná starostlivosť na lodi a na pevnine.

1. Každý člen zabezpečí, prijatie opatrení na ochranu zdravia a poskytovanie zdravotnej starostlivosti, vrátane nevyhnutnej zubnej starostlivosti, pre námorníkov pracujúcich na palube lode, ktorá sa plaví pod jeho vlajkou, ktoré:

(a) zabezpečia použitie všeobecných ustanovení o ochrane zdravia pri práci a zdravotnej starostlivosti na námorníkov, ktoré sú relevantné pre ich službu, ako aj osobitných ustanovení špecifických pre prácu na palube lode;

(b) zabezpečia, aby námorníci mali zabezpečenú ochranu zdravia a zdravotnú starostlivosť čo najviac porovnateľnú so starostlivosťou, ktorá je všeobecne prístupná pracovníkom na pevnine, vrátane rýchleho prístupu k potrebným liekom, zdravotníckym prístrojom a zariadeniam na diagnostiku a liečbu a zdravotníckym informáciám a odbornému posúdeniu;

(c) udelia námorníkom právo navštíviť kvalifikovaného lekára alebo zubára bezodkladne v prístavoch, v ktorých loď zastavuje počas cesty, ak je to možné;

(d) zabezpečia, aby v rozsahu, ktorý je v súlade s vnútroštátnym právom a praxou člena, boli námorníkom poskytované bezplatné služby ochrany zdravia a zdravotnej starostlivosti v čase, keď sa námorník nachádza na palube lode alebo pristal v cudzom prístave; a

(e) sa neobmedzujú na liečbu chorých a poranených námorníkov ale zahŕňajú aj opatrenia preventívneho charakteru, ako sú programy podpory zdravia a zdravotného vzdelávania.

2. Príslušný orgán vydá štandardný formulár lekárskej správy, ktorý budú používať velitelia námorných lodí a príslušní zdravotnícki pracovníci na pevnine a na palube. Formulár a jeho obsah bude dôverný a bude sa využívať iba na uľahčenie liečenia námorníkov.

3. Každý člen prijme právne predpisy stanovujúce požiadavky na prístroje, lodné zariadenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a školenia na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou.

4. Vnútroštátne právne predpisy zabezpečia minimálne nasledovné požiadavky:

(a) všetky lode majú viesť so sebou predpísanú lekárničku, zdravotnícke pomôcky a zdravotnícku príručku, ktoré podliehajú pravidelným kontrolám príslušného orgánu; vnútroštátne požiadavky zohľadňujú typ lode, počet osôb na palube a povahu, cieľ a dĺžku plavby a príslušné vnútroštátne a medzinárodné odporúčané zdravotné štandardy;

(b) lode, na palube ktorých sa nachádza 100 alebo viac osôb a ktoré bežne vykonávajú medzinárodné plavby v trvaní viac ako troch dní, majú mať na palube kvalifikovaného lekára, ktorý je zodpovedný za poskytovanie zdravotnej starostlivosti; vnútroštátne právne predpisy tiež určujú, ktoré ďalšie lode majú mať so sebou lekára, pričom sa zohľadňujú okrem iného faktory ako napríklad trvanie, povaha a podmienky plavby a počet námorníkov na palube;

(c) lode, ktoré so sebou nevezú lekára, budú musieť mať buď minimálne jedného námorníka na palube, ktorý má na starosti poskytovanie zdravotnej starostlivosti a podávanie liekov ako súčasť svojej bežných pracovných povinností alebo minimálne jedného námorníka na palube oprávneného poskytovať prvú zdravotnú pomoc; osoby poverené poskytovaním zdravotnej starostlivosti na palube lode, ktoré nie sú lekármi, musia úspešne absolvovať školenie v poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktoré spĺňa požiadavky STCW z roku 1978, v znení neskorších predpisov; námorníci poverení poskytovaním zdravotnej prvej pomoci musia úspešne absolvovať výcvik prvej pomoci, ktorý spĺňa požiadavky STCW z roku 1978, v znení neskorších predpisov; vnútroštátne právne predpisy určia úroveň schváleného výcviku, pričom zohľadňujú také faktory ako sú trvanie, povaha, podmienky plavby a počet námorníkov na palube; a

(d) príslušný orgán zabezpečí vopred dohodnutým systémom, aby bolo lodiam na mori k dispozícii 24 hodín denne zdravotné poradenstvo vrátane poradenstva odborných lekárov prostredníctvom rádiového alebo satelitného spojenia; zdravotné poradenstvo, vrátane následného prenosu odkazov lekárov rádiovým a satelitným spojením medzi loďou a osobami na pevnine poskytujúcimi lekárske rady sa zabezpečuje bezplatne všetkým lodiam bez ohľadu na vlajku, pod ktorou sa plavia.

Usmernenie B4.1 – Zdravotná starostlivosť na lodi a na pevnine

Usmernenie B4.1.1 – Poskytovanie zdravotnej starostlivosti

1. Pri určovaní úrovne zdravotného výcviku poskytovaného na palubách lodí, pri ktorých sa nevyžaduje, aby so sebou viezli lekára, by mal príslušný orgán žiadať, aby:

(a) lode, ktoré sú bežne schopné doraziť ku kvalifikovanej zdravotnej starostlivosti a zdravotníckym zariadeniam do ôsmich hodín mali aspoň jedného určeného námorníka so schváleným zdravotníckym výcvikom prvej pomoci, ktorý požaduje STCW z roku 1978, v znení neskorších predpisov, ktorý umožní takýmto osobám podniknúť okamžité, účinné kroky v prípade úrazov alebo chorôb, ktoré sa pravdepodobne môžu vyskytnúť na palube lode a využiť rady lekára prostredníctvom rádiového a satelitného spojenia; a

(b) všetky ostatné lode by mali mať aspoň jedného určeného námorníka so schváleným vzdelaním v zdravotnej starostlivosti, požadovaným STCW z roku 1978, v znení neskorších predpisov, vrátane praktického výcviku a nácviku výkonu život zachraňujúcich techník, ako intravenózna liečba, čo umožní týmto osobám efektívne sa zapájať do koordinovaných schém poskytovania zdravotnej pomoci lodiam na mori a poskytnúť chorým alebo poraneným dostatočnú úroveň zdravotnej starostlivosti počas obdobia, kedy pravdepodobne zostanú na palube.

2. Výcvik uvedený v odseku 1 tohto usmernenia by mal vychádzať z obsahu aktuálnych vydaní Medzinárodnej lekárskej príručky pre lode (the International Medical Guide for Ships), Lekárskej príručky prvej pomoci pre použitie pri nehodách pri ktorých sa vyskytuje nebezpečný tovar (the Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods), Metodickéj príručky – Medzinárodné námorné výcvikové manuály (the Document for Guidance – An International Maritime Training Guide) a z lekárskej časti Medzinárodného signálneho kódu (the medical section of the International Code of Signals), ako aj z podobných vnútroštátnych príručiek.

3. Osoby, uvedené v odseku 1 tohto usmernenia, a ďalší námorníci, u ktorých môže vzdelanie v zdravotnej starostlivosti vyžadovať príslušný orgán, by mali absolvovať v približne 5-ročných intervaloch aktualizácie kurzy, ktoré im umožnia udržiavať a zvyšovať svoje vedomosti a zručnosti a udržiavať krok s najnovšími poznatkami.

4. Lekárničky a ich obsah, ako aj zdravotnícke pomôcky a zdravotnícka príručka, ktoré sú vždy na palube, by mali byť vhodne uchovávané a kontrolované v pravidelných intervaloch nepresahujúcich 12 mesiacov zodpovednými osobami, ktoré určí príslušný orgán, čo by malo zabezpečiť, aby označovanie, dátumy spotreby a podmienky skladovania všetkých liekov a pokyny na ich používanie boli kontrované a všetky pomôcky fungovali tak, ako sa to vyžaduje. Pri vydávaní alebo kontrole lodnej zdravotníckej príručky používanej celoštátne by príslušný orgán mal vziať do úvahy medzinárodné odporúčania v tejto oblasti, vrátane najaktuálnejších vydaní príručiek uvedených v odseku 2 tohto usmernenia.

5. Ak nebol náklad, ktorý je klasifikovaný ako nebezpečný, zaradený do najaktuálnejšieho vydania *Príručky zdravotníckej prvej pomoci pri haváriách s prítomnými nebezpečnými tovarmi*, mali by byť námorníkom prístupné potrebné informácie o povahe látok, prítomných rizikách, potrebných osobných ochranných pomôckach, relevantných lekárskejších postupoch a špecifických protijedoch. Takéto špecifické protijedy a osobné ochranné pomôcky by mali byť na palube vždy, keď sa prevádzajú nebezpečné látky. Tieto informácie by mali byť zapracované do lodných zásad a programov ochrany zdravia pri práci, ktoré opisuje Nariadenie 4.3, a súvisiace ustanovenia kódexu.

6. Všetky lode by mali so sebou vozit' úplný a aktuálny zoznam rádiostaníc, pomocou ktorých je možné získať rady lekára; ak sú vybavené systémom satelitnej komunikácie, mali by mať so sebou aktuálny a úplný zoznam pobrežných terminálov na príjem a prenos satelitných signálov, pomocou ktorých je možné získať rady lekára. Námorníci, ktorí majú zodpovednosť za poskytovanie zdravotnej starostlivosti alebo zdravotníckej prvej pomoci na palube by mali byť poučení o tom, ako používať lodnú zdravotnícku príručku a zdravotnícku časť aktuálneho vydania *Medzinárodného kódexu signálov* tak, aby im to umožnilo porozumieť informáciám, ktoré bude lekár poskytujúci lekársku radu potrebovať, ako aj porozumieť samotnej rade získanej od lekára.

Usmernenie B4.1.2 – Formulár lekárskej správy

1. Mal by sa navrhnuť štandardný formulár lekárskej správy pre námorníkov, ktorý sa vyžaduje v časti A tohto kódexu, aby sa v prípadoch choroby alebo úrazu uľahčila výmena zdravotníckych a relevantných informácií týkajúcich sa jednotlivých námorníkov medzi loďou a pevninou.

Usmernenie B4.1.3 – Zdravotná starostlivosť na pevnine

1. Zdravotnícke zariadenia na ošetrovanie námorníkov umiestnené na pevnine by mali byť primerané na tieto účely a lekári, zubári a ďalší zdravotnícki pracovníci by mali byť vhodne kvalifikovaní.

2. Mali by sa prijať opatrenia na zabezpečenie prístupu námorníkov v čase, keď sú v prístave:

- (a) k ambulantnému ošetrovaniu pri chorobe a úraze;
- (b) v prípade potreby k hospitalizácii; a
- (c) k zariadeniam poskytujúcim ošetrovanie zubov, najmä v naliehavých prípadoch.

3. Mali by sa prijať vhodné opatrenia na uľahčenie ošetrovania chorých námorníkov. Námorníci by najmä mali byť rýchlo prijatí na kliniky a do nemocníc v prístavoch, bez ťažkostí a bez ohľadu na národnosť alebo náboženské vierovyznanie a kedykoľvek je to možné, malo by byť zabezpečené, v prípade potreby, pokračovanie v liečbe na doplnenie zdravotníckych zariadení, ku ktorým majú prístup.

Usmernenie B4.1.4 – Zdravotná pomoc iným lodiam a medzinárodná spolupráca

1. Každý člen by mal dostatočne zvážiť účasť v medzinárodnej spolupráci v oblasti pomoci, programov a výskumu ochrany zdravia a zdravotnej starostlivosti. Takáto spolupráca by mohla pokrývať:

- (a) rozvíjanie a koordináciu pátracích a záchranných akcií a zabezpečovanie rýchlej zdravotníckej pomoci a evakuácie na mori pre vážne chorých alebo ranených na palube lode pomocou takých prostriedkov ako sú systémy pravidelných hlásení polohy lode, záchranné koordinačné centrá a služby záchranných vrtuľníkov, v súlade s Medzinárodným dohovorom o námornom pátraní a záchrane z roku 1979, v znení zmien a doplnení a *Medzinárodnou príručkou leteckého a námorného pátrania a záchrany (IAMSAR)*;
- (b) optimálne využívanie všetkých lodí, ktoré majú na palube lekára a rozmiestnenie lodí na mori, ktoré môžu poskytnúť zdravotnícke a záchranné zariadenia;
- (c) zostavenie a udržiavanie medzinárodného zoznamu celosvetovo dostupných lekárov a zdravotníckych zariadení, ktoré môžu námorníkom poskytovať naliehavú zdravotnícku starostlivosť;
- (d) vylodenie námorníkov v prístave pre naliehavé ošetrovanie;

- (e) čo možno najskoršiu repatriáciu námorníkov hospitalizovaných v zahraničí, v súlade s zdravotnými odporúčaniami lekárov zodpovedných za jeho prípad, pri zohľadnení želaní a potrieb námorníka;
- (f) zabezpečenie osobnej asistencie námorníkom pri repatriácii v súlade so zdravotnými odporúčaniami lekárov zodpovedných za jeho prípad, pri zohľadnení želaní a potrieb námorníka;
- (g) úsilie zakladať zdravotnícke centrá pre námorníkov na:
  - (i) realizáciu kontroly zdravotného stavu, liečby a preventívnej zdravotnej starostlivosti o námorníkov; a
  - (ii) vzdelávanie lekárov a pracovníkov zdravotníckych služieb v námornej medicíne;
- (h) zber a vyhodnocovanie štatistík týkajúcich sa pracovných úrazov, chorôb a smrteľných úrazov námorníkov a ich zaradovanie a harmonizácia s existujúcim vnútroštátnym systémom štatistiky pracovných úrazov a chorôb z povolania pokrývajúcim iné kategórie pracovníkov;
- (i) organizovanie medzinárodnej výmeny odborných informácií, vzdelávacích materiálov a pracovníkov, ako aj medzinárodných vzdelávacích kurzov, seminárov a pracovných skupín;
- (j) zabezpečovanie špecializovaných liečebných a preventívnych zdravotníckych a lekárskejších služieb v prístave alebo zabezpečenie dostupnosti všeobecných zdravotníckych, lekárskejších a rehabilitačných služieb všetkým námorníkom; a
- (k) zabezpečenie prevozu tiel alebo popola zosnulých námorníkov v súlade so želaniami najbližších príbuzných v čo možno najkratšom čase.

2. Medzinárodná spolupráca v oblasti ochrany zdravia a zdravotnej starostlivosti o námorníkov by sa mala zakladať na bilaterálnych alebo multilaterálnych dohodách alebo konzultáciách medzi členmi.

Usmernenie B4.1.5 – Závislé osoby námorníkov

1. Každý člen by mal prijať opatrenia na zabezpečenie riadnej a dostatočnej zdravotnej starostlivosti pre závislé osoby námorníkov, ktoré majú trvalé bydlisko na ich území, pokiaľ sa nevytvorí služba zdravotnej starostlivosti pre pracovníkov a ich závislé osoby všeobecne, tam,

kde služby takejto starostlivosti ešte neexistujú a mal by informovať Medzinárodnú organizáciu práce o opatreniach, ktoré na tento účel prijal.

Nariadenie 4.2 – Zodpovednosť vlastníkov lodí

Účel: Zabezpečiť, aby boli námorníci chránení pred finančnými dôsledkami choroby, úrazu alebo smrti pri ich výskyte v súvislosti so zamestnaním.

1. Každý člen zabezpečí, aby boli na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, zavedené opatrenia v súlade s kódexom zabezpečujúce námorníkom zamestnaným na lodiach právo na materiálnu pomoc a podporu od vlastníka lode, pokiaľ ide o finančné dôsledky choroby, úrazu alebo smrti, ak sa vyskytnú počas služby alebo v dôsledku zamestnania podľa pracovnej zmluvy námorníkov alebo jej základe.

2. Týmto nariadením nie sú dotknuté žiadne iné právne prostriedky nápravy, ktoré môže námorník využiť.

Norma A4.2.1 – Zodpovednosť vlastníkov lodí

1. Každý člen prijme právne predpisy požadujúce, aby vlastníci lodí, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, mali zodpovednosť za ochranu zdravia a zdravotnú starostlivosť všetkých námorníkov pracujúcich na palube ich lodí v súlade s nasledujúcimi minimálnymi štandardmi:

(a) vlastníci znášajú za námorníkov pracujúcich na ich lodiach náklady súvisiace s ich chorobou a úrazom, ktoré sa vyskytli v čase odo dňa začatia služby až do dňa, kedy sú námorníci považovaní za riadne repatriovaných, alebo ktoré vzniknú v dôsledku zamestnania medzi týmito dátumami;

(b) vlastníci poskytujú finančné krytie na zabezpečenie odškodnenia v prípade smrti, alebo dlhodobej zdravotnej nespôsobilosti námorníkov spôsobenej pracovným úrazom, chorobou, alebo rizikom, ako ich upravuje vnútroštátne právo, pracovné zmluvy námorníkov alebo kolektívna zmluva;

(c) vlastníci znášajú náklady zdravotnej starostlivosti, vrátane liečby a zabezpečenia potrebných liekov a terapeutických prístrojov a stravy a ubytovania mimo domova až dovtedy, kým sa

chorý alebo zranený námorník nevylieči alebo kým nie je vyhlásený charakter choroby alebo zdravotnej nespôsobilosti za trvalý; a

(d) vlastníci sú povinní zaplatiť náklady na pohreb v prípade smrti, ktorá nastala na palube alebo na pevnine počas obdobia najatia.

2. Vnútroštátne zákony alebo predpisy môžu obmedziť zodpovednosť vlastníka lode uhrádzať výdavky na zdravotnú starostlivosť, stravu a ubytovanie na obdobie, ktoré nesmie byť kratšie ako 16 týždňov odo dňa úrazu alebo začiatku choroby.

3. Ak majú choroba alebo úraz za následok práceneschopnosť, vlastníka lode musí:

(a) platiť plnú mzdu dovtedy, pokiaľ sú chorí alebo zranení námorníci na palube alebo ponechaní na území štátu iného ako štátu člena; a

(b) platiť mzdu, celú alebo čiastočnú, tak ako to upravujú vnútroštátne právne predpisy alebo kolektívne dohody v čase od repatriácie alebo vylodenia námorníkov až do vyzdravenia alebo až pokiaľ im nevznikne nárok na peňažné dávky (ktoré nastane skôr) podľa legislatívy príslušného člena.

4. Vnútroštátne právne predpisy môžu obmedziť zodpovednosť vlastníka lode platiť mzdu, celú alebo čiastočnú, námorníkovi, ktorý už nie je na palube, na obdobie nie je kratšie ako 16 týždňov odo dňa úrazu alebo začiatku choroby.

5. Vnútroštátne právne predpisy môžu vylúčiť vlastníka lode zo zodpovednosti za:

(a) úraz, ktorý vznikol inak ako v službe na lodi;

(b) úraz alebo chorobu, ktoré sú spôsobené úmyselným konaním, nedodrzaním alebo nevhodným správaním chorého, zraneného alebo zosnulého námorníka; a

(c) chorobu alebo neuh za zámerne utajené v čase, keď uzatváral pracovnú zmluvu.

6. V rozsahu, v akom takúto zodpovednosť preberajú orgány verejnej správy, môžu vnútroštátne právne predpisy vyňať vlastníka lode zo zodpovednosti hradiť výdavky na zdravotnú starostlivosť, stravné, ubytovanie a pohrebné výdavky.

7. Vlastníci lode alebo ich zástupcovia prijímú opatrenia na ochranu majetku, ktorý zanechali na palube lode chorí, zranení alebo zosnulí námorníci a na ich navrátenie námorníkom alebo ich najbližším príbuzným.

8. Vnútroštátne právne predpisy zabezpečia, že systém finančného zabezpečenia podľa odseku 1(b) tejto normy spĺňa nasledovné minimálne požiadavky, v súlade s normou A4.2.2, pre zmluvné potreby:

- (a) zmluvná kompenzácia, ak bola stanovená v pracovnej zmluve námorníka a bez vplyvu na písm. c) tohto odseku, sa vyplatí v plnej výške a bezodkladne;
- (b) nebude vyvíjaný nátlak vedúci k tomu, aby vyplatená suma bola nižšia ako v zmluvne dohodnutej výške;
- (c) ak dlhodobá neschopnosť námorníka vykonávať prácu znemožňuje správne určiť výšku plnej kompenzácie, na ktorú má námorník nárok, vyplatí sa námorníkovi mimoriadna suma s cieľom zabrániť neprimeraným ťažkostiam pre námorníka;
- (d) v súlade s normou 4.2 odsek 2 sa námorníkovi vyplatí suma, bez ohľadu na iné právne nároky, pričom táto suma môže byť započítaná (kompenzovaná) v prospech vlastníka lode na náhradu škody vyplývajúcu z iných nárokov vznesených námorníkom voči vlastníkovi lode a vzniknutých z tej istej udalosti, a
- (e) nárok na zmluvnú kompenzáciu môže byť vznesený priamo dotknutým námorníkom, jeho príbuzným, zástupcom alebo určeným príjemcom.

9. Vnútroštátne právne predpisy zabezpečia, že námorníci budú riadne vopred informovaní o tom, že finančné zabezpečenie vlastníka lode sa ruší alebo bude ukončené.

10. Vnútroštátne zákony a predpisy zabezpečia, že príslušná inštitúcia štátu vlajky je informovaná poskytovateľom finančného zabezpečenia o zrušení alebo ukončení jeho finančného zabezpečenia.

11. Každý členský štát zabezpečí, že lode plaviace sa pod jeho vlajkou majú na palube osvedčenie alebo iný listinný dôkaz o finančnom zabezpečení vydaný poskytovateľom finančného zabezpečenia, ktorého kópia je k dispozícii námorníkom. Ak finančné zabezpečenie poskytuje viac ako jeden poskytovateľ, dokument vydaný každým z týchto poskytovateľov je na palube k dispozícii námorníkom.

12. Finančné zabezpečenie nezanikne pred skončením obdobia jeho platnosti, pokiaľ poskytovateľ finančného zabezpečenia túto skutočnosť neoznámí príslušnej inštitúcii štátu vlajky aspoň 30 dní vopred.

13. Finančné zabezpečenie pokryje výdavky vznikajúce pri všetkých zmluvných nárokoch, ktoré sú ním pokryté a ktoré vznikli počas doby platnosti tohto dokumentu.

14. Osvedčenie alebo iný listinný dôkaz týkajúci sa finančného zabezpečenia obsahuje informácie uvedené v prílohe A4-I. Bude v anglickom jazyku, alebo doplnené prekladom do anglického jazyka.

Norma A4.2.2 – Uspokojovanie zmluvných nárokov

1. Na účely normy A4.2.1 odsek 8 a tejto normy, výraz „zmluvný nárok“ znamená akýkoľvek nárok týkajúci sa úmrtia alebo dlhodobej neschopnosti námorníka pracovať spôsobený pracovným úrazom, chorobou alebo ohrozením uvedeným vo vnútroštátnych právnych predpisoch, v pracovnej zmluve námorníka alebo v kolektívnej zmluve.

2. Systém finančného zabezpečenia, ako je uvedené v norme A4.2.1 odsek 1(b), existuje vo forme systému sociálneho zabezpečenia alebo poistenia alebo fondu alebo inej úpravy. Jeho formu určí členský štát po dohode s organizáciami združujúcimi vlastníkov lodí a námorníkov.

3. Vnútroštátne právne predpisy zabezpečia, že sú prijaté účinné opatrenia na prijímanie, ako aj na úplné a čiastočné uspokojenie zmluvných nárokov týkajúcich sa kompenzácie uvedenej v norme A4.2.1 odsek 8 v čo najkratšom čase a využitím spravodlivých postupov.

Usmernenie B4.2.1 – Zodpovednosť vlastníkov lodí

1. Platba plnej mzdy, požadovaná odsekom 3(a) normy A4.2.1 môže byť bez podmienok.

2. Vnútroštátne zákony alebo predpisy môžu tiež upraviť, že vlastníci lodí prestávajú znášať náklady na chorého alebo zraneného námorníka odo dňa, keď si námorník môže uplatňovať zdravotné dávky zo systému povinného nemocenského poistenia, povinného poistenia úrazu alebo odškodnenia pracovníkov za pracovné úrazy.

3. Vnútroštátne právne predpisy môžu stanoviť, že výdavky na pohreb v prípadoch, v ktorých patrí pohrebné za zosnulého námorníka podľa právnych predpisov a regulácií vzťahujúcich sa na sociálne poistenie alebo odškodnenie pracovníkov, zaplatené vlastníkom lode, mu uhradí poisťovacia inštitúcia.

Usmernenie B4.2.2 – Uspokojovanie zmluvných nárokov

1. Vnútroštátne právne predpisy a nariadenia ustanovia, že v súvislosti s uspokojovaním zmluvných nárokov môžu zmluvné strany využiť Vzorový príjmový a výdavkový formulár uvedený v Prílohe B4-I.

Nariadenie 4.3 – Bezpečnosť, ochrana zdravia a prevencia úrazov

Účel: Zabezpečiť, aby pracovné prostredie námorníkov na námorných lodiach podporovalo zdravie a bezpečnosť pri práci

1. Každý člen zabezpečí, aby námorníci na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, mali zabezpečenú ochranu zdravia pri práci a žili, pracovali a mali výcvik na námornej lodi v bezpečnom a hygienickom prostredí.

2. Príslušný orgán v každom členskom štáte, po konzultácii s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí a organizáciami zastupujúcimi námorníkov, a zohľadňujúc uplatniteľné kódexy, usmernenia a štandardy odporúčané medzinárodnými organizáciami, národnými správami a organizáciami námorného priemyslu, vytvorí a uvedie do platnosti vnútroštátne usmernenia pre reguláciu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na námorných lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou.

3. Každý člen prijme právne predpisy a iné opatrenia upravujúce záležitosti uvedené v Kódexe, pričom zohľadní príslušné medzinárodné nástroje a stanoví štandardy pre zdravie a bezpečnosť pri práci a pre prevenciu úrazov na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou.

Norma A4.3 – Bezpečnosť, ochrana zdravia a prevencia úrazov

1. Právne predpisy a iné opatrenia, ktoré sa majú prijať v súlade s odsekom 3 nariadenia 4.3 majú pokrývať tieto oblasti:

(a) prijatie a efektívne uplatňovanie a podpora politík zdravia a bezpečnosti pri práci na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, vrátane hodnotenia rizík a vzdelávania, ako aj pokynov pre námorníkov;

(b) primerané bezpečnostné opatrenia na prevenciu pracovných úrazov a chorôb z povolania na námornej lodi, vrátane opatrení na zníženie a prevenciu vystavenia nebezpečným úrovniam faktorov prostredia a chemických látok, ako aj rizika poranenia alebo ochorenia, ktoré môžu vzniknúť používaním zariadení a strojov na námorných lodiach;

(c) programy na prevenciu pracovných úrazov a chorôb z povolania na palube a sústavné zlepšovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré zapájajú zástupcov námorníkov a všetky ďalšie osoby, zaoberajúce sa ich realizáciou, pričom sa zohľadňujú preventívne opatrenia, vrátane kontroly technológie a dizajnu, nahrádzania procesov a postupov pri kolektívnych a individuálnych úlohách a použitia osobných ochranných prostriedkov; a

(d) požiadavky na kontrolu, nahlasovanie a opravu nebezpečných podmienok a na prešetrovanie a nahlasovanie pracovných úrazov na palube

2. Ustanovenia uvedené v odseku 1 tejto normy majú:

(a) zohľadňovať príslušné medzinárodné nástroje, ktoré sa zaberajú ochranou zdravia a bezpečnosťou pri práci všeobecne a špecifickými rizikami a riešiť všetky záležitosti dôležité pre prevenciu pracovných úrazov a chorôb z povolania, ktoré je možné uplatniť na prácu námorníkov a osobitne tie, ktoré sú špecifické pre povolanie námorníka;

(b) jasne špecifikovať povinnosť vlastníkov lodí, námorníkov a ďalších zainteresovaných dodržiavať uplatniteľné normy a opatrenia a program lode pre zdravie a bezpečnosť pri práci, a venovať osobitnú pozornosť ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci námorníkov vo veku do 18 rokov;

(c) špecifikovať povinnosti veliteľa námornej lode alebo osoby ním určenej alebo obidvoch z nich, prevziať osobitnú zodpovednosť za realizáciu a plnenie politiky a programu lode na ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci; a

(d) špecifikovať právomoc námorníkov lode menovaných alebo zvolených za zástupcov pre bezpečnosť zúčastňovať sa na schôdzach bezpečnostnej komisie lode.

3. Právne predpisy a iné opatrenia uvedené v odseku 3 nariadenia 4.3 sa majú pravidelne preverovať po porade so zástupcami organizácií vlastníkov lodí a organizácií námorníkov, a ak je to potrebné, revidovať zohľadnením vývoja technológií a výskumu, aby sa umožnilo sústavné zdokonaľovanie politik a programov ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci a udržiavanie bezpečného pracovného prostredia pre námorníkov na lodiach plaviacich sa pod vlajkou členu.

4. Plnenie požiadaviek uplatniteľných medzinárodných nástrojov o prijateľných úrovniach vystavenia nebezpečenstvám na pracoviskách na námorných lodiach a o tvorbe a realizovaní politik a programov ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na lodi sa považuje za plnenie požiadaviek tohto dohovoru.

5. Príslušný orgán zabezpečí, aby boli:

(a) pracovné úrazy a choroby z povolania vhodne nahlasované a aby zohľadňovali usmerňovanie, ktoré ponúka Medzinárodná organizácia práce, pokiaľ ide o nahlasovanie a evidenciu pracovných úrazov a chorôb z povolania;

(b) uchovávané komplexné štatistiky o takýchto úrazoch a chorobách, analyzované a uverejňované a, ak je to vhodné, aby sa sledoval výskum všeobecných trendov a zistených rizík; a

(c) pracovné úrazy vyšetované.

6. Nahlasovanie a vyšetovanie záležitostí zdravia a pracovnej bezpečnosti sa navrhne tak, aby zabezpečilo ochranu osobných údajov námorníkov a zohľadní usmernenia, ktoré poskytuje Medzinárodná organizácia práce o tejto záležitosti.

7. Príslušný orgán spolupracuje s organizáciami vlastníkov lodí a s organizáciami námorníkov pri prijímaní opatrení na oboznamovanie všetkých námorníkov s osobitnými

rizikami na námorných lodiach, napríklad uverejňovaním úradných oznámení obsahujúcich príslušné inštrukcie.

8. Príslušný orgán požaduje, aby vlastníci lodí vykonávajúci hodnotenie rizík v súvislosti s manažmentom bezpečnosti a zdravia pri práci, uviedli príslušné štatistické informácie zo svojich lodí a zo všeobecnej štatistiky, ktorú poskytuje príslušný orgán.

Usmernenie B4.3 – Bezpečnosť, ochrana zdravia a prevencia úrazov

Usmernenie B4.3.1 – Ustanovenia o pracovných úrazoch a chorobách z povolania

1. Ustanovenia, ktoré požaduje norma A4.3 by mali zohľadniť *Kódex praxe MOP o prevencii úrazov na námornej lodi na mori a v prístave z roku 1996* a jeho aktualizované verzie a iné súvisiace štandardy MOP a iné medzinárodné štandardy a smernice a kódexy praxe týkajúce sa ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, vrátane úrovni vystavenia, ktoré môžu stanovovať.

2. Príslušný orgán by mal zabezpečiť, aby vnútroštátne usmernenia pre manažment zdravia a bezpečnosti pri práci obsahovali najmä nasledujúce záležitosti:

- (a) všeobecné a základné ustanovenia;
- (b) štrukturálne znaky lode, vrátane prostriedkov prístupu a rizík súvisiacich s azbestom;
- (c) strojné zariadenie;
- (d) účinky hluku na pracovisku a v ubytovacích priestoroch na palube lode;
- (e) účinky vibrácií na pracovisku a v ubytovacích priestoroch na palube lode;
- (f) účinky faktorov okolia iných ako uvedené tu v písmenách (d) a (e), na pracovisku a v ubytovacích priestoroch, vrátane tabakového dymu;
- (g) osobitné bezpečnostné opatrenia na palube a v podpalubí;
- (h) nakladacie a vykladacie zariadenia;
- (i) prevencia požiarov a hasenie požiarov;
- (j) kotvy, reťaze a lúče;
- (k) nebezpečný náklad a odpad;
- (l) osobné ochranné prostriedky pre námorníkov;

- (m) práca v uzavretých priestoroch;
- (n) fyzické a psychické účinky únavy;
- (o) účinky závislosti na drogách a alkohole;
- (p) ochrana pred HIV/AIDS a prevencia HIV/AIDS; a
- (q) reagovanie na mimoriadny stav a nešťastia.

3. Hodnotenie rizík a znižovanie vystavenia vplyvu v záležitostiach uvedených v odseku 2 tohto usmernenia by malo zohľadňovať fyzické účinky zamestnania na zdravie (vrátane manuálneho dvíhania bremien, hluku a vibrácií), chemické a biologické účinky zamestnania na zdravie, psychické účinky zamestnania na zdravie, účinky únavy na fyzické a psychické zdravie a pracovné úrazy. Nevyhnutné opatrenia by mali primerane zohľadňovať zásadu prevencie, ktorá, medzi iným, dáva prednosť boju proti rizikám pri zdroji, prispôsobovaniu práce jednotlivcovi najmä pokiaľ ide o navrhovanie pracoviska a nahrádzanie nebezpečného bezrizikovým alebo menej nebezpečným alebo nie nebezpečným, pred osobnými ochrannými prostriedkami pre námorníkov.

4. Okrem toho by mal príslušný orgán zabezpečiť, aby sa zohľadňoval vplyv na zdravie a bezpečnosť najmä v týchto oblastiach:

- (a) reagovanie v prípadoch mimoriadneho stavu a nešťastia;
- (b) účinky závislosti na drogách a alkohole;
- (c) ochrana pred HIV/AIDS a prevencia HIV/AIDS .

Usmernenie B4.3.2 – Vystavenie vplyvu hluku

1. Príslušný orgán v súčinnosti s príslušnými medzinárodnými orgánmi a so zástupcami príslušných organizácií vlastníkov lodí a námorníkov by mal sústavne preverovať stav hluku na námorných lodiach s cieľom zlepšiť ochranu námorníkov, pokiaľ je to uskutočniteľné, pred negatívnymi účinkami vystavenia hluku.

2. Preverovanie, uvedené v odseku 1 tohto usmernenia by sa malo zamerať na negatívne účinky vystavenia nadmernému hluku na sluch, zdravie a pohodlie námorníkov

a opatrenia na zníženie hluku na ochranu námorníkov, ktoré sa majú predpísať alebo odporučiť.

Mali by sa zväžiť opatrenia obsahujúce:

- (a) oboznámenie námorníkov s nebezpečenstvom dlhodobého vystavenia vplyvu vysokých úrovní hluku na sluch a zdravie a so správnym používaním pomôcok a prostriedkov ochrany pred hlukom;
- (b) poskytovanie schválených prostriedkov ochrany pred hlukom námorníkom, ak je to potrebné; a
- (c) hodnotenie rizika a znižovanie úrovní vystavenia hluku vo všetkých ubytovacích priestoroch, zariadeniach na oddych a rekreáciu, zásobovacích priestoroch, ako aj v strojovniach a iných priestoroch mechanických zariadení.

Usmernenie B4.3.3 – Vystavenie vplyvu vibrácií

1. Príslušný orgán v súčinnosti s príslušnými medzinárodnými orgánmi a so zástupcami organizácií vlastníkov lodí a organizácií námorníkov a zohľadňujúc, ak je to vhodné, príslušné medzinárodné štandardy, by mal sústavne preverovať problém vibrácií na námorných lodiach, s cieľom zlepšiť ochranu námorníkov, pokiaľ je to uskutočniteľné, pred negatívnymi účinkami vibrácií.

2. Preverovanie uvedené v odseku 1 tohto usmernenia by sa malo zamerať na účinok vystavenia nadmerným vibráciám na zdravie a pohodu námorníkov a opatrenia na zníženie vibrácií na palube na ochranu námorníkov, ktoré sa majú predpísať alebo odporučiť. Mali by sa zväžiť opatrenia obsahujúce:

- (a) oboznámenie námorníkov s nebezpečenstvami dlhodobého vystavenia vplyvu vibrácií na zdravie;
- (b) poskytovanie námorníkom schválených prostriedkov ochrany pred vibráciami, ak je to potrebné, a
- (c) hodnotenie rizík a znižovanie úrovní vystavenia vibráciám vo všetkých ubytovacích, rekreačných a zásobovacích priestoroch prijatím opatrení v súlade s usmernením, ktoré upravuje *Kódex praxe MOP o faktoroch okolia na pracovisku z roku 2001* v jeho

aktualizovanom znení, zohľadňujúc rozdiel medzi expozíciou v týchto priestoroch a na pracovisku.

Usmernenie B4.3.4 – Povinnosti vlastníkov lodí

1. Každú povinnosť pre vlastníka lode poskytovať ochranné prostriedky alebo iné preventívne bezpečnostné opatrenia by vo všeobecnosti mali sprevádzať ustanovenia požadujúce ich používanie námorníkmi a požiadavka, aby námorníci dodržiavali príslušné opatrenia na prevenciu úrazov a ochranu zdravia.

2. Zohľadňovať by sa mali aj články 7 a 11 Dohovoru o ochranných krytoch strojných zariadení z roku 1963 (č. 119) a súvisiace ustanovenia Odporúčania o ochranných krytoch strojných zariadení z roku 1963 (č. 118), podľa ktorých povinnosť zabezpečiť plnenie požiadavky, aby boli používané strojné zariadenia vhodne chránené a zabránilo sa ich používaniu bez vhodných krytov, spočíva na zamestnávateľovi, pričom pracovník má povinnosť nepoužívať strojné zariadenia bez toho aby boli nastavené chrániče alebo nedávať kryty do nefunkčnej polohy.

Usmernenie B4.3.5 – Nahlasovanie a zber štatistík

1. Všetky pracovné úrazy a choroby z povolania by sa mali nahlasovať, aby sa mohli prešetriť a aby sa mohla viesť, analyzovať a zverejňovať komplexná štatistika, s prihliadnutím na ochranu osobných údajov dotknutých námorníkov. Správy by sa nemali obmedzovať na úmrtia následkom nehôd alebo úrazy súvisiace s loďou.

2. Štatistika, ktorá je uvedená v odseku 1 tohto usmernenia, by mala evidovať počty, povahu, príčiny a následky pracovných úrazov a chorôb z povolania so zreteľným poukázaním, ak je to vhodné, na oddelenie na palube lode, typ úrazu a či sa stal na mori alebo v prístave.

3. Každý člen by mal primerane zohľadniť každý medzinárodný systém alebo model pre nahlasovanie úrazov námorníkov, ktoré Medzinárodná organizácia práce ustanovila.

Usmernenie B4.3.6 – Vyšetrovanie

1. Príslušný orgán by mal vykonať vyšetrovanie príčin a okolností všetkých pracovných úrazov a chorôb z povolania, ktoré majú za následok stratu života alebo vážny úraz osoby a také ďalšie prípady, ktoré ustanovujú vnútroštátne právne predpisy.

2. Malo by sa zväžiť zameranie vyšetrovania na nasledovné:

- (a) pracovné prostredie ako sú pracovné povrchy, rozmiestnenie strojného zariadenia, prístupové prostriedky, osvetlenie a pracovné metódy;
- (b) výskyt pracovných úrazov a chorôb z povolania v rôznych vekových kategóriách;
- (c) osobitné fyziologické alebo psychologické problémy, ktoré vytvára palubné prostredie;
- (d) problémy vznikajúce z fyzickej záťaže na palube lode, osobitne ako následok zvýšeného pracovného zaťaženia;
- (e) problémy vznikajúce v dôsledku vývoja techniky a účinkov technického vývoja a jeho vplyv na zloženie posádok; a
- (f) problémy vznikajúce z akýchkoľvek ľudských zlyhaní.

Usmernenie B4.3.7 – Národné programy ochrany a prevencie

1. Na zabezpečenie dobrého základu pre opatrenia na podporu ochrany zdravia, bezpečnosť pri práci a prevenciu úrazov, poškodení a chorôb, ktoré sú spôsobené konkrétnymi rizikami námorného povolania, by sa mali skúmať všeobecné trendy v týchto rizikách a v takých rizikách, ktoré odhalia štatistiky.

2. Realizácia programov ochrany a prevencie zdravia a bezpečnosti pri práci by sa mala organizovať tak, aby príslušný orgán, vlastníci lodí a námorníci alebo ich ďalšie vhodné orgány mohli zohrávať aktívnu úlohu, prostredníctvom takých foriem ako sú informačné stretnutia, usmernenia na palube o maximálnych úrovniach vystavenia potenciálne škodlivým faktorom okolia pracoviska a iným rizikám alebo výsledky procesu systematického hodnotenia rizík. Osobitne by sa mali zakladať vnútroštátne alebo miestne spoločné výbory pre ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci a prevenciu pracovných úrazov alebo pracovné výbory ad hoc a výbory na palube, v ktorých sú zastúpené organizácie vlastníkov lodí a organizácie námorníkov.

3. Ak sa takáto činnosť uskutočňuje na podnikovej úrovni, malo by sa zväziť zastúpenie námorníkov v každom výbore bezpečnosti na palube lodí toho vlastníka lodí.

Usmernenie B4.3.8 – Obsah programov ochrany a prevencie

1. Zväziť by sa malo zahrnutie nasledovného do funkcií výborov a iných orgánov, uvedených v odseku 2 usmernenia B4.3.7:

- (a) príprava vnútroštátnych usmernení a politík pre systémy manažmentu zdravia a bezpečnosti pri práci a ustanovenia, pravidiel a príručky prevencie úrazov;
- (b) organizovanie vzdelávania a programov ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci a prevencie úrazov;
- (c) organizovanie publicity o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci, vrátane filmov, plagátov, upozornení a brožúr; a
- (d) distribúcia literatúry a informácií o ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci a prevencii úrazov, tak, aby sa tieto dostali k námorníkom na palube lode.

2. Tí, ktorí pripravujú znenie opatrení alebo odporúčaných postupov ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci a prevencie úrazov, by mali zohľadňovať relevantné ustanovenia alebo odporúčania prijaté príslušnými vnútroštátnymi orgánmi alebo organizáciami alebo medzinárodnými organizáciami;

3. Pri tvorbe programov ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci a prevencie úrazov by mal každý člen primerane zohľadniť každý kódex praxe týkajúci sa bezpečnosti a zdravia námorníkov, ktorý zverejnil Medzinárodný úrad práce.

Usmernenie B4.3.9 – Inštruktáž o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a prevencii pracovných úrazov

1. Učebné osnovy vzdelávania uvedeného v odseku 1(a) normy A4.3 by sa mali pravidelne preverovať a aktualizovať z pohľadu vývoja typov a veľkostí lodí a ich zariadení, ako aj zmien v praxi obsadzovania pracovníkmi, národnosti, jazyka a organizácie práce na palube lode.

2. Propagácii bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a prevencii úrazov by sa stále mala venovať pozornosť. Takáto propagácia by mohla mať nasledovné podoby:

- (a) vzdelávacie audiovizuálne materiály, napr. filmy, ktoré by sa používali v centrách odbornej prípravy námorníkov, a ak je to možné premietali by sa na palube lode;
- (b) vyvesenie plagátov na palube lode;
- (c) zaradenie článkov v periodikách, ktoré čítajú námorníci, o rizikách námorného zamestnania a o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a opatreniach prevencie úrazov; a
- (d) osobitné kampane využívajúce na oboznamovanie námorníkov rôzne propagačné médiá, vrátane poučenia o bezpečných pracovných postupoch.

3. Propagácia uvedená v odseku 2 tohto usmernenia by mala zohľadňovať rôzne národnosti, jazyky a kultúry námorníkov na palube lode.

Usmernenie B4.3.10 – Vzdelávanie mladých námorníkov o bezpečnosti a zdraví

1. Nariadenia o bezpečnosti a zdraví by mali uvádzať všeobecné ustanovenia o lekárskejších prehliadkach pred zamestnaním a počas jeho trvania a o prevencii úrazov a ochrane zdravia v zamestnaní, ktoré sa vzťahujú na prácu námorníkov; mali by stanoviť opatrenia, ktoré budú pre mladých námorníkov minimalizovať nebezpečenstvo v práci počas trvania ich služby.

2. S výnimkou, keď príslušný orgán uzná mladého námorníka za plne spôsobilého v náležitej zručnosti, mali by regulácie určiť obmedzenia pre mladých námorníkov na výkon určitých typov práce bez vhodného dohľadu a inštruktáže, pri prácach, ktoré predstavujú osobitné riziko úrazu alebo škodlivého vplyvu na ich zdravie alebo fyzický vývoj alebo vyžadujú zvláštny stupeň vyspelosti, skúsenosti alebo zručnosti. Pri určovaní typov práce, ktoré majú regulácie obmedziť, by príslušný orgán mohol zvážiť osobitne prácu, ktorá predstavuje:

- (a) dvíhanie, posúvanie alebo nosenie ťažkých nákladov alebo predmetov;
- (b) vstupovanie do kotlov, nádrží a pneumatických komôr;
- (c) vystavenie škodlivým úrovniam hluku a vibrácií;

- (d) obsluhovanie zdvíhacích a iných elektrických strojov a nástrojov alebo dávanie signálov obsluhuje takýchto zariadení;
- (e) manipuláciu s kotviacimi alebo vlečnými lanami alebo kotvou;
- (f) lanové a plachtové zariadenie na lodi;
- (g) prácu na vrchole sťažňa alebo na hornej palube v namáhavom počasí;
- (h) služby nočnej stráže;
- (i) údržbu elektrických zariadení;
- (j) vystavenie potenciálne škodlivým materiálom alebo škodlivým fyzickým látkam ako napr. nebezpečným alebo toxickým látkam a ionizujúcemu žiareniu;
- (k) čistenie stravovacích strojov; a
- (l) manipuláciu a starostlivosť o člny lodí.

3. Príslušný orgán by mal prijať praktické opatrenia alebo upozorniť mladých námorníkov prostredníctvom vhodného mechanizmu na možnosti prevencie úrazov a ochrany ich zdravia na palube lode. Takéto opatrenia by mali zahŕňať príslušnú inštruktáž v kurzoch, oficiálnu propagáciu prevencie úrazov určenú mladým ľuďom a odbornú inštruktáž a dozor nad mladými námorníkmi.

4. Vzdelávanie a výcvik mladých námorníkov na pevnine aj na palube lode by mali obsahovať poučenie o škodlivých účinkoch používania alkoholu a drog a iných potenciálne škodlivých látok na ich zdravie a pohodu a o rizikách a obavách týkajúcich sa HIV/AIDS a iných aktivít súvisiacich so zdravotnými rizikami.

Usmernenie B4.3.11 – Medzinárodná spolupráca

1. Členovia, ak je to vhodné, za pomoci medzivládnych a iných medzinárodných organizácií by sa mali snažiť vo vzájomnej spolupráci dosiahnuť čo najväčšiu jednotnosť opatrení na podporu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a prevencie úrazov.

2. Pri tvorbe programov propagujúcich bezpečnosť a zdravie pri práci a prevenciu úrazov podľa normy A4.3 by mal každý člen patrične zohľadniť príslušné kódexy praxe zverejnené Medzinárodným úradom práce a vhodné štandardy medzinárodných organizácií.

3. Členovia by mali prihliadať na potrebu medzinárodnej spolupráce pri sústavnej propagácii činností súvisiacej s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a prevenciou pracovných úrazov. Takáto spolupráca by sa mohla uskutočňovať formou:

- (a) bilaterálnych a multilaterálnych dohôd na zjednotenie štandardov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a štandardov prevencie úrazov a bezpečnostných opatrení;
- (b) výmeny informácií o konkrétnych rizikách týkajúcich sa námorníkov a o prostriedkoch propagovania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a predchádzania úrazom;
- (c) pomoci pri testovaní zariadení a inšpekcii podľa vnútroštátnych predpisov štátu vlajky;
- (d) spolupráce pri príprave a distribúcii ustanovení, pravidiel a príručiek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a prevencie úrazov;
- (e) spolupráce pri tvorbe a využívaní učebných pomôcok; a
- (f) spoločných zariadení na školenie námorníkov alebo vzájomnej pomoci pri školení námorníkov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, prevencii úrazov a o bezpečných pracovných postupoch.

Nariadenie 4.4

Prístup k zariadeniam na oddych a rekreáciu na pevnine

Účel: Zabezpečiť, aby námorníci pracujúci na palube lode mali prístup k zariadeniam a službám na pevnine s zameraným na ich zdravie a pohodu

1. Každý člen zabezpečí, aby zariadenia na oddych a rekreáciu na pevnine tam, kde existujú, boli ľahko prístupné. Člen bude v určených prístavoch podporovať aj rozvoj zariadení na oddych a rekreáciu, napríklad tých, ktoré uvádza kódex, aby sa zabezpečil námorníkom lodí, ktoré sú v jeho prístavoch prístup k primeraným zariadeniam a službám.

2. Zodpovednosti každého člena v súvislosti so zariadeniami na pevnine, napr. spoločenskými, kultúrnymi, rekreačnými a informačnými zariadeniami a službami, sú uvedené v kódexe.

Norma A4.4 – Prístup k zariadeniam na oddych a rekreáciu na pevnine

1. Každý člen bude vyžadovať, aby tam, kde na jeho území existujú zariadenia na oddych a rekreáciu, mohli tieto zariadenia využívať všetci námorníci bez ohľadu na štátnu príslušnosť, rasu, farbu pleti, pohlavie, náboženstvo, politické názory alebo sociálny pôvod a bez ohľadu na štát vlajky lode, na ktorej sú zamestnaní alebo najatí alebo pracujú.

2. Každý člen bude vo vhodných prístavoch krajiny podporovať rozvoj zariadení na oddych a rekreáciu a určí, po konzultácii s príslušnými organizáciami vlastníkov lodí a organizáciami námorníkov, ktoré prístavy sa budú považovať za vhodné.

3. Každý člen bude povzbudzovať zakladanie sociálnych výborov, ktoré budú pravidelne preverovať zariadenia a služby na oddych a rekreáciu s cieľom zaistiť, aby boli primerané z hľadiska zmien potrieb námorníkov, ktoré vznikajú v dôsledku technického, prevádzkového a iného vývoja v lodnej doprave.

Usmernenie B4.4 – Prístup k zariadeniam na oddych a rekreáciu na pevnine

Usmernenie B4.4.1 – Zodpovednosti členov

1. Každý člen by mal:

(a) prijať opatrenia na zabezpečenie toho, aby boli námorníkom poskytované primerané zariadenia a služby pre oddych a rekreáciu v určených prístavoch, v ktorých loď počas cesty zastavuje, a aby bola námorníkom poskytovaná primeraná ochrana pri výkone ich povolania; a

(b) pri dodržiavaní týchto opatrení zohľadniť osobitné potreby námorníkov, najmä keď sú v cudzích krajinách a keď vstupujú do vojnových zón, so zreteľom na ich bezpečnosť, zdravie a aktivity voľného času.

2. Zabezpečenie dohľadu nad zariadeniami a službami na oddych a rekreáciu predpokladá zapojenie účasti organizácií reprezentujúcich vlastníkov lodí a námorníkov.

3. Každý člen by mal prijať opatrenia určené na urýchlenie voľnej výmeny spoločenských materiálov medzi loďami, ústrednými zásobovacími agentúrami a sociálnymi inštitúciami, napríklad filmov, kníh, novín, športového náradia pre použitie námorníkov na palube ich lodí a v sociálnych centrách na pevnine.

4. Členovia by mali vzájomne spolupracovať pri podpore pohody námorníkov na mori a v prístave. Takáto spolupráca by mala obsahovať nasledujúce:

- (a) vzájomné konzultácie príslušných orgánov zamerané na zabezpečenie a zlepšenie zariadení a služieb pre oddych a rekreáciu námorníkov v prístave a na palube lode;
- (b) dohody o združovaní prostriedkov a o spoločnom zabezpečovaní zariadení na oddych a rekreáciu v hlavných prístavoch tak, aby sa predchádzalo nepotrebnéj duplicitě;
- (c) organizovanie medzinárodných športových súťaží a podporovanie účasti námorníkov na športových aktivitách; a
- (d) organizovanie medzinárodných seminárov na tému pohody námorníkov na mori a v prístavoch.

Usmernenie B4.4.2 – zariadenia a služby pre oddych a rekreáciu v prístavoch

1. Každý člen by mal poskytnúť alebo zabezpečiť zabezpečenie takých zariadení a služieb pre oddych a rekreáciu vo vhodných prístavoch krajiny, aké môžu byť požadované.

2. Zariadenia a služby pre oddych a rekreáciu by mal zabezpečovať v súlade s vnútroštátnymi podmienkami a praxou jeden alebo viaceré z nasledovných orgánov:

- (a) verejné orgány;
- (b) príslušné organizácie vlastníkov lodí a organizácie námorníkov v rámci kolektívnych dohôd alebo iných dohodnutých zabezpečení; a
- (c) dobrovoľnícke organizácie.

3. Potrebné spoločenské zariadenia a zariadenia na oddych a rekreáciu by sa mali zakladať alebo budovať v prístavoch. Mali by mať:

- (a) miestnosti na stretnutia a rekreačné miestnosti podľa potreby;
- (b) zariadenia na športy, vrátane súťaží a zariadenia pod holým nebom;
- (c) vzdelávacie zariadenia; a
- (d) ak je to vhodné, zariadenia na zachovávanie náboženských obradov a na osobné poradenstvo.

4. Tieto zariadenia je možné zabezpečiť prostredníctvom sprístupnenia zariadení všeobecnejšieho účelu námorníkom, v súlade s ich potrebami.

5. Ak v konkrétnom prístave veľké počty námorníkov rôznych národností potrebujú zariadenia, napr. hotely, kluby a športové zariadenia, príslušné orgány alebo úrady krajín pôvodu námorníkov a štátov vlajky, ako aj medzinárodné združenia by mali konzultovať a spolupracovať s príslušnými orgánmi a úradmi krajiny, v ktorej sa prístav nachádza a medzi sebou, s cieľom združovať prostriedky a predchádzať zbytočnej duplicite.

6. V prípade potreby by mali byť k dispozícii hotely a ubytovne vhodné pre námorníkov; mali by poskytovať zariadenia rovnocenné tým, ktoré sú v hoteli dobrej kvality a, pokiaľ je to možné, mali by byť lokalizované v dobrom okolí a nemali by byť v bezprostrednej blízkosti dokov. Takéto hotely a ubytovne by mali mať dostatočný dohľad, mali by účtovať primerané ceny a, ak je to potrebné a možné, malo by sa zabezpečiť ubytovanie rodín námorníkov.

7. Tieto ubytovacie zariadenia by mali byť prístupné všetkým námorníkom, bez ohľadu na štátnu príslušnosť, rasu, farbu pleti, pohlavie, náboženstvo, politické názory alebo sociálny pôvod a bez ohľadu na štát vlajky lode, na ktorej sú zamestnaní alebo najatí alebo pracujú. Bez toho, aby bola porušená táto zásada, môže byť potrebné v určitých prístavoch zabezpečiť niekoľko typov zariadení, štandardom porovnateľných ale prispôsobených zvykom a potrebám rôznych skupín námorníkov.

8. Mali by sa prijať opatrenia, aby v prevádzkach zariadení a služieb pre na oddych a rekreáciu námorníkov boli podľa potreby okrem dobrovoľníckych pracovníkov zamestnávané odborne spôsobilé osoby na plný úväzok.

Usmernenie B4.4.3 – Sociálne výbory

1. Mali by sa podľa potreby vytvárať sociálne výbory na úrovni prístavu, na regionálnej a na národnej úrovni. Ich funkciami by malo byť:

(a) sledovanie primeranosti existujúcich zariadení na oddych a rekreáciu a monitorovanie potreby zabezpečenia ďalších zariadení a vyradenie nedostatočne využívaných zariadení; a

(b) pomoc a poradenstvo osobám zodpovedným za prevádzkovanie zariadení a zaistovanie koordinácie medzi nimi.

2. Sociálne výbory by mali mať v radoch svojich členov aj zástupcov organizácií vlastníkov lodí a organizácií námorníkov, príslušných orgánov a, ak je to vhodné, dobrovoľníckych organizácií a sociálnych orgánov.

3. Do práce sociálnych prístavných, regionálnych a národných sociálnych výborov by sa, ak je to vhodné mali zapájať konzuli prímorských štátov a miestni zástupcovia zahraničných sociálnych organizácií, v súlade s vnútroštátnymi právnymi a predpismi.

Usmernenie B4.4.4 – Financovanie zariadení na oddych a rekreáciu

1. V súlade s vnútroštátnymi podmienkami a praxou by finančná pomoc pre prístavné sociálne zariadenia mala mať jednu alebo viacero týchto podôb:

(a) granty z verejných fondov;

(b) dávky alebo iné osobitné poplatky z lodných zdrojov;

(c) dobrovoľné príspevky od vlastníkov lodí, námorníkov alebo ich organizácií; a

(d) dobrovoľné príspevky z iných zdrojov.

2. Ak sú ukladané sociálne dane, odvody alebo osobitné poplatky, mali by sa používať iba na účely, na ktoré sa vyberajú.

Usmernenie B4.4.5 – Šírenie informácií a pomocné opatrenia

1. Námorníci by sa mali byť informovaní o zariadeniach prístupných všeobecnej verejnosti v prístavoch zastavenia lode, najmä o doprave, sociálnych, zábavných a vzdelávacích zariadeniach a miestach bohoslužieb, ako aj o zariadeniach zabezpečených osobitne pre námorníkov.

2. Mali by sa zabezpečiť postačujúce dopravné prostriedky za primerané ceny, umožňujúce námorníkom, vo vhodných časoch, dostať sa do mestských oblastí z výhodných lokalít v prístave.

3. Príslušné orgány by mali prijať všetky vhodné opatrenia na oboznámenie vlastníkov lodí a námorníkov prichádzajúcich do prístavu s osobitnými zákonmi a zvykmi, ktorých porušenie by mohlo ohroziť ich slobodu.

4. Príslušné orgány by mali zabezpečiť dostatočné osvetlenie a dopravné značenie a riadne pravidelné obchôdzky prístavnej časti mesta a prístupových ciest na ochranu námorníkov.

Usmernenie B4.4.6 – Námorníci v zahraničnom prístave

1. Na ochranu námorníkov v zahraničných prístavoch by sa mali prijať opatrenia, ktoré uľahčujú:

(a) prístup ku konzulátom krajín ich štátnej príslušnosti; a

(b) účinnú spoluprácu medzi konzulmi a miestnymi alebo štátnymi orgánmi.

2. Námorníci, ktorí sú zadržaní v cudzom prístave, by mali byť riešení rýchle a riadnym právnym postupom a s príslušnou konzulárnou ochranou.

3. Kedykoľvek je námorník z akéhokoľvek dôvodu zadržaný na území člena, mal by príslušný orgán, ak o to námorník požiada, okamžite informovať štát vlajky a štát štátnej príslušnosti námorníka. Príslušný orgán by mal urýchlene informovať námorníka o takomto práve o to požiadať. Štát štátnej príslušnosti námorníka by mal rýchle upovedomiť najbližšieho príbuzného. Člen by mal umožniť konzulárnym úradníkom týchto štátov okamžitý prístup k námorníkovi a následne pravidelné návštevy, dokiaľ je námorník zadržaný.

4. Každý člen by mal, kedykoľvek je to potrebné, prijať opatrenia na zaistenie bezpečnosti námorníkov pred agresiou a iným nezákonným konaním, pokiaľ sú lode v ich výsostných vodách a najmä v prístupoch do prístavov.

5. Po príchode lode do prístavu by zodpovedné osoby mali, v prístave aj na palube lode, urobiť všetko pre to, aby uľahčili námorníkovi získať čo najskôr povolenie opustiť loď.

Nariadenie 4.5 – Sociálne zabezpečenie

Účel: Prijat' opatrenia s cieľom zabezpečiť námorníkom prístup k sociálnemu zabezpečeniu

1. Každý člen zabezpečí, aby mali všetci námorníci a, v rozsahu ustanovenom jeho vnútroštátnym právom, aj na nich závislé osoby prístup k sociálnemu zabezpečeniu v súlade s kódexom, tým nie je dotknuté zabezpečenie akýchkoľvek priaznivejších podmienok, v súlade s článkom 19 odsekom 8 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce.

2. Každý člen sa zaväzuje prijať kroky podľa svojich vnútroštátnych podmienok, individuálne alebo prostredníctvom medzinárodnej spolupráce, na postupné dosiahnutie komplexného sociálneho zabezpečenia pre námorníkov.

3. Každý člen zabezpečí, aby mali námorníci, ktorí podliehajú jeho právnym predpisom o sociálnom zabezpečení a, v rozsahu ustanovenom jeho vnútroštátnym právom, aj na nich závislé osoby nárok na dávku sociálneho zabezpečenia, ktorá nie je menej priaznivá ako tá, ktorú dostávajú pracovníci na pevnine.

Norma A4.5 – Sociálne zabezpečenie

1. Oblasti, v ktorých sa má uvažovať o postupnom dosiahnutí komplexného sociálneho zabezpečenia podľa nariadenia 4.5 sú: zdravotná starostlivosť, nemocenské dávky, dávky v nezamestnanosti a starobe, úrazové dávky, rodinné dávky, materské dávky, invalidné dávky, a dávky v pozostalosti doplnujúce ochranu upravenú v nariadení 4.1 o zdravotnej starostlivosti a 4.2. o zodpovednosti vlastníkov lodí a v iných častiach tohto dohovoru.

2. V čase ratifikácie bude zabezpečenie, ktoré má každý člen poskytnúť v súlade s odsekom 1 nariadenia 4.5, zahŕňať najmenej tri z deviatich oblastí uvedených v odseku 1 tejto normy.

3. Každý člen podnikne kroky, podľa svojich vnútroštátnych podmienok, na poskytnutie doplneného sociálneho zabezpečenia podľa odseku 1 tejto normy, pre všetkých námorníkov, ktorí majú zvyčajný pobyt na jeho území. Túto povinnosť možno splniť napríklad prostredníctvom vhodných bilaterálnych alebo multilaterálnych dohôd alebo príspevkových

systemov. Výsledné zabezpečenie nesmie byť menej priaznivé ako zabezpečenie pracovníkov na pevnine s pobytom na ich území.

4. Bez ohľadu na povinnosti v odseku 3 tejto normy môžu členovia určiť bilaterálnymi a multilaterálnymi dohodami a pravidlami prijatými v rámci organizácií regionálnej hospodárskej integrácie iné pravidlá týkajúce sa sociálneho zabezpečenia, ktorým budú námorníci podliehať.

5. Povinnosti každého člena týkajúce sa námorníkov na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, zahŕňajú tie, ktoré sú zabezpečené nariadením 4.1 a 4.2 a súvisiacimi ustanoveniami kódexu, ako aj tie, ktoré sú spojené s jeho všeobecnými záväzkami podľa medzinárodného práva.

6. Každý člen zváži rôzne spôsoby, ktorými v súlade s vnútroštátnym právom a praxou zabezpečí námorníkom pri absencii primeraného krytia porovnateľné zabezpečenie v oblastiach uvedených v odseku 1 tejto normy.

7. Zabezpečenie podľa odseku 1 nariadenia 4.5 môže byť, ak je to vhodné, obsiahnuté v právnych predpisoch, v privátnych schémach zabezpečenia, alebo v dohodách kolektívneho vyjednávania alebo v ich kombinácii.

8. V rozsahu, konzistentnom s ich vnútroštátnym právom a praxou, budú členovia spolupracovať pomocou bilaterálnych a multilaterálnych dohôd alebo iných dohovorov s cieľom zaistiť zachovanie práv sociálneho zabezpečenia poskytovaných prostredníctvom príspevkových a nepríspevkových schém, ktoré získali alebo ktoré získavajú všetci námorníci bez ohľadu na bydlisko.

9. Každý člen prijme spravodlivé a účinné postupy na urovanie sporov.

10. V čase ratifikácie každý člen stanoví oblasti, v ktorých sa poskytuje zabezpečenie v súlade s odsekom 2 tejto normy. Následne oznámi generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, kedy poskytuje sociálne zabezpečenie v súvislosti s jednou alebo viacerými oblasťami, uvedenými v odseku 1 tejto normy. Generálny riaditeľ vedie register týchto informácií a sprístupňuje ho všetkým zainteresovaným stranám.

11. Správy Medzinárodnému úradu práce podľa článku 22 ústavy Medzinárodnej organizácie práce obsahujú aj informácie týkajúce sa prijatia opatrení v súlade s odsekom 2 nariadenia 4.5 na rozšírenie zabezpečenia na ďalšie oblasti.

Usmernenie B4.5 – Sociálne zabezpečenie

1. Zabezpečenie, ktoré sa má poskytovať v čase ratifikácie v súlade s odsekom 2 normy A4.5, by malo zahŕňať prinajmenšom oblasti zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky a dávky pri pracovných úrazoch.

2. Za okolností uvedených v odseku 6 normy A4.5, môžu byť poskytované porovnateľné dávky prostredníctvom poistenia, bilaterálnych a multilaterálnych dohôd a iných účinných prostriedkov, pričom sa berie ohľad na ustanovenia príslušných dohôd kolektívneho vyjednávania. Ak sú takéto opatrenia prijaté, námorníci, na ktorých sa takéto opatrenia vzťahujú, by mali byť oboznámení s prostriedkami, akými sa bude sociálne zabezpečenie v rozličných oblastiach poskytovať.

3. Ak námorníci podliehajú viacerým legislatívam sociálneho zabezpečenia, mali by príslušní členovia spolupracovať, aby určili vzájomnou dohodou, ktorá legislatíva sa má uplatniť, pričom zohľadňujú také faktory ako druh a úroveň ochrany podľa legislatívy, ktorá je pre námorníka priaznivejšia, ako aj podľa toho, ktorú si námorník zvolí.

4. Postupy, ktoré sa majú prijať podľa odseku 9 normy A4.5, by mali byť navrhnuté tak, aby pokryli všetky druhy sporov týkajúce sa nárokov námorníkov, bez ohľadu na spôsob, akým je zabezpečené ich krytie.

5. Každý člen, ktorý má námorníkov, ktorí sú jeho štátnymi príslušníkmi, námorníkov, ktorí nie sú jeho štátnymi príslušníkmi alebo ich kombináciu na lodiach plaviacich sa pod jeho vlajkou, by mal poskytovať, ako je vhodné, sociálne zabezpečenie podľa dohovoru a mal by pravidelne preverovať oblasti sociálneho zabezpečenia v odseku 1 normy A4.5 s cieľom určiť ďalšie oblasti vhodné pre námorníkov.

6. Pracovná zmluva námorníkov by mala určiť spôsoby, akými bude vlastník lode zabezpečovať námorníkom rozličné odvetvia ochrany sociálneho zabezpečenia, ako aj všetky

iné relevantné informácie, ktoré vlastník má, napr. zákonné zrážky zo mzdy námorníkov a príspevky vlastníkov lodí, ktoré môžu byť odvádzané v súlade s požiadavkami určených oprávnených orgánov, podľa príslušných vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia.

7. Člen, pod ktorého vlajkou loď pláva, by sa pri efektívnom uplatňovaní svojej príslušnosti v sociálnych záležitostiach mal ubezpečiť, že povinnosti vlastníkov lodí, týkajúce sa ochrany sociálneho zabezpečenia, sú splnené, vrátane platenia požadovaných príspevkov do systémov sociálneho zabezpečenia.

Kapitola 5.

Plnenie a presadzovanie požiadaviek na prácu v námornej doprave

1. Nariadenia v tejto kapitole špecifikujú zodpovednosť člena za plnenie a presadzovanie zásad a práv uvedených v článkoch tohto dohovoru, ako aj osobitných záväzkov upravených v kapitolách 1, 2, 3 a 4.

2. Odseky 3 a 4 článku VI, ktoré umožňujú plnenie časti A kódexu pomocou veľmi podobných ustanovení, sa nevzťahujú na časť A kódexu v tejto kapitole.

3. V súlade s odsekom 2 článku VI každý člen implementuje svoje záväzky podľa nariadení spôsobom uvedeným v zodpovedajúcich normách časti A kódexu, pričom náležite zväží zodpovedajúce usmernenia v časti B kódexu.

Nariadenie 5.1 – Povinnosti štátu vlajky

Účel: Zabezpečiť, aby každý člen plnil svoje povinnosti podľa tohto dohovoru so zreteľom na lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou.

Nariadenie 5.1.1 – Všeobecné zásady

1. Každý člen zodpovedá za zabezpečenie plnenia svojich záväzkov podľa tohto dohovoru na lodiach, ktoré plávajú pod jeho vlajkou.

2. Každý člen ustanoví účinný systém kontroly a osvedčovania podmienok námornej práce v súlade s nariadením 5.1.3 a 5.1.4, pričom zabezpečuje, aby pracovné a životné podmienky námorníkov na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, splnili a priebežne plnili normy tohto dohovoru.

3. Pri vytváraní účinného systému kontroly a osvedčovania podmienok práce v námornej doprave môže člen, ak je to vhodné, splnomocniť verejné inštitúcie alebo iné organizácie, (vrátane tých, ktoré patria inému členovi, ak tento s tým súhlasí), ktoré uzná za spôsobilé a nezávislé na výkon kontroly alebo vydávanie osvedčení alebo na výkon oboch činností. Vo všetkých prípadoch zostáva člen plne zodpovedný za kontrolu a vydávanie osvedčení o pracovných a životných podmienkach námorníkov na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou.

4. Osvedčenie o práci v námornej doprave, doplnené vyhlásením o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave, predstavuje dôkaz *prima facie*, že člen, pod ktorého vlajkou sa loď plaví, urobil inšpekciu lode a že, v rozsahu tohto osvedčenia, boli splnené požiadavky tohto dohovoru týkajúce sa pracovných a životných podmienok námorníkov.

5. Informácie o systéme, uvedenom v odseku 2 tohto nariadenia, vrátane metódy použitej na hodnotenie jeho účinnosti, sa uvádzajú v správach člena podávaných Medzinárodnému úradu práce podľa článku 22 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce.

Norma A5.1.1 – Všeobecné zásady

1. Každý člen stanoví jasné ciele a štandardy správy systémov kontroly a osvedčovania, ako aj primeraných postupov na hodnotenie rozsahu, v akom sa tieto ciele a normy dosahujú.

2. Každý člen vyžaduje, aby všetky lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, mali na palube k dispozícii jednu kópiu tohto dohovoru.

Usmernenie B5.1.1 – Všeobecné zásady

1. Príslušný orgán by mal prijať vhodné opatrenia na podporu účinnej spolupráce medzi verejnými inštitúciami a inými organizáciami uvedenými v nariadení 5.1.1 a 5.1.2, ktoré sa zaoberajú pracovnými a životnými podmienkami námorníkov na palube lode.

2. Na podporu spolupráce medzi inšpektormi, vlastníkmi lodí a námorníkmi a ich organizáciami, v záujme udržania alebo zlepšenia pracovných a životných podmienok námorníkov, by príslušný orgán mal uskutočňovať pravidelné konzultácie s vyššie uvedenými subjektmi o tom, ako najlepšie dosiahnuť tento cieľ. Formu konzultácií by mal stanoviť príslušný orgán po dohode s organizáciami zastupujúcimi vlastníkov lodí a námorníkov.

Nariadenie 5.1.2 – Splnomocnenie uznaných organizácií

1. Splnenie požiadaviek kódexu, pokiaľ ide o spôsobilosť a nezávislosť verejných inštitúcií a iných organizácií, uvedených v odseku 3 nariadenia 5.1.1 (“uznané organizácie”), uzná príslušný orgán. Funkcie inšpekcie alebo osvedčovania, na výkon ktorých môžu byť uznané organizácie splnomocnené, musia byť v rozsahu aktivít, ktoré sa výslovne uvádzajú v kódexe ako aktivity, ktorá vykonáva príslušný orgán alebo uznaná organizácia.

2. Správy, uvedené v odseku 5 nariadenia 5.1.1, obsahujú informácie týkajúce sa každej uznanej organizácie, rozsah udelených splnomocnení a prijaté opatrenia člena na zabezpečenie toho, aby boli povolené aktivity vykonávané úplne a efektívne.

Norma A5.1.2 – Splnomocnenie uznaných organizácií

1. Na účel uznania podľa odseku 1 nariadenia 5.1.2 preveruje príslušný orgán spôsobilosť a nezávislosť tejto organizácie a určuje, či organizácia, v rozsahu nevyhnutnom na výkon aktivít, na ktoré sa udeľované povolenie vzťahuje, preukázala že:

- (a) má potrebné odborné znalosti v príslušných aspektoch tohto dohovoru a primerané vedomosti z prevádzkovania lodí, vrátane minimálnych požiadaviek na námorníkov pre prácu na lodi, podmienok zamestnania, ubytovania, zariadení na oddych a rekreáciu, stravovania a zásobovania, prevencie úrazov, ochrany zdravia, zdravotnej starostlivosti, pohody a sociálneho zabezpečenia;
- (b) je schopná udržiavať a aktualizovať odborné znalosti svojich zamestnancov;
- (c) má potrebné znalosti o požiadavkách tohto dohovoru, ako aj o uplatniteľných vnútroštátnych právnych predpisoch a príslušných medzinárodných dohodách; a

(d) má primeranú veľkosť, štruktúru, skúsenosti a potenciál, ktoré sú primerané druhu a stupňu splnomocnenia.

2. Splnomocnenia udelené na vykonávanie kontrol oprávňujú uznanú organizáciu minimálne na požadovanie nápravy nedostatkov, ktoré zistí v pracovných a životných podmienkach námorníkov ako aj na vykonávanie inšpekcií v tomto smere, na požiadanie štátu prístavu.

3. Každý člen ustanoví

(a) systém na zabezpečenie primeranej kvality práce zverenej uznaným organizáciám, čo zahŕňa ich informovanie o všetkých uplatniteľných vnútroštátnych právnych predpisoch a príslušných medzinárodných dohodách; a

(b) postupy na komunikáciu s a dohľad nad uznanými organizáciami.

4. Každý člen poskytuje Medzinárodnému úradu práce aktuálny zoznam uznaných organizácií, ktoré splnomocnil konat' v jeho mene a tento zoznam aktualizuje. Zoznam špecifikuje funkcie, na výkon ktorých boli uznané organizácie splnomocnené. Úrad tento zoznam sprístupňuje verejnosti.

Usmernenie B5.1.2 – Splnomocnenie uznaných organizácií

1. Organizácia, ktorá sa uchádza o uznanie by mala preukázať odbornú, administratívnu a riadiacu spôsobilosť a potenciál na zabezpečovanie poskytovania včasnej služby uspokojivej kvality.

2. Pri posudzovaní schopnosti organizácie mal by príslušný orgán určiť, či organizácia:

(a) má primeraný technický, manažérsky a podporný personál;

(b) má dostatok kvalifikovaných odborných pracovníkov na zabezpečovanie požadovanej služby, predstavujúcej dostatočné geografické pokrytie;

(c) má preukázanú schopnosť poskytovať včasnú službu v uspokojivej kvalite; a

(d) je vo svojej práci nezávislá a zodpovedná.

3. Príslušný orgán by mal uzatvoriť písomnú zmluvu s každou organizáciou, ktorú uzná na účely splnomocnenia. Zmluva by mala mať tieto prvky:

- (a) rozsah pôsobnosti;
- (b) účel;
- (c) všeobecné podmienky;
- (d) výkon funkcií podľa splnomocnenia;
- (e) právny základ funkcií podľa splnomocnenia;
- (f) podávanie správ príslušnému orgánu;
- (g) špecifikácia oprávnenia pre uznanú organizáciu od príslušného orgánu; a
- (h) dohľad príslušného orgánu nad činnosťami delegovanými na uznanú organizáciu.

4. Každý člen by mal vyžadovať, aby uznané organizácie vytvorili systém kvalifikácie pracovníkov, ktorých zamestnávajú ako inšpektorov, aby zabezpečili včasnú aktualizáciu ich vedomostí a odborných znalostí.

5. Každý člen by mal vyžadovať, aby uznané organizácie viedli záznamy o službách, ktoré vykonali, tak, aby vedeli preukázať plnenie predpísaných štandardov, ktoré pokrývajú ich činnosť.

6. Pri zavádzaní postupov dohľadu uvedených v odseku 3 písmeno (b) normy A5.1.2 by mal každý člen zohľadniť *Usmernenia pre splnomocnenie organizácií, konajúcich v mene štátnych orgánov*, prijaté v rámci Medzinárodnej námornej organizácie.

***Nariadenie 5.1.3 – Osvedčenie o práci v námornej doprave a Vyhlásenie o plnení
požiadaviek na prácu v námornej doprave***

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na lode:

- (a) s hrubou priestornosťou 500 ton a viac, ktoré sa zapájajú do medzinárodných plavieb; a
- (b) s hrubou priestornosťou 500 ton a viac, plaviace sa pod vlajkou člena a prevádzkované z prístavu alebo medzi prístavmi v inej krajine. Na účely tohto nariadenia znamená „medzinárodná plavba“ plavbu z krajiny do prístavu mimo takejto krajiny.

2. Toto nariadenie sa, na žiadosť vlastníka lode podanú príslušnému členovi, vzťahuje aj na akúkoľvek loď, ktorá sa plaví pod vlajkou tohto člena, a na ktorú sa nevzťahuje odsek 1 tohto nariadenia.

3. Každý člen vyžaduje, aby lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, viezli so sebou a uchovávali osvedčenie o práci v námornej doprave osvedčujúce, že boli skontrolované pracovné a životné podmienky námorníkov na lodi, vrátane opatrení na priebežné plnenie obsiahnuté vo vyhlásení o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave, uvedenom v odseku 4 tohto nariadenia, a že spĺňajú požiadavky vnútroštátnych právnych predpisov alebo iných opatrení implementujúcich tento dohovor.

4. Každý člen vyžaduje, aby lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, viezli so sebou a uchovávali vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave, ktoré obsahuje vnútroštátne požiadavky implementujúce tento dohovor v oblasti pracovných a životných podmienok námorníkov a stanovuje opatrenia, ktoré vlastník lode prijal na zabezpečenie súladu s týmito požiadavkami na príslušnej lodi alebo lodiach.

5. Osvedčenie o práci v námornej doprave a vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave majú byť v súlade so vzorom, ktorý určuje kódex.

6. Ak príslušný orgán člena alebo uznaná organizácia náležite splnomocnená na tento účel potvrdila, že loď, ktorá sa plaví pod vlajkou člena, spĺňa alebo naďalej spĺňa štandardy podľa tohto dohovoru, vystaví alebo obnoví a uchová v tomto zmysle verejne prístupné vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave.

7. V časti „A“ kódexu sú uvedené podrobné požiadavky na osvedčenie o práci v námornej doprave a vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave námornej práce, vrátane zoznamu náležitostí, ktoré sa musia kontrolovať a schváliť.

Norma A5.1.3 – Osvedčenie o práci v námornej doprave a Vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave

1. Osvedčenie o práci v námornej doprave vystavuje lodi príslušný orgán alebo uznaná organizácia náležite splnomocnená na tento účel na obdobie nepresahujúce päť rokov.

V prílohe A5-I je uvedený zoznam náležitostí, ktoré sa musia skontrolovať, pred tým ako je možné vydať osvedčenie o práci v námornej doprave, a ktoré musia byť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo s inými opatreniami implementujúcimi požiadavkami tohto dohovoru, týkajúcimi sa pracovných a životných podmienok námorníkov na lodiach.

2. Platnosť osvedčenia o námornej práci podlieha mimoriadnej kontrole uprostred obdobia (medziperiodická kontrola), ktorú vykonáva príslušný orgán alebo uznaná organizácia náležite splnomocnená na tento účel, aby sa zabezpečilo sústavné plnenie vnútroštátnych požiadaviek implementujúcich tento dohovor. Ak sa vykonáva iba jedna medziperiodická kontrola a obdobie platnosti osvedčenia o práci v námornej doprave je päť rokov, uskutočňuje sa medzi druhým a tretím výročným dátumom osvedčenia. Rozsah a hĺbka medziperiodickej kontroly je rovnaká ako pri kontrole na obnovenie osvedčenia. Po uspokojivej medziperiodickej kontrole sa osvedčenie o práci v námornej doprave potvrdzuje.

3. Napriek odseku 1 tejto normy, ak sa vykoná kontrola so zámerom obnovenia osvedčenia v lehote najviac tri mesiace pred uplynutím existujúceho platného osvedčenia, nové osvedčenie o práci v námornej doprave bude platiť odo dňa vykonania obnovujúcej kontroly po dobu nepresahujúcu 5 rokov od dňa uplynutia platnosti existujúceho osvedčenia o námornej práci.

4. Ak sa vykoná obnovujúca kontrola viac ako tri mesiace pred uplynutím platnosti existujúceho osvedčenia, bude nové osvedčenie o práci v námornej doprave platiť počas obdobia nepresahujúceho 5 rokov počnúc dňom vykonania obnovujúcej inšpekcie.

5. Osvedčenie o práci v námornej doprave môže byť vystavené ako dočasné:

- (a) novým lodiam pri dodaní;
- (b) ak loď mení vlajku; alebo
- (c) keď vlastník lode preberá zodpovednosť za prevádzku lode, ktorá je pre vlastníka lode nová.

6. Príslušný orgán alebo uznaná organizácia, náležite splnomocnená na tento účel, môžu vystaviť dočasné osvedčenie o námornej práci na dobu najviac šesť mesiacov.

7. Dočasné osvedčenie o práci v námornej doprave môže byť vystavené iba po overení, že:

- (a) loď bola skontrolovaná, pokiaľ je to primerané a možné, v rozsahu prílohy A5-I, zohľadniac overenie položiek písmen b), c) a d) tohto odseku;
- (b) vlastník lode preukázal príslušnému orgánu alebo uznanej organizácii, že loď má vyhovujúce postupy v súlade s týmto dohovorom;
- (c) veliteľ námornej lode pozná požiadavky tohto dohovoru a zodpovednosti za ich plnenie; a
- (d) príslušnému orgánu alebo uznanej organizácii boli predložené relevantné informácie, na vyhotovenie vyhlásenia o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave.

8. Úplná kontrola v zmysle odseku 1 tejto normy sa vykonáva pred uplynutím platnosti dočasného osvedčenia, aby bolo možné vystaviť osvedčenie o práci v námornej doprave na plnú dobu platnosti. Po počiatočných šiestich mesiacoch, uvedených v odseku 6 tejto normy, nemôže byť vystavené ďalšie dočasné osvedčenie. Na dobu platnosti dočasného osvedčenia nemusí byť vydané vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave.

9. Osvedčenie o práci v námornej doprave, dočasné osvedčenie o práci v námornej doprave a vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave majú byť vypracované vo forme zodpovedajúcej vzorom uvedeným v prílohe A5-II.

10. K osvedčeniu o práci v námornej doprave sa pripája vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave. Má mať dve časti:

- (a) Prvá časť (I) vyplní príslušný orgán. (i) Identifikuje zoznam záležitostí, ktoré je potrebné kontrolovať v súlade s odsekom 1 tejto normy. (ii) Tiež identifikuje národné požiadavky implementujúce príslušné ustanovenia tohto dohovoru, uvádzajúc príslušné vnútroštátne právne predpisy ako aj stručné informácie v potrebnom rozsahu o hlavnom obsahu vnútroštátnych požiadaviek. (iii) Uvádza aj špecifické požiadavky vnútroštátnej legislatívy podľa druhu lode. (iv) Zaznamenáva akékoľvek podstatne rovnocenné ustanovenia, prijaté podľa odseku 3 článku VI; a (v) jasne vyznačí akúkoľvek výnimku udelenú kompetentným orgánom v súlade s Kapitolou 3; a

(b) Druhú časť (II) vyplní vlastník lode a osvedčuje ju príslušný orgán. Identifikuje opatrenia prijaté na zabezpečenie sústavného plnenia vnútroštátnych požiadaviek medzi inšpekciami a opatrenia navrhnuté na zabezpečenie sústavného zlepšovania.

11. Výsledky všetkých následných kontrol alebo iných overovaní vykonávaných vo vzťahu k danej lodi a akékoľvek významné nedostatky zistené počas týchto overovaní sa zaznamenávajú spolu s dátumom, kedy boli zistené nedostatky odstránené. Tento záznam spolu s jeho anglickým prekladom, ak nie je v angličtine, sa v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi zapíše do vyhlásenia o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave alebo sa k nemu pripojí alebo sa sprístupní iným spôsobom námorníkom, inšpektorom štátu vlajky, splnomocneným úradníkom v štátoch prístavu a zástupcom vlastníkov lodí a námorníkov.

12. Na lodi sa má nachádzať v súčasnosti platné osvedčenie o práci v námornej doprave a vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave, spolu s anglickým prekladom, ak nie je vyhotovené v anglickom jazyku, a má byť vystavené na viditeľnom mieste na palube tam, kde k nemu majú námorníci prístup. V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi má na požiadanie byť poskytnutý jeho výtlačok námorníkom, inšpektorom štátu vlajky, splnomocneným úradníkom v štátoch prístavu a zástupcom vlastníkov lodí a námorníkov.

13. Požiadavka prekladu v anglickom jazyku v odsekoch 11 a 12 tejto normy neplatí v prípade lode nevykonávajúcej medzinárodnú plavbu.

14. Osvedčenie vystavené podľa odseku 1 alebo 5 tejto normy prestane platiť v nasledujúcich prípadoch:

- (a) ak sa nevykonajú príslušné inšpekcie v rámci lehôt určených v odseku 2 tejto normy;
- (b) ak nie je osvedčenie potvrdené v súlade s odsekom 2 tejto normy;
- (c) keď loď mení vlajku;
- (d) keď vlastník lode preberá zodpovednosť za prevádzku lode, ktorá je pre neho nová; a
- (e) ak boli urobené značné zmeny v štruktúre alebo zariadení, ktoré pokrýva Kapitola 3.

15. V prípade uvedenom v odseku 14, písmeno c), d) alebo e) tejto normy sa nové osvedčenie vydá iba vtedy, ak sa príslušný orgán alebo uznaná organizácia vystavujúca nové osvedčenie presvedčí, že loď spĺňa požiadavky tejto normy.

16. Príslušný orgán alebo uznaná organizácia náležite splnomocnená na tento účel štátom vlajky odníme osvedčenie o práci v námornej doprave, ak sú dôkazy, že dotknutá loď neplní požiadavky tohto dohovoru a neboli prijaté žiadne nápravné opatrenia.

17. Pri posudzovaní, či by malo byť odňaté osvedčenie o práci v námornej doprave v súlade s odsekom 16 tejto normy príslušný orgán alebo uznaná organizácia zohľadňuje závažnosť alebo početnosť výskytu nedostatkov.

Usmernenie B5.1.3 – Osvedčenie o práci v námornej doprave a Vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave

1. Uvedenie vnútroštátnych požiadaviek v prvej časti vyhlásenia o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave by malo obsahovať alebo odkazovať na ustanovenia právnych predpisov týkajúcich sa pracovných a životných podmienok námorníkov v každej zo záležitostí uvedených v prílohe A5-I. Ak sa vnútroštátna legislatíva presne pridržiava požiadaviek uvedených v tomto dohovore, stačí, ak sa to uvedie. Ak sa ustanovenie dohovoru vykonáva pomocou podstatne rovnocenných ustanovení, v zmysle článku VI, odsek 3, je potrebné tieto ustanovenia identifikovať a poskytnúť ich stručné vysvetlenie.

2. Opatrenia uvedené v druhej časti (II) vyhlásenia o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave by mali uvádzať predovšetkým, za akých okolností sa bude overovať sústavné plnenie konkrétnych vnútroštátnych požiadaviek, uvádzať tiež osoby, ktoré sú zodpovedné za overovanie, uskutočňované záznamy, ako aj postupy v prípade zistenia neplnenia požiadaviek. Časť II môže mať niekoľko foriem. Môže odkazovať na inú podrobnejšiu úpravu politík a postupov týkajúcich sa iných aspektov námorného sektora, napríklad na dokumenty, ktoré požaduje Kódex Medzinárodnej správy pre bezpečnosť (ISM) alebo informácie, ktoré požaduje nariadenie 5 SOLAS, Hlava XI-1 týkajúca sa kontinuálneho prehľadného záznamu lode.

3. Opatrenia na zabezpečenie sústavného dodržiavania by mali obsahovať všeobecné medzinárodné požiadavky pre vlastníka lode a veliteľa námornej lode byť informovaní o najnovších výtobytkoch technológie a vedeckých poznatkoch, pokiaľ ide o dizajn pracovísk

zohľadňujúcich nebezpečenstvá spojené s prácou námorníkov a podľa toho informovať aj zástupcov námorníkov, čím sa zaručí lepšia úroveň ochrany pracovných a životných podmienok námorníkov na palube.

4. Vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave by malo predovšetkým byť vypracované zrozumiteľne, čo má pomôcť všetkým zainteresovaným osobám, napríklad inšpektorom štátu vlajky, splnomocneným úradníkom v štátoch prístavu a námorníkom kontrolovať, že sa požiadavky priebežne správne uplatňujú.

5. V prílohe B5-I sa uvádza príklad typu informácií, ktoré by mohli byť obsiahnuté vo Vyhlásení o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave.

6. Ak oba štáty uvedené v odseku 14, písmeno c) normy A5.1.3 ratifikovali túto dohodu, člen, pod ktorého vlajkou bola loď predtým oprávnená sa plaviť, by mal čo najskôr poslať príslušnému orgánu druhého člena kópie osvedčenia a vyhlásenia, ktoré loď niesla pred zmenou vlajky, a ak je to vhodné, kópie relevantných správ inšpekcie, ak si to príslušný orgán žiada, do troch mesiacov po tom, čo došlo k zmene vlajky.

Nariadenie 5.1.4 – Kontrola a presadzovanie

1. Každý člen by mal overovať účinným a koordinovaným systémom pravidelných inšpekcií, monitorovaním a inými opatreniami kontroly, že lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, plnia požiadavky tohto dohovoru, tak ako sú implementované vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

2. Podrobné požiadavky týkajúce sa systému kontroly a presadzovania, uvedeného v odseku 1 tohto nariadenia, sú uvedené v časti A kódexu.

Norma A5.1.4 – Kontrola a presadzovanie

1. Každý člen udržiava systém kontroly podmienok pre námorníkov na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, čo predstavuje overovanie, že sa vhodne dodržiavajú opatrenia

týkajúce sa pracovných a životných podmienok, ako sú uvedené vo vyhlásení o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave, a že požiadavky tohto dohovoru sa plnia.

2. Príslušný orgán vymenuje dostatočný počet kvalifikovaných inšpektorov na vykonávanie svojich povinností podľa odseku 1 tohto dohovoru. Ak boli na výkon kontrol splnomocnené uznané organizácie, člen vyžaduje, aby pracovníci vykonávajúci kontroly boli kvalifikovaní na výkon kontrolných činností a poskytne im potrebné zákonné oprávnenie na ich vykonávanie.

3. Adekvátne sa zabezpečí, aby inšpektori mali vzdelanie, spôsobilosť, pôsobnosť, právomoci, postavenie a nezávislosť, ktoré sú potrebné alebo žiaduce na vykonávanie overovania a zabezpečenie plnenie požiadaviek na prácu uvedené v odseku 1 tejto normy.

4. Takéto kontroly sa uskutočňujú v intervaloch podľa normy A5.1.3. Interval v žiadnom prípade nesmie presiahnuť tri roky.

5. Ak člen prijme sťažnosť, ktorú nepovažuje za zjavne nepodloženú, alebo ak získa dôkazy, že loď, ktorá sa plaví pod jeho vlajkou, sa neriadi požiadavkami tohto dohovoru alebo ak sú závažné nedostatky v uplatňovaní opatrení uvedených vo vyhlásení o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave, prijme člen potrebné opatrenia na prešetrenie záležitosti a zabezpečí, že sa prijímú opatrenia na nápravu akýchkoľvek zistených nedostatkov.

6. Každý člen ustanoví a účinne presadzuje dostatočné pravidlá zabezpečujúce služobné postavenie a podmienky služby inšpektorov, aby sa zabezpečila ich nezávislosť od zmien vlády a od nevhodných vonkajších vplyvov.

7. Inšpektorom sú dané jasné usmernenia, pokiaľ ide o úlohy, ktoré majú vykonávať, je im udelené príslušné poverenie a sú oprávnení:

- (a) vstúpiť na palubu lode, ktorá sa plaví pod vlajkou člena;
- (b) vykonať akúkoľvek prehliadku, test alebo zisťovanie, ktoré považujú za nevyhnutné, aby sa presvedčili, že sa striktno dodržiavajú normy; a
- (c) požadovať nápravu nedostatkov, a ak majú dôvody sa domnievať, že nedostatky predstavujú vážne porušenie požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov), alebo predstavujú

závažné riziko pre bezpečnosť, zdravie alebo zabezpečenie námorníkov, zakázať lodi opustiť prístav, pokiaľ sa neprijmú potrebné opatrenia.

8. Proti akémukoľvek opatreniu prijatému podľa odseku 7 písmeno c) tejto normy je možné sa podať opravný prostriedok na súdny alebo správny orgán.

9. Inšpektori majú možnosť podľa uváženia udeliť napomenutia a odporúčania namiesto podnetu alebo odporúčania na začatie konania, ak porušenie normy neohrozuje bezpečnosť, zdravie alebo zabezpečenie námorníkov, a ak sa v minulosti ešte podobné porušenia nevyskytli. O takýchto uplatneniach diskrečnej právomoci sa uvedie záznam.

10. Inšpektori udržiavajú v tajnosti zdroj nespokojnosti alebo sťažnosti naznačujúcej ohrozenie alebo nedostatok v súvislosti s pracovnými a životnými podmienkami námorníkov alebo porušenie zákonov a predpisov a ani nenaznačia vlastníkovi lode, zástupcovi vlastníka lode alebo prevádzkovateľovi lode o tom, že sa nejaká inšpekcia uskutočnila v dôsledku takejto sťažnosti.

11. Inšpektori nie sú poverovaní povinnosťami, ktoré by mohli z dôvodov ich množstva alebo povahy prekážať efektívnemu výkonu kontroly alebo by mohli ovplyvniť akýmkoľvek spôsobom ich právomoc alebo nestrannosť vo vzťahoch s vlastníkmi lodí, námorníkmi alebo inými zainteresovanými stranami. Inšpektori najmä:

(a) majú zakázané mať akýkoľvek priamy alebo nepriamy záujem v akejkoľvek prevádzke, ktorú majú kontrolovať; a

(b) podliehajú príslušným sankciám alebo disciplinárnym opatreniam nesmú ani po odchode zo služby prezradiť obchodné tajomstvá alebo dôverné pracovné procesy alebo informácie osobného charakteru, ktoré sa mohli dozvedieť počas výkonu svojich povinností.

12. Inšpektori podávajú o každej kontrole správu príslušnému orgánu. Jedna kópia správy v angličtine alebo v pracovnom jazyku lode, sa poskytne veliteľovi námornej lode a ďalšia sa vystaví na nástenku pre informáciu námorníkov a na požiadanie sa zašle ich zástupcom.

13. Príslušný orgán uchováva záznamy z kontrol o podmienkach pre námorníkov na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, a zverejňuje výročnú správu o kontrolných aktivitách

v primeranej lehote po skončení roka, ku ktorému sa príslušná kontrola vzťahuje, a v každom prípade do šiestich mesiacov.

14. V prípade vyšetovania, ktoré vyplýva z väčšieho incidentu, predkladá sa príslušnému orgánu správa len čo je to možné, avšak nie neskôr ako mesiac po skončení vyšetovania.

15. Keď sa vykonáva inšpekcia alebo keď sa prijímajú opatrenia podľa tejto normy, vynakladá sa primerané úsilie na to, aby sa predchádzalo neprimeranému zadržiavaniu alebo zdržaniu lode.

16. V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi sa vypláca kompenzácia za akúkoľvek ujmu alebo škodu utrpenú v dôsledku neoprávneného zneužitia právomocí inšpektorov. V každom prípade spočíva dôkazné bremeno na navrhovateľovi.

17. Každý člen upraví a bude efektívne presadzovať dostatočné pokuty a iné opravné prostriedky za porušenia požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov) a za bránenie inšpektorom vo výkone ich povinností.

Usmernenie B5.1.4 – Kontrola a presadzovanie

1. Príslušný orgán a akákoľvek iná služba alebo orgán plne alebo čiastočne sa zaoberajúci kontrolou pracovných a životných podmienok námorníkov by mali mať zdroje potrebné na plnenie svojich funkcií. Predovšetkým:

(a) každý člen by mal prijať potrebné opatrenia, aby mohli byť podľa potreby privolaní riadne kvalifikovaní technickí odborníci a špecialisti na pomoc inšpektorom v ich práci; a

(b) inšpektori by mali mať k dispozícii vhodne situované priestory, zariadenie a dopravné prostriedky dostatočné na efektívny výkon ich povinností.

2. Príslušný orgán by mal vytvoriť postupy dodržiavania a presadzovania na zabezpečenie konzistentnosti kontrolnej činnosti a inak usmerňovať výkon kontroly a presadzovania súvisiaci s týmto dohovorom. Všetci inšpektori a príslušní úradníci presadzujúci požiadavky práva by mali dostať kópie týchto postupov a tieto by mali byť sprístupnené aj verejnosti a vlastníkom lodí a námorníkom.

3. Príslušný orgán by mal zaviesť jednoduché postupy, ktoré mu umožnia pri zachovaní dôvernosti získavať informácie týkajúce sa možných porušení požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov), priamo od námorníkov alebo ich zástupcov, umožňujúce inšpektorom vyšetrovať takéto záležitosti promptne, vrátane:

(a) umožnenia veliteľom námornej lode, námorníkom alebo zástupcom námorníkov dožadovať sa kontroly, keď ju považujú za potrebnú, a

(b) poskytovania technických informácií a poradenstva vlastníkom lodí a námorníkom a dotknutým organizáciám, pokiaľ ide o najefektívnejšie spôsoby dodržiavania požiadaviek tohto dohovoru a dosahovania sústavného zlepšovania podmienok pre námorníkov na palube.

4. Inšpektori by mali byť plne vyškolení a v dostatočnom počte, aby bol zabezpečený efektívny výkon ich funkcií, s náležitým zohľadnením:

(a) dôležitosť úkonov, ktoré majú inšpektori vykonávať, najmä počtu, povahy a veľkosti lodí, ktoré podliehajú kontrole, a počtu a komplexnosti právnych predpisov, ktoré sa majú presadzovať;

(b) materiálnych prostriedkov daných inšpektorom k dispozícii; a

(c) praktických podmienok, v ktorých musia byť kontroly vykonané, aby boli efektívne.

5. Podliehajúc podmienkam prijímania do verejnej služby, ktoré určujú vnútroštátne právne predpisy, mali by mať inšpektori kvalifikácie a dostatočnú prípravu na výkon svojich funkcií, a ak je to možné, mali by mať námornícke vzdelanie alebo skúsenosti ako námorníci. Mali by dostatočne poznať pracovné a životné podmienky námorníkov a ovládať anglický jazyk.

6. Mali by sa prijať opatrenia na zabezpečenie vhodného ďalšieho vzdelávania inšpektorov počas ich zamestnania.

7. Všetci inšpektori by mali poznať okolnosti, za ktorých sa majú kontroly vykonávať, rozsah kontrol vykonávaných za rozličných okolností a všeobecnú metodiku kontrol.

8. Inšpektori, ktorí majú riadne poverovacie listiny podľa vnútroštátneho práva by mali byť oprávnení minimálne:

- (a) vstupovať voľne na palubu aj bez podchádzajúceho varovania; avšak na začiatku kontroly lode by mali oznámiť svoju prítomnosť veliteľovi námornej lode alebo zodpovednej osobe, a ak je to vhodné aj námorníkom alebo ich zástupcom;
- (b) vypočúvať veliteľa námornej lode, námorníka alebo akúkoľvek osobu, vrátane vlastníka lode alebo zástupcu vlastníka lode v záležitosti týkajúcej sa dodržiavania požiadaviek právnych predpisov a regulácií v prítomnosti svedka, ktorého si vypočúvaná osoba vyžiada;
- (c) vyžadovať predloženie účtovných kníh, palubných denníkov, súpisov, osvedčení alebo iných dokumentov alebo informácií priamo súvisiacich so záležitosťami podliehajúcimi kontrole, aby overili súlad s vnútroštátnymi právnymi predpismi uplatňujúcimi tento dohovor;
- (d) presadzovať umiestnenie oznámení podľa vnútroštátnych právnych predpisov uplatňujúcich tento dohovor;
- (e) brať alebo odoberať za účelom analýzy vzorky produktov, nákladu, pitnej vody, zásob, používaných alebo manipulovaných materiálov a látok;
- (f) po inšpekcii okamžite oznámiť vlastníkovi lode, prevádzkovateľovi lode alebo veliteľovi námornej lode nedostatky, ktoré môžu ovplyvniť zdravie a bezpečnosť tých, čo sú na palube lode;
- (g) upozorňovať príslušný orgán a, ak je to vhodné, uznanú organizáciu na akýkoľvek nedostatok alebo zneužívanie, ktoré nie sú špecificky upravené existujúcimi právnymi predpismi a podávať im návrhy na zlepšenie právnych predpisov; a
- (h) nahlasovať príslušnému orgánu pracovné úrazy alebo choroby z povolania, postihujúce námorníkov v prípadoch a spôsobom určeným právnymi predpismi.

9. O odoberaní vzorka, uvedenom v odseku 8 písmeno e) tohto usmernenia, by mal byť upovedomený vlastník lode alebo zástupca vlastníka lode a, ak je to vhodné námorník, alebo by mal byť prítomný v čase brania alebo odoberania vzorky. Inšpektor by mal riadne zaznamenať množstvo takejto vzorky.

10. Výročná správa, ktorú zverejňuje príslušný orgán, by mala obsahovať:

- (a) zoznam platných právnych predpisov týkajúcich sa pracovných a životných podmienok námorníkov a akýchkoľvek zmien a doplnení, ktoré vstúpili do platnosti v priebehu roka;

- (b) podrobnosti organizácie systému kontrol;
- (c) štatistiku lodí a iných priestorov podliehajúcich kontrole a lodí a iných priestorov, ktoré boli v skutočnosti skontrolované;
- (d) štatistiku o všetkých námorníkoch podliehajúcich vnútroštátnym právnym predpisom a reguláciám člena; a
- (e) štatistiku a informácií o porušeníach legislatívy, o uložených pokutách a prípadoch zadržaných lodí; a
- (f) štatistiku o nahlásených pracovných úrazoch a o chorobách z povolania postihujúcich námorníkov.

Nariadenie 5.1.5 – Postupy pre sťažnosti na palube lode

1. Každý člen vyžaduje, aby lode, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, mali postupy na palube lode na spravodlivé, efektívne a rýchle riešenie sťažností námorníkov uvádzajúcich údajné porušenia požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov).

2. Každý člen zakáže a bude penalizovať akékoľvek prenasledovanie námorníka za to, že podal sťažnosť.

3. Ustanovenia v tomto nariadení a v súvisiacich častiach kódexu sa netýkajú práv námorníka požadovať náhradu právnymi prostriedkami, ktoré námorník považuje za vhodné.

Norma A5.1.5 – Postupy pre sťažnosti na palube lode

1. Bez toho, aby bol dotknutý prípadný širší rozsah, stanovený vo vnútroštátnych právnych predpisoch alebo kolektívnych dohodách, námorníci môžu využívať postupy na palube lode na podávanie sťažností súvisiacich s možným porušením požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov).

2. Každý člen zabezpečí, aby boli v jeho právnych predpisoch zavedené vhodné postupy sťažností na splnenie požiadaviek nariadenia 5.1.5. Takéto postupy sa usilujú riešiť sťažnosti na čo najnižšej úrovni. Vo všetkých prípadoch však majú námorníci právo sťažovať sa priamo veliteľovi námornej lode a, ak to považujú za nevyhnutné, príslušným externým orgánom.

3. Postupy sťažností obsahujú právo námorníka na sprevádzanie alebo zastupovanie pri konaní o sťažnostiach, ako aj záruky proti prenasledovaniu námorníkov za podávanie sťažností. Pojem „prenasledovanie“ sa vzťahuje na akékoľvek negatívne opatrenie prijaté kýmkoľvek voči námorníkovi za podanie sťažnosti, ktorá nie je zjavne kverulantská alebo podaná so zlým úmyslom.

4. Okrem textu svojej pracovnej zmluvy sa všetkým námorníkom poskytne aj kópia postupov pri sťažnostiach na palube lode, ktoré sa uplatňujú na danej lodi. Obsahuje kontaktnú informáciu na príslušný orgán v štáte vlajky, a ak sú rozdielne, aj v krajine bydliska námorníkov a meno osoby alebo osôb na palube lode, ktoré môžu dôverne poskytnúť námorníkom nestrannú radu o ich sťažnosti a inak im pomáhať pri postupe v konaniach o sťažnosti na palube lode.

Usmernenie B5.1.5 – Postupy pre sťažnosti na palube lode

1. Podliehajúc príslušným ustanoveniam uplatniteľných kolektívnych dohôd, príslušný orgán by mal v úzkej konzultácii s organizáciami vlastníkov lodí a organizáciami námorníkov vytvoriť vzor spravodlivých, rýchlych a dobre zdokumentovaných postupov riešenia sťažností na palube pre všetky lode, ktoré sa plavia pod vlajkou člena. Pri tvorbe týchto postupov by sa malo zohľadňovať nasledovné:

(a) mnohé sťažnosti sa môžu týkať špecificky tých jednotlivcov, ktorým sa má sťažnosť podávať alebo dokonca veliteľa námornej lode. Vo všetkých prípadoch by mali mať námorníci možnosť sťažovať sa aj priamo veliteľovi námornej lode, aj podať sťažnosť externe; a

(b) aby sa predchádzalo problémom prenasledovania námorníkov, ktorí sa sťažujú v záležitostiach podľa tohto dohovoru, postupy by mali nabádať na vymenovanie osoby na lodi, ktorá môže námorníkom radiť vo veci postupov, ktoré sú im k dispozícii, a ak si to námorník navrhovateľ želá, táto osoba sa môže zúčastňovať sa na zasadnutiach alebo vypočutiach k predmetu sťažnosti.

2. Postupy by, ako minimum v konzultačnom procese uvedenom v odseku 1 tohto usmernenia, mali obsahovať nasledujúce:

- (a) sťažnosti by mali byť adresované vedúcemu oddelenia námorníka, ktorý podáva sťažnosť, alebo nadriadenému tohto námorníka;
- (b) vedúci oddelenia alebo nadriadený by sa potom mal pokúsiť vyriešiť záležitosť v rámci určených lehôt, primeraných závažnosti otázok, ktorých sa týka;
- (c) ak nemôže vedúci oddelenia alebo nadriadený vyriešiť sťažnosť k spokojnosti námorníka, môže sa s ňou námorník obrátiť na veliteľa námornej lode, ktorý by mal záležitosť osobne riešiť;
- (d) námorníci by mali mať vždy právo byť sprevádzaní alebo zastupovaní iným námorníkom podľa vlastnej voľby na palube príslušnej lode;
- (e) všetky sťažnosti a rozhodnutia o nich by sa mali zaznamenávať a jednu kópiu by mal dostať dotknutý námorník,
- (f) ak nie je možné vyriešiť sťažnosť na palube, mala by sa záležitosť dostať na pevninu k vlastníkovi lode, ktorý by mal dostať primeranú lehotu na riešenie záležitosti, ak je to vhodné v konzultácii s dotknutými námorníkmi alebo akoukoľvek osobou, ktorú si námorníci môžu zvoliť za svojho zástupcu; a
- (g) vo všetkých prípadoch by mali mať námorníci právo podávať svoje sťažnosti priamo veliteľovi námornej lode, vlastníkovi lode a príslušným orgánom.

Nariadenie 5.1.6 – Námorné straty

1. Každý člen uskutočňuje úradné vyšetrowanie akejkoľvek závažnej námornej straty s následkom úrazu alebo smrti, ktorá sa týka lode plviacej sa pod jeho vlajkou. Záverečná správa vyšetrowania sa zvyčajne zverejňuje.

2. Členovia vzájomne spolupracujú s cieľom uľahčiť vyšetrowanie závažných námorných strát, uvedených v odseku 1 tohto nariadenia.

Norma A5.1.6 – Námorné straty

(žiadne ustanovenia)

Usmernenie B5.1.6 – Námorné straty

(žiadne ustanovenia)

Nariadenie 5.2 – Zodpovednosti štátu prístavu

Účel: Umožniť každému členovi plniť svoje povinnosti podľa tohto dohovoru týkajúce sa medzinárodnej spolupráce pri uplatňovaní a presadzovaní noriem dohovoru na cudzích lodiach.

Nariadenie 5.2.1 – Kontroly v prístave

1. Každá zahraničná loď, zastavujúca pri bežnom výkone svojej obchodnej činnosti alebo z prevádzkových dôvodov, v prístave člena, môže byť podrobená kontrole v súlade s odsekom 4 článku V, ktorej účelom je preveriť súlad s požiadavkami tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov) týkajúcimi sa pracovných a životných podmienok námorníkov na lodi.

2. Každý člen považuje osvedčenie o práci v námornej doprave a vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave, vyžadované podľa nariadenia 5.1.3 za dôkaz *prima facie* o súlade s požiadavkami tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov). Podľa toho, sa kontrola v jeho prístavoch, s výnimkou okolností uvedených v kódexe, obmedzuje na previerku osvedčenia a vyhlásenia.

3. Kontroly v prístave vykonávajú oprávnení úradníci v súlade s ustanoveniami kódexu a s inými uplatniteľnými medzinárodnými dohodami, upravujúcimi kontrolné inšpekcie štátu prístavu člena. Akákoľvek takáto kontrola sa obmedzuje na overovanie toho, že kontrolovaná záležitosť je v súlade s príslušnými požiadavkami uvedenými v článkoch a nariadeniach tohto dohovoru iba v časti A kódexu.

4. Kontroly, ktoré sa môžu vykonávať v súlade s týmto nariadením, sú založené na efektívnej kontrole štátu prístavu a systéme monitorovania pomáhajúcom zabezpečiť, aby pracovné a životné podmienky námorníkov na lodiach vstupujúcich do prístavu dotknutého člena spĺňali požiadavky tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov).

5. Informácie o systéme, uvedenom v odseku 4 tohto nariadenia, vrátane metodiky použitej na hodnotenie jeho efektívnosti sa poskytujú v správach člena Medzinárodnému úradu práce podľa článku 22 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce.

Norma A5.2.1 – Kontroly v prístave

1. Ak splnomocnený úradník, ktorý prišiel na palubu vykonať kontrolu, a ktorý si vyžiadal podľa vhodnosti osvedčenie o práci v námornej doprave a vyhlásenie o plnení požiadaviek na prácu v námornej doprave zistí, že:

(a) potrebné dokumenty nie sú predložené alebo uchovávané alebo sú nepravdivo uchovávané alebo predložené dokumenty neobsahujú informácie požadované týmto dohovorom, alebo sú inak neplatné; alebo

(b) existujú jasné dôvody sa domnievať, že pracovné a životné podmienky na lodi nie sú v súlade s požiadavkami tohto dohovoru; alebo

(c) existujú racionálne dôvody sa domnievať, že loď zmenila vlajku za účelom vyhýbania sa plneniu tohto dohovoru; alebo

(d) existuje sťažnosť tvrdiaca, že určité pracovné a životné podmienky na lodi nie sú v súlade s požiadavkami tohto dohovoru,

môže vykonať podrobnejšiu kontrola na zistenie pracovných a životných podmienok na palube lode. Takáto kontrola sa vykonáva v každom prípade, ak pracovné a životné podmienky, o ktorých existuje presvedčenie alebo tvrdenie, že sú nedostatočné, predstavujú očividné ohrozenie bezpečnosti, zdravia a zabezpečenia námorníkov alebo ak má splnomocnený úradník dôvody sa domnievať, že niektorý z namietaných nedostatkov predstavuje závažné porušenie požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov).

2. Ak na zahraničnej lodi vykonávajú splnomocnení úradníci podrobnejšiu kontrolu v prístave člena za okolností, uvedených v písmene a), b) alebo c) odseku 1 tejto normy, v zásade by mala pokrývať oblasti uvedené v prílohe A5-III.

3. V prípade sťažnosti podľa odseku 1 písmeno d) tejto normy sa inšpekcia zvyčajne obmedzuje na záležitosti v rozsahu sťažnosti, hoci sťažnosť alebo jej vyšetrenie môže poskytnúť jasné dôvody na podrobnejšiu inšpekciu v súlade s odsekom 1 písmeno b) tejto normy. Na účel odseku 1 písmeno d) tejto normy, znamená „sťažnosť“ informácie predložené námorníkom, profesijným orgánom, združením alebo odborovým zväzom alebo všeobecne

akoukoľvek osobou, ktorá má záujem na bezpečnosti lode, vrátane záujmu na bezpečnosti alebo zdravotných rizikách pre námorníkov na palube.

4. Ak sa po podrobnejšej kontrole zistí, že pracovné a životné podmienky na lodi nevyhovujú požiadavkám tohto dohovoru, splnomocnený úradník bezodkladne upozorní na nedostatky veliteľa námornej lode, s určením lehoty na ich nápravu. V prípade, ak nedostatky považuje za významné, alebo ak súvisia so sťažnosťou podľa odseku 3 tejto normy, splnomocnený úradník upozorní na tieto nedostatky príslušné organizácie zastupujúce vlastníkov lodí a námorníkov člana, u ktorého sa vykonáva kontrola, a môže:

- (a) upovedomiť zástupcu štátu vlajky;
- (b) poskytnúť relevantné informácie príslušným orgánom nasledujúceho prístavu zastavenia lode.

5. Člen, u ktorého sa inšpekcia vykonáva, má právo poslať kópiu správy úradníka, ktorá musí byť doplnená odpoveďou prijatou od príslušných orgánov štátu vlajky v určenej lehote, Generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce za účelom podniknutia vhodných a účelných krokov na zabezpečenie uchovania záznamu o takejto informácii a dania ho do pozornosti stranám, ktoré by mohli mať záujem využiť relevantné postupy pomoci.

6. Ak sa po podrobnejšej inšpekcii splnomocneného úradníka zistí, že loď nevyhovuje požiadavkám tohto dohovoru, a:

- (a) podmienky na palube očividne ohrozujú bezpečnosť, zdravie alebo zabezpečenie námorníkov; alebo
- (b) nesúlad predstavuje závažné alebo opakované porušenie požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov);

splnomocnený úradník prijme opatrenia na zabezpečenie toho, aby loď nepokračovala v plavbe na mori, pokiaľ sa niektoré z porušení spadajúcich do pôsobnosti písmena a) alebo b) tohto odseku nenapraví alebo pokiaľ splnomocnený úradník neakceptoval akčný plán nápravy takýchto porušení a ne ubezpečil sa, že plán sa urýchlene vykoná. Ak je lodi zabránené odplávať, oznámi to splnomocnený úradník bezodkladne zodpovedajúcim spôsobom štátu vlajky a prizve zástupcu štátu vlajky k účasti, ak je to možné, žiadajúc od štátu vlajky odpoveď

v rámci stanovenej lehoty. Splnomocnený úradník tiež bezodkladne informuje príslušné organizácie vlastníkov lodí a príslušné organizácie námorníkov v štáte prístavu, v ktorom sa vykonala inšpekcia.

7. Každý člen zabezpečí, aby jeho splnomocnení úradníci mali usmernenie v duchu časti B kódexu, pokiaľ ide o okolnosti oprávňujúce zadržanie lode v zmysle odseku 6 tejto normy.

8. Pri výkone svojich povinností podľa tejto normy vynakladá člen maximálne úsilie, aby zabránil neprimeranému zadržaniu alebo zdržaniu lode. Ak sa zistí, že loď bola neprimerane zadržaná, vyplatí sa odškodné za akúkoľvek utrpenú ujmu alebo škodu. Dôkazné bremeno spočíva v každom prípade na navrhovateľovi.

Usmernenie B5.2.1 – Kontroly v prístave

1. Príslušný orgán by mal vytvoriť postupy kontroly pre splnomocnených úradníkov vykonávajúcich kontroly podľa nariadenia 5.2.1. Cieľom postupov by malo byť zabezpečenie konzistentnosti kontrol a inak usmerňovanie činností kontroly a presadzovania požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov). Výťažky týchto postupov by mali byť poskytnuté všetkým splnomocneným úradníkom a mali by byť prístupné verejnosti, vlastníkom lodí a námorníkom.

2. Pri tvorbe postupov vo vzťahu k okolnostiam oprávňujúcim zadržanie lode podľa odseku 6 normy A5.2.1, by príslušný orgán mal zohľadniť, že v súvislosti s označením “závažné porušenie” v odseku 6(b) normy A5.2.1, závažnosť by mala súvisieť s povahou konkrétneho nedostatku. Uvedené je osobitne dôležité v prípade porušenia základných práv a zásad alebo zamestnaneckých a sociálnych práv námorníkov podľa článku III a IV. Napríklad zamestnávanie osoby mladšej ako je stanovený vek, by sa malo považovať za závažné porušenie, aj keď je na palube iba jedna takáto osoba. V iných prípadoch by sa mal zohľadniť počet rôznych nedostatkov zistených počas konkrétnej kontroly: napríklad by bolo potrebných viacero prípadov nedostatkov týkajúcich sa ubytovania alebo stravovania a zásobovania neohrožujúcich bezpečnosť alebo zdravie na to, aby predstavovali závažné porušenie.

3. Členovia by mali vzájomne maximálne spolupracovať pri prijímaní medzinárodne dohodnutých usmernení pre postupy kontroly, najmä tých, ktoré sa týkajú okolností oprávňujúcich zadržanie lode.

Nariadenie 5.2.2 – Postupy riešenia sťažností námorníkov na pevnine

1. Každý člen zabezpečí, aby námorníci na lodiach zastavujúcich v prístave na území člena, ktorí uvádzajú údajné porušenie požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov), mali právo ohlásiť takúto sťažnosť aby sa tak umožnila promptná a praktická náprava.

Norma A5.2.2 – Postupy riešenia sťažností námorníkov na pevnine

1. Sťažnosť námorníka, uvádzajúca porušenie požiadaviek tohto dohovoru (vrátane práv námorníkov) sa môže nahlásiť splnomocnenému úradníkovi v prístave, v ktorom loď námorníka zastavila. V takýchto prípadoch vykoná splnomocnený úradník počiatočné vyšetrenie.

2. Ako je to vhodné, podľa povahy sťažnosti, počiatočné vyšetrenie zahŕňa posúdenie toho, či sa využilo konanie o sťažnosti na palube lode, upravené v nariadení 5.1.5. Splnomocnený úradník môže tiež vykonať podrobnejšiu inšpekciu v súlade so normou A5.2.1.

3. Splnomocnený úradník sa, ak je to vhodné, snaží podporiť vyriešenie sťažnosti na úrovni paluby lode.

4. V prípade, že vyšetrenie alebo kontrola, uvedené v tejto norme odhalí nesúlad, ktorý spadá do rozsahu odseku 6 normy A5.2.1, uplatnia sa ustanovenia toho odseku.

5. Ak sa neuplatnia ustanovenia odseku 4 tejto normy a sťažnosť sa nevyriešila na úrovni paluby lode, upovedomí splnomocnený úradník bezodkladne štát vlajky so žiadosťou o radu a akčný plán nápravy v určenej lehote.

6. Ak sa sťažnosť nevyriešila ani po prijatí opatrení podľa odseku 5 tejto normy, štát prístavu zašle kópiu správy splnomocneného úradníka Generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce. Správa musí byť doplnená odpoveďou príslušného orgánu štátu

vlajky, doručenou v určenej lehote. Príslušné organizácie vlastníkov lodí a námorníkov v štáte prístavu sú podobne informované. Okrem toho, štát prístavu pravidelne predkladá Generálnemu riaditeľovi štatistiky a informácie týkajúce sa sťažností, ktoré sa vyriešili. Realizujú sa obe tieto podania, aby sa na základe vhodných a účelných opatrení, tieto informácií boli zaznamenané a dané sa do pozornosti stranám, vrátane organizácií vlastníkov lodí a organizácií námorníkov, ktoré by mohli mať záujem o využitie príslušných postupov pomoci.

7. Podniknú sa vhodné kroky na zabezpečenie dôvernosti sťažností, ktoré námorníci podali.

Usmernenie B5.2.2 – Postupy riešenia sťažností námorníkov na pevnine

1. Keď sa sťažnosťou uvedenou v norme A5.2.2 zaoberá splnomocnený úradník, mal by najskôr skontrolovať, či ide o sťažnosť všeobecného charakteru, týkajúcu sa všetkých námorníkov na lodi alebo niektorej z kategórií námorníkov, alebo či sa vzťahuje iba na individuálny prípad konkrétneho námorníka.

2. Ak ide o sťažnosť všeobecného charakteru, mal by sa zväziť výkon podrobnej inšpekcie v zmysle normy A5.2.1.

3. Ak sa sťažnosť vzťahuje na individuálny prípad, mali by sa preskúmať výsledky konania o sťažnosti na palube lode. Ak sa takéto konanie neuskutočnilo, splnomocnený úradník by mal navrhnúť, aby navrhovateľ využil tieto dostupné postupy. Na to, aby posudzoval sťažnosť pred využitím postupov konania o sťažnosti na palube lode, musia byť dobré dôvody. Takými dôvodmi by bola nedostatočnosť alebo prílišné zdržanie interných postupov alebo strach navrhovateľa z odvetných opatrení za to, že podal sťažnosť.

4. Pri každom vyšetrovaní sťažnosti by mal splnomocnený úradník dať veliteľovi námornej lode, vlastníkovi lode a každej inej osobe, ktorej sa sťažnosť týka, náležitú možnosť vyjadriť svoje názory.

5. V prípade, že štát vlajky v reakcii na oznámenie štátu prístavu dá najavo, v súlade s odsekom 5 normy A5.2.2, že sa bude záležitosťou zaoberať, že má zavedené efektívne

postupy na tento účel a predloží prijateľný akčný plán, splnomocnený úradník môže upustiť od akéhokoľvek ďalšieho zapájania sa do sťažnosti.

Nariadenie 5.3 – Zodpovednosti náboru a umiestňovania pracovníkov

Účel: Zabezpečiť, aby každý člen dodržiaval svoje povinnosti podľa tohto dohovoru, vzťahujúce sa na nábor a umiestňovanie námorníkov a sociálne zabezpečenie svojich námorníkov.

1. Bez toho, aby bola dotknutá zásada zodpovednosti každého člena za pracovné a životné podmienky námorníkov na lodiach, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, má člen povinnosť zabezpečiť plnenie požiadaviek tohto dohovoru týkajúcich sa náboru a umiestňovania námorníkov, ako aj sociálneho zabezpečenia námorníkov, ktorí sú jeho štátnymi príslušníkmi, alebo ktorí bývajú alebo sú inak usadení na jeho území, v rozsahu, v akom sú tieto povinnosti upravené v tomto dohovore.

2. V kódexe sú uvedené podrobnejšie požiadavky na vykonávanie odseku 1 tohto nariadenia.

3. Každý člen ustanoví efektívny systém kontroly a monitorovania na plnenie a vynucovanie povinností z tohto dohovoru súvisiacich so zabezpečením pracovnej sily.

4. Informácie o tomto systéme, uvedenom v odseku 3 tohto nariadenia, vrátane metodiky používanej v hodnotení jeho účinnosti sa zahŕňajú do správ člena Medzinárodnému úradu práce podľa článku 22 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce.

Norma A5.3 – Zodpovednosti náboru a umiestňovania pracovníkov

1. Každý člen presadzuje požiadavky tohto dohovoru uplatniteľné na prevádzku a prax služieb náboru a umiestňovania námorníkov, zriadených na jeho území, pomocou systému kontroly a monitorovania a právnymi konaniami pri porušeníach udeľovania licencií a iných prevádzkových požiadaviek, upravených v norme A1.4.

Usmernenie B5.3 – Zodpovednosti náboru a umiestňovania pracovníkov

1. Súkromné služby náboru a umiestňovania námorníkov, zriadené na území člena a najímajúce služby námorníka pre vlastníka lode, nech sa nachádza kdekoľvek, by mali byť povinné prevziať záväzky a zaistiť, aby vlastníci lodí riadne plnili podmienky pracovných zmlúv námorníkov, uzatvorených medzi nimi a námorníkmi.

Príloha A2-I

Potvrdenie finančného zabezpečenia v súlade s nariadením 2.5 odsek 2

Osvedčenie alebo iný listinný dôkaz uvedený v norme A2.5.2 odsek 7 obsahuje nasledovné údaje:

- (a) meno lode;
- (b) prístav registrácie lode;
- (c) volacia značka lode;
- (d) IMO číslo lode;
- (e) názov a adresa poskytovateľa alebo poskytovateľov finančného zabezpečenia;
- (f) kontaktné údaje osôb zodpovedných za posudzovanie žiadostí námorníkov o uvoľnenie;
- (g) meno vlastníka lode;
- (h) doba platnosti finančného zabezpečenia; a
- (i) osvedčenie poskytovateľa finančného zabezpečenia o tom, že finančného zabezpečenie spĺňa požiadavky normy A2.5.2.

Príloha A4-I

Potvrdenie finančného zabezpečenia podľa nariadenia 4.2

Osvedčenie alebo iný listinný dôkaz týkajúci sa finančného zabezpečenia podľa normy A4.2.1 odsek 14 obsahuje nasledovné údaje:

- (a) meno lode;
- (b) prístav registrácie lode;
- (c) volací znak lode;
- (d) IMO číslo lode;
- (e) meno a adresa poskytovateľa finančného zabezpečenia;
- (f) kontaktné údaje osôb zodpovedných za uspokojenie zmluvných nárokov námorníkov;
- (g) meno vlastníka lode;
- (h) doba platnosti finančného zabezpečenia; a
- (i) potvrdenie poskytovateľa finančného zabezpečenia o tom, že finančné zabezpečenie spĺňa požiadavky určené v norme A4.2.1.

Príloha B4-I

Vzorový príjmový a výdavkový formulár

Podľa usmernenia B4.2.2

Lod' (meno, prístav registrácie a IMO číslo):.....

Udalosť (dátum a miesto):.....

Námorník/právny nástupca a/alebo závislá osoba:.....

Vlastník lode:.....

Ja, (námorník)(námorníkov právny nástupca a/alebo závislá osoba) týmto potvrdzujem prijatie sumy (mena a výška sumy) ako náhradu vyplývajúcu z povinnosti vlastníka lode vyplatiť zmluvnú kompenzáciu pre vzniknuté zranenie a/alebo smrť v zmysle podmienok

(môjho)(národníkovo) zamestnania a týmto zbavujem vlastníka lode jeho povinností vyplývajúcich zo spomenutých podmienok.

Výplata sumy je vykonaná bez prijatia zodpovednosti za akékoľvek iné nároky a je prijatá bez ohľadu na (moje)(národníkovo právneho nástupcu a/alebo závislú osobu) právo na uplatnenie akýchkoľvek nárokov súvisiacich s nedbanlivosťou, deliktami, porušením zákonnej povinnosti alebo akejkoľvek inej právnej nápravy vznikajúcej z vyššie uvedenej udalosti.

Dátum:.....

Národník/právny nástupca a/alebo závislá osoba:.....

Podpis:.....

Na vedomie:

Vlastník lode/zástupca vlastníka lode:

Podpis:.....

Poskytovateľ finančného zabezpečenia:

Podpis:.....

Príloha A5-I

Pracovné a životné podmienky národníkov, ktoré musí štát vlajky kontrolovať a schvaľovať pred udelením osvedčenia lodi v súlade s normou A5.1.3, odsek 1.

Minimálny vek

Lekárske osvedčenie

Kvalifikácie národníkov

Pracovné zmluvy námorníkov

Využívanie úradne povolenej alebo autorizovanej alebo regulovanej súkromnej služby náboru a umiestňovania

Pracovný čas a čas odpočinku

Úroveň obsadenosti námornej lode lodnou posádkou

Ubytovanie

Zariadenia na oddych a rekreáciu na palube

Strava a zásobovanie

Zdravie a bezpečnosť a prevencia úrazov

Zdravotná starostlivosť na palube

Postupy pre sťažnosti na palube lode

Vyplácanie mzdy

Finančné zabezpečenie repatriácie

Finančné zabezpečenie zodpovedností vlastníka lode

Príloha A5-II

Osvedčenie o práci v námornej doprave

(Poznámka: Toto osvedčenie má mať pripojené vyhlásenie o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave)

Vydané v súlade s článkom V a nadpisom 5 Dohovoru o práci v námornej doprave, 2006 (ďalej označovaného ako "dohovor") z úradnej moci vlády:

.....

(úplné označenie štátu, pod ktorého vlajkou má loď oprávnenie plávať)

kým .....

(úplné označenie a adresa príslušnej osoby alebo organizácie vhodne splnomocnenej podľa ustanovení tohto dohovoru)

Podrobnosti o lodi:

Meno lode .....

Rozlišovacie číslo alebo písmená .....

Prístav registrácie .....

Dátum registrácie .....

Hrubá priestornosť * .....

Číslo IMO .....

Typ lode .....

Meno a adresa vlastníka lode (ako je definovaný v článku II, odsek 1(j), dohovoru)

.....

.....

Toto osvedčuje:

1. Že táto loď bola skontrolovaná a bolo overené, že je v súlade s požiadavkami dohovoru a ustanoveniami priloženého vyhlásenia o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave.

2. Že pracovné a životné podmienky námorníkov, uvedené v Prílohe A5-I dohovoru zodpovedajú vnútroštátnym požiadavkám hore uvedeného štátu, ktorý vykonáva dohovor. Tieto vnútroštátne požiadavky sú zhrnuté vo vyhlásení o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave, I. časť.

Toto osvedčenie platí do ..... podliehajúc inšpekciám v súlade s normou A5.1.3 a A5.1.4 dohovoru.

Toto osvedčenie je platné iba ak je k nemu priložené vyhlásenie o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave

vydané v ..... dňa .....

Dátum vykonania kontroly, na ktorej sa zakladá toto osvedčenie:

.....

vydané v .....

dňa .....

Podpis náležite splnomocneného úradníka, ktorý vystavil osvedčenie

(Pečať alebo úradná pečiatka vydávajúceho orgánu, ktoré je vhodné)

Odporúčania pre povinnú mimoriadnu (medziperiodickú) kontrolu a akúkoľvek ďalšiu kontrolu (ak sa požaduje)

Toto osvedčuje, že loď bola skontrolovaná v súlade s normou A5.1.3 a A5.1.4 dohovoru, a že pracovné a životné podmienky námorníkov, stanovené v Prílohe A5-I dohovoru zodpovedajú vnútroštátnym požiadavkám hore uvedenej krajiny, ktoré vykonávajú dohovor.

medziperiodická kontrola:

Podpísaný .....

(má sa vyplniť medzi druhým a tretím výročným dátumom) (podpis splnomocneného úradníka)

.....

Miesto.....

Dátum .....

(Pečať alebo úradná pečiatka orgánu, ak je vhodné)

Ďalšie odporúčania (ak sa požaduje)

Toto osvedčuje, loď bola podrobená ďalšej kontrole za účelom overenia, že loď je naďalej v súlade s vnútroštátnymi požiadavkami vykonávajúcimi dohovor, tak ako to požaduje norma A3.1, odsek 3 dohovoru (opakovaná registrácia alebo podstatná zmena ubytovania) alebo z iných dôvodov.

Ďalšia kontrola: Podpísaný .....

(ak sa požaduje) (podpis splnomocneného úradníka)

.....

Miesto .....

Dátum .....

(Pečať alebo úradná pečiatka orgánu, podľa vhodnosti)

Ďalšia kontrola: Podpísaný .....

(ak sa požaduje) (podpis splnomocneného úradníka)

.....

Miesto .....

Dátum .....

(Pečať alebo úradná pečiatka orgánu, podľa vhodnosti)

Ďalšia kontrola: Podpísaný .....

(ak sa požaduje) (podpis splnomocneného úradníka)

.....

Miesto .....

Dátum .....

(Pečať alebo úradná pečiatka orgánu, podľa vhodnosti)

* Hrubá priestornosť pre lode, na ktoré sa vzťahuje dočasná schéma merania priestornosti, ktorú prijala IMO je hrubá priestornosť, ktorá je uvedená v stĺpci POZNÁMKY medzinárodného osvedčenia o priestornosti (1969).

Dohovor o práci v námornej doprave, 2006

Vyhlásenie o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave – I. časť

(Poznámka: Toto vyhlásenie musí by pripojené k osvedčeniu o práci v námornej doprave)

Vydané z úradnej moci: .....

(vložiť meno príslušného orgánu ako, ho definuje článok II, odsek 1(a) dohovoru)

S ohľadom na ustanovenia Dohovoru o práci v námornej doprave, 2006, nasledujúca uvedená loď:

Názov lode	Číslo MNO	Hrubá priestornosť

je udržiavaná v súlade s normou A5.1.3 dohovoru.

Dolu podpísaný vyhlasuje, v mene hore uvedeného príslušného orgánu, že:

(a) ustanovenia Dohovoru o práci v námornej doprave sú plne zahrnuté vo vnútroštátnych požiadavkách, uvedených ďalej;

(b) tieto vnútroštátne požiadavky sú obsiahnuté vo vnútroštátnych ustanoveniach, ktoré sú citované ďalej; tam, kde je to potrebné, sú poskytnuté vysvetlenia týkajúce sa obsahu týchto ustanovení;

(c) podrobnosti o všetkých podstatných ekvivalenciách podľa článku VI, odseku 3 a 4 sú uvedené <v zodpovedajúcej vnútroštátnej požiadavke uvedenej ďalej> <v časti poskytnutej na tento účel ďalej> <vyčiarknite nehodiaci výrok >; a

(d) akékoľvek osobitné požiadavky podľa druhu lode podľa vnútroštátnej legislatívy sú tiež citované v rámci príslušných požiadaviek.

1. Minimálny vek (Nariadenie 1.1) .....
2. Lekárske osvedčenie (Nariadenie 1.2) .....
3. Kvalifikácie námorníkov (Nariadenie 1.3) .....
4. Pracovné zmluvy námorníkov (Nariadenie 2.1).....
5. Využívanie úradne povolenej alebo autorizovanej alebo regulovanej súkromnej služby náboru a umiestňovania (Nariadenie 1.4) .....
6. Pracovný čas a čas odpočinku (Nariadenie 2.3).....
7. Úroveň obsadenosti námornej lode lodnou posádkou (Nariadenie 2.7).....
8. Ubytovanie (Nariadenie 3.1) .....
9. Zariadenia na oddych a rekreáciu na palube (Nariadenie 3.1) .....
10. Strava a zásobovanie (Nariadenie 3.2).....

11. Zdravie a bezpečnosť a prevencia úrazov (Nariadenie 4.3) .....
12. Zdravotná starostlivosť na palube (Nariadenie 4.1).....
13. Postupy pre sťažnosti na palube lode (Nariadenie 5.1.5).....
14. Vyplácanie mzdy (Nariadenie 2.2) .....
15. Finančné zabezpečenie repatriácie (Nariadenie 2.5).....
16. Finančné zabezpečenie zodpovedností vlastníka lode (nariadenie 4.2)

Meno: .....

Názov: .....

Podpis: .....

Miesto: .....

Dátum: .....

podstatné ekvivalencie = podstatne rovnocenné vnútroštátne požiadavky/opatrenia

(Poznámka: prečiarknite nehodiaci sa výrok)

Nasledujúce podstatné ekvivalencie v zmysle článku VI, odsek 3 a 4 dohovoru, okrem ak
uvedené vyššie, sa berú na vedomie (s vysvetlením podľa potreby):

.....
.....
.....

Konštatujú sa nasledujúce podstatné ekvivalencie, ako je upravené v dohovore, článok VI,
odsek 3 a 4, s výnimkou, ak je uvedené vyššie: [vložte opis podľa vhodnosti]

.....
.....
.....

Neboli prijaté žiadne podstatné ekvivalencie.

Meno: .....

Názov: .....

Podpis: .....

Miesto: .....

Dátum: .....

Výnimky

(Poznámka: prečiarknite nehodiaci sa výrok)

Tieto výnimky, poskytnuté príslušným úradom v zmysle 3. kapitoly dohovoru, sa berú na vedomie:

.....
.....

Nebola udelená žiadna výnimka.

Vyhlásenie o dodržiavaní požiadaviek na prácu v námornej doprave – II. časť

Opatrenia prijaté na zabezpečenie pokračujúceho súladu v čase medzi inšpekciami

Vlastník lode, menovaný v Osvedčení o námornej práci, ku ktorému je priložené toto Prehlásenie, vypracoval tieto opatrenia na zabezpečenie pokračujúceho súladu v čase medzi inšpekciami:

<V ďalšej časti uveďte opatrenia, ktoré vlastník lode vypracoval na zabezpečenie súladu s každou z položiek v časti I >

1. Minimálny vek (Nariadenie 1.1)

.....

2. Lekárske osvedčenie (Nariadenie 1.2)

.....

3. Kvalifikácie námorníkov (Nariadenie 1.3)

.....

4. Pracovné zmluvy námorníkov (Nariadenie 2.1)

.....
5. Využívanie úradne povolenej alebo autorizovanej alebo regulovanej súkromnej služby najímania a umiestňovania (Nariadenie 1.4)

.....
6. Pracovný čas a čas odpočinku (Nariadenie 2.3)

.....
7. Úroveň obsadenia námornej lode lodnou posádkou (Nariadenie 2.7)

.....
8. Ubytovanie (Nariadenie 3.1)

.....
9. Zariadenia na oddych a rekreáciu na palube (Nariadenie 3.1)

.....
10. Strava a zásobovanie (Nariadenie 3.2)

.....
11. Zdravie a bezpečnosť a prevencia úrazov (Nariadenie 4.3)

.....
12. Zdravotná starostlivosť na palube (Nariadenie 4.1)

.....
13. Postupy pre sťažnosti na palube lode (Nariadenie 5.1.5)

14. Vyplácanie mzdy (Nariadenie 2.2)

.....

15. Finančné zabezpečenie repatriácie (Nariadenie 2.5)

.....

16. Finančné zabezpečenie týkajúce sa zodpovednosti vlastníka lode (nariadenie 4.2)

Hore uvedené opatrenia preveril <vložte meno príslušného orgánu alebo náležite uznanej organizácie > a, po inšpekcii lode bolo stanovené, že tieto spĺňajú účely, uvedené v písmene (b) odseku 10 normy A5.1.3, týkajúce sa opatrení na zabezpečenie počiatočného a pokračujúceho súladu s požiadavkami uvedenými v I. časti tohto Prehlásenia.

Meno: .....

Názov: .....

Adresa spoločnosti: .....

.....

.....

Podpis: .....

Miesto: .....

(Pečať alebo úradná pečiatka príslušného orgánu)

Dočasné osvedčenie o práci v námornej doprave

Vydané podľa ustanovení článku V, odsek 5 Dohovoru o práci v námornej doprave, 2006 (ďalej označovaného ako "dohovor") z úradnej moci vlády:

.....

(úplné označenie štátu, pod ktorého vlajkou je loď oprávnená plávať)

kým .....

(úplné označenie a adresa príslušnej osoby alebo organizácie náležite splnomocnenej podľa ustanovení dohovoru)

Podrobnosti o lodi

Meno lode .....

Rozlišovacie číslo alebo písmená .....

Prístav registrácie .....

Dátum registrácie .....

Hrubá priestornosť *.

.....

Číslo IMO .....

Druh lode .....

Meno a adresa vlastníka lode (ako sú definované v článku II, odseku 1(j) dohovoru)

.....

Toto osvedčuje na účely odseku 7 normy A5.1.3 dohovoru, že:

(a) tejto lodi boli skontrolované, v primeranej a účelnej miere, záležitosti uvedené v Prílohe A5-I k dohovoru, zohľadňujúc overenie položiek uvedených v písmene (b), (c) a (d) v nasledujúcej časti;

(b) vlastník lode preukázal príslušnému orgánu alebo uznanej organizácii, že loď má dostatočné postupy na plnenie dohovoru;

(c) veliteľ námornej lode pozná požiadavky dohovoru a zodpovednosti za jeho vykonávanie; a

(d) príslušnému orgánu alebo uznanej organizácii boli podané náležité informácie na vyhotovenie Prehlásenia o dodržiavaní námornej práce.

Toto osvedčenie platí do ..... podliehajúc inšpekciám v súlade s normami A5.1.3 a A5.1.4.

Dátumom výkonu inšpekcie, uvedenej v písmene (a) vyššie bol

.....

Vydané v .....

dňa .....

Podpis náležité splnomocneného úradníka, ktorý vydal dočasné osvedčenie

.....

(Pečať alebo úradná pečiatka vydávajúceho orgánu, podľa vhodnosti)

* Hrubá priestornosť lodí, na ktoré sa vzťahuje dočasná schéma merania priestornosti, ktorú prijala IMO je hrubá priestornosť, ktorá je uvedená v stĺpci POZNÁMKY medzinárodného osvedčenia o priestornosti (1969).

Príloha A5-III

Všeobecné oblasti, ktoré sú predmetom podrobnej kontroly splnomocneného úradníka v prístave člena vykonávajúceho kontrolu štátu prístavu podľa normy A5.2.1.

Minimálny vek

Lekárske osvedčenie

Kvalifikácie námorníkov

Pracovné zmluvy námorníkov

Využívanie úradne povolenej alebo autorizovanej alebo regulovanej súkromnej služby náboru a umiestňovania

Pracovný čas a čas odpočinku

Úroveň obsadenosti námornej lode lodnou posádkou

Ubytovanie

Zariadenia na oddych a rekreáciu na palube

Strava a zásobovanie

Zdravie, bezpečnosť a prevencia úrazov

Zdravotná starostlivosť na palube

Postupy pre sťažnosti na palube lode

Vyplácanie mzdy

Finančné zabezpečenie repatriácie

Finančné zabezpečenie zodpovedností vlastníka lode

Príloha B5-I – VZOR vnútroštátneho vyhlásenia

Pozri usmernenie B5.1.3, odsek 5

Dohovor o práci v námornej doprave, 2006

Vyhlásenie o splnení požiadaviek na prácu v námornej doprave – I. časť

(Poznámka: Toto vyhlásenie musí byť pripojené k lodnému osvedčeniu o námornej práci)

Vydané úradom: Ministerstvo dopravy xxx.....

(vložiť názov príslušného orgánu ako ho definuje článok II, odsek 1, písm. a) dohovoru)

S ohľadom na ustanovenia Dohovoru o práci v námornej doprave, 2006, nasledujúca uvedená loď:

Názov lode	Číslo MNO	Hrubá priestornosť
M. S. EXAMPLE	12345	1000

je udržiavaná v súlade s Normou A5.1.3 dohovoru.

Dolu podpísaný vyhlasuje, v mene vyššie uvedeného príslušného orgánu, že:

(a) ustanovenia Dohovoru o práci v námornej doprave sú plne zahrnuté vo vnútroštátnych požiadavkách, uvedených ďalej;

(b) tieto vnútroštátne požiadavky sú obsiahnuté vo vnútroštátnych ustanoveniach, ktoré sú citované ďalej; tam, kde je to potrebné sú poskytnuté vysvetlenia týkajúce sa obsahu týchto ustanovení;

(c) podrobnosti o všetkých podstatných ekvivalenciách podľa článku VI, odseku 3 a 4 sú uvedené <v zodpovedajúcej vnútroštátnej požiadavke uvedenej ďalej> <v časti poskytnutej na tento účel ďalej > <vyčiarknite nehodiaci výrok >; a

(d) akékoľvek osobitné požiadavky vnútroštátnej legislatívy podľa druhu lode sú tiež citované v rámci príslušných požiadaviek.

1. Minimálny vek (Nariadenie 1.1)

Lodný zákon, č. 123 z roku 1905, v znení zmien a doplnení (“zákon”), Hlava X; Plavebné nariadenia (“nariadenia”), 2006, pravidlá 1111-1222.

Minimálne veku sú tie, na ktoré odkazuje dohovor. “noc” znamená 21. 00 až 6.00 pokiaľ Ministerstvo námornej dopravy (“ministerstvo”) neschváli inú dobu..

Príklady rizikovej práce, ktorá je zakázaná 18-ročným a starším, sú uvedené v Zozname A tohto dokumentu. V prípade nákladných lodí nikto vo veku do 18 rokov nesmie pracovať v oblastiach vyznačených ako „riziková oblasť“ v pláne lode (má byť priložený k tomuto vyhláseniu).

2. Lekárske osvedčenie (Nariadenie 1.2), zákon, hlava XI; nariadenia, pravidlá 1223-1233.

Lekárske osvedčenia sa riadia, podľa vhodnosti, požiadavkami Dohovoru STCW; v iných prípadoch sa požiadavky STCW uplatňujú s potrebnými prispôbeniami. Osvedčenia týkajúce

sa zraku môžu vystavovať kvalifikovaní optici zapísaní do zoznamu schváleného ministerstvom.

Lekárske vyšetrenia sa riadia Smernicami MOP/IMO/WHO uvedenými v Usmernení B1.2.1

.....
.....

Vyhlasenie o splnení požiadaviek na prácu v námornej doprave – II. časť

Opatrenia prijaté na zabezpečenie sústavného plnenia požiadaviek na prácu v námornej doprave v čase medzi kontrolami

Vlastník lode, menovaný v osvedčení o námornej práci, ku ktorému je priložené toto vyhlásenie, vypracoval tieto opatrenia na zabezpečenie sústavného súladu v čase medzi kontrolami:

<V ďalšej časti uveďte opatrenia, ktoré vlastník lode vypracoval na zabezpečenie súladu s každou z položiek v časti I >

1. Minimálny vek (Nariadenie 1.1)

Dátum narodenia každého námorníka je poznačený pri jeho /jej mene na zozname posádky. Na začiatku každej plavby kontroluje zoznam veliteľ námornej lode alebo ním poverená osoba (príslušný úradník“), ktorý zaznamená dátum takéhoto overovania. Každý námorník vo veku do 18 rokov dostane v čase prijatia do služby oznámenie, ktoré jemu alebo jej zakazuje vykonávať nočnú prácu alebo prácu, ktorá je osobitne uvedená v zozname ako riziková (pozri Časť I, odsek 1, vyššie) a akúkoľvek inú rizikovú prácu a prikazuje mu poradiť sa s príslušným úradníkom

v prípade, že má pochybnosti. Príslušný úradník si ponechá jeden exemplár oznámenia, s podpisom námorníka pod slovami „prevzal a prečítal“ a s dátumom podpisu.

2. Lekárske osvedčenie (Nariadenie 1.2)

Príslušný úradník uchováva lekárske osvedčenia ako striktné dôverné, spolu so zoznamom, ktorého príprava mu je zverená, a ktorý uvádza pri každom námorníkovi na palube: funkcie námorníka, dátum súčasného lekárskeho osvedčenia/osvedčení a zdravotný stav, konštatovaný v tomto osvedčení. V každom prípade možnej pochybnosti, či je námorník zdravotne spôsobilý na konkrétnu funkciu alebo funkcie, konzultuje príslušný úradník s lekárom námorníka alebo iným kvalifikovaným všeobecným lekárom a zaznamená súhrn záverov všeobecného lekára, ako aj meno a telefónne číslo všeobecného lekára a dátum konzultácie.

.....
.....
.....

V prípade nejasností vo výklade sa za rozhodujúce považuje znenie dohovoru v anglickom jazyku.